

Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell

2021-2025

Desembre 2021

PLA per a la
IGUALTAT
d'oportunitats

**Consell Comarcal
de l'Alt Urgell**

**Consorci
d'atenció
a les persones
de l'Alt Urgell**

Diputació de Lleida

1.- Introducció	5
2.- Marc Normatiu Referencial.....	8
3.- Marc Conceptual Referencial	12
4.- Model Participatiu.....	16
5.- Diagnosi.....	17
5.2. Metodologia	20
5.3. Anàlisi dades sociodemogràfiques (dades quantitatives).....	23
5.3.1 Edat	24
5.3.2 Migració.....	25
5.3.3 Evolució Demogràfica.....	27
5.3.4 Ocupació: Afiliació Seguretat Social.....	28
5.3.5 Atur.....	30
5.3.6 Conclusions.....	31
5.4 Anàlisi dades de l'esquesta a la població (dades qualitatives)	32
5.4.1 Perfil persona enquestada preguntes 1-7	32
5.4.2 Eix 1 Formació, treball i usos del temps (8-23)	34
5.4.3 Eix 2 Salut i benestar (24-28).....	39
5.4.4 Eix 3 Violència Masclista (29-32)	40
5.4.5 Eix 4 Educació, cultura, oci i món digital (33-35)	41
5.4.6 Eix 5 Mobilitat, accessibilitat i transport (36-39)	41
5.4.7 Eix 6 Drets Civils (40-41/ 46-48))	43
5.4.8 Eix 7 Polítiques de dones i participació ciutadana (42-45).....	44
5.5 Anàlisi dades participació ciutadana.....	47
5.5.1 Política	48
5.5.2 Associacionisme	53
5.5.3 Serveis Socials	55
6.- Conclusions finals Diagnosi	63
7.- Desplegament del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell 2016-2019	65
8.- Pla d'Acció. Mesures	74
8.1. Objectius	74
8.1.1 Objectius generals.....	74
8.1.2 Objectius específics	74
8.2.1 Eix 1 Formació, treball i usos del temps.....	77
8.2.2 Eix 2 Salut i benestar	79

8.2.3.- Eix 3 Violència masclista	82
8.2.4 Eix 4 Educació, cultura, oci i món digital	83
8.2.5 Eix 5 Mobilitat, accessibilitat i transport	86
8.2.6 Eix 6 Drets Civils.....	88
8.2.7 Eix 7 Polítiques de dones i participació ciutadana	89
9.- Temporalització.....	92
10.- Bibliografia	93

1.- Introducció

El Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell defineix els compromisos d'actuació en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes a la comarca de l'Alt Urgell per al període que va des de l'any 2021 al 2025 i és resultat d'un treball conjunt, reflexiu i participatiu.

S'utilitza l'adjectiu "estratègic" perquè vol ser un instrument que articuli, per als propers quatre anys, les grans línies d'actuació amb les que el Consell Comarcal de l'Alt Urgell treballarà.

El Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell neix amb el compromís clar de ser un document aterrible, mesurable, eficient i eficaç i, per tant, ha necessitat d'una dosi extra de realisme i anàlisi de la situació de les dones a la comarca després de la implementació dels plans anteriors que han anat assentant la configuració de la fotografia actual.

Les qüestions de gènere són fonamentals ja que afecten al conjunt de la població i, per tant, les polítiques actuals no s'entenen sense aquesta dimensió que a cops, però, no és prou reconeguda ni valorada. I és que sabem que a hores d'ara encara es donen moltes diferències entre la vida de dones i homes que han de ser ateses per les polítiques comarcals per tal de no reforçar aquestes oportunitats desiguals i revertir les situacions d'opressió.

Més enllà de la consciència social i la voluntat de construir una realitat equitativa a l'Alt Urgell el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats és un desplegament del que estableix la legislació catalana a través de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, així com l'espanyola Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. La Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació també forma part del marc normatiu referencial del present document.

Pel que fa a l'eradicació de la violència masclista, la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, defineix, entre d'altres aspectes, la diligència deguda de les administracions. D'aquesta manera les administracions tenen l'obligació també de treballar en la prevenció de la violència masclista a partir de la sensibilització i la formació de la ciutadania, és a dir, a través de redefinició de l'imaginari col·lectiu per a que el masclisme no segueixi generant víctimes.

Tal i com podem observar arreu del territori català, l'Alt Urgell és una comarca en la qual es donen discriminacions indirectes i invisibilitzades que impedeixen que les

dones gaudeixin dels mateixos drets i oportunitats que els seus companys. És responsabilitat de l'administració comarcal treballar per a propiciar un canvi en la mentalitat de moltes persones que neguen aquesta realitat però també ser el motor d'un canvi que redefineixi les estructures socials impregnades d'androcentrisme i masclisme.

La Taula Tècnica, constituïda *ad hoc*, ha estat l'òrgan encarregat de dissenyar el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell. D'aquesta manera, en una reunió extraordinària del Consell de Dones, òrgan creat en el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell vigent durant els anys que van del 2016 al 2019, amb l'objectiu de fer el seguiment i avaluació del mateix, que es va celebrar el dia 30 de juny de l'any 2021 es van nomenar les membres de la Taula Tècnica de manera que quedessin representats els ajuntaments de la comarca, les associacions que treballen amb perspectiva de gènere, els sindicats majoritaris i el personal tècnic que treballa i assisteix a l'Alt Urgell. A partir d'aquest moment la Taula Tècnica va coordinar i aprovar la diagnosi, que es va encarregar a una agent d'igualtat externa, i va dissenyar el pla d'acció que conté aquest document amb l'objectiu de fer una eina útil i realista amb la que guiar les polítiques en els propers quatre anys garantint que aquestes recullen el principi d'igualtat d'oportunitats i tracte de dones i homes, tal i com marquen els drets humans fonamentals.

Tal com hem dit, el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell neix mercès a la concurrència de la ciutadania que ha participat activament tant en el procés de diagnosi, que ha permès conèixer la situació aproximada de les dones a la comarca segons uns eixos d'estudi que amplien els inclosos en el pla anterior i que han estat fixats per la Taula Tècnica atesa l'evolució de la zona, com en el disseny de les accions que formen part del pla d'acció. A l'apartat de metodologia donarem detall dels modes amb els que s'ha garantit que aquest hagi estat un procés participatiu.

Pel que fa als antecedents, cal establir que el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell no seria una realitat sense els documents que el precedeixen, és a dir, el I, II, III i IV Pla per a la igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell. Com veiem, el document actual incorpora la visió de l'estratègia pel que fa a la implementació de la perspectiva de gènere a les polítiques de manera transversal i universal entenent que cal un full de ruta sistematitzat i ajustat al territori.

S'ha establert, com a eixos de treball els àmbits de; Formació, treball i usos del temps; Salut i benestar; Violència masclista; Educació, cultura, oci i món digital; Mobilitat, accessibilitat i transport, Drets civils i Polítiques de dones i participació ciutadana.

En relació als plans anterior veiem com es dona una evolució en els àmbits de treball atesa la realitat canviant i el treball fet en els períodes de vigència dels diferents plans.

2012-2015	2012-2015	2016- 2019
1. Anàlisi de la realitat 2. Amb perspectiva de gènere 3. Dones i treball 4. Gènere i educació 5. Associacionisme 6. Atenció i assessorament 7. Violència de gènere	1.Participació i associacionisme 2. Cultura i lleure 3. Esport 4. Treball i conciliació 5. Educació i formació 6. Salut i benestar 7. Violència masclista 8. Urbanisme, habitatge, agricultura i medi ambient	1. Apoderament de les dones 2. Igualtat Plena 3. Perspectiva de gènere 4. Abordatge de les violències masclistes

En tot cas el Vè Pla Estratègic és una eina de treball operativa i mesurable, un mitjà per a la ciutadania de l'Alt Urgell i per l'administració comarcal per tal de provocar canvis socials en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes a través de la definició de 8 objectius generals i 22 específics que es tradueixen en un total de 21 mesures. Cadascuna de les accions previstes compta amb una bateria d'indicadors quantificables que permetrà el seguiment i l'avaluació del procés d'implantació del mateix.

Val a dir que les accions que conté el present document han estat dissenyades a partir de les àrees de millora que contempla la diagnosi que ha precedit al pla d'acció i que s'ha dut a terme entre els mesos de juny i setembre de l'any 2021 i que va ser ratificada per la Taula Tècnica el dia 19 d'octubre del mateix any. Explicarem més detalls de la diagnosi a l'apartat de metodologia d'aquest document.

El Consell de Dones de l'Alt Urgell, òrgan que penja del IV Pla per a al igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, serà l'encarregat de vetllar per la implantació, fer el seguiment i avaluació del Vè Pla Estratègic en els seus quatre anys de vigència des de el mes de desembre del 2021, moment de la seva ratificació en el plenari del Consell Comarcal del dia 22 de desembre del 2021, fins al mes de desembre del 2025.

Segons va acordar la Taula Tècnica per al disseny del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell, el present document no inclou cap acció que interpel·li la comunitat LGTBI. Les membres d'aquest grup de treball, representant de la comarca, van considerar que aquest és un full de ruta de tot allò que té a veure amb les dones pel fet de ser dones més enllà de la seva orientació sexual i /o expressió i identitat de gènere. A més, la comarcal ja compta amb un pla que atén exclusivament les qüestions que tenen a veure amb la comunitat LGTBI i les seves necessitats. Tot i amb això, les membres de la Taula Tècnica entenen que el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell representa, també, un manifest de tolerància 0 davant la violència masclista i d'odi que encara pateixen les persones no heteronormatives,

ahora que manifesta públicament que les persones han de poder ser com volen ser sense perjudici de que siguin respectats els seus drets fonamentals i inherents.

2.- Marc Normatiu Referencial

Àmbit internacional:

La igualtat entre dones i homes és un principi jurídic universal reconegut en diversos textos internacionals sobre drets humans:

La Carta de les Nacions Unides, signada el 26 de juny de 1945 en Sant Francisco.

La Declaració Universal de Drets Humans, aprovada i proclamada per l'Assemblea general de Nacions Unides el 10 de desembre de 1948. En l'article 2.1 diu "*Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense distinció de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició*".

I Conferència Mundial sobre la Condició Jurídica i Social de la Dona – Mèxic, 1975.

Convenció sobre la Eliminació de totes les formes de discriminació contra la Dona, aprovada per l'Assemblea General de l'ONU, 1979

II Conferència Mundial sobre la Condició Jurídica i Social de la Dona – Copenhaguen, 1980.

III Conferència Internacional sobre la Condició Jurídica i Social de la Dona - Nairobi, 1985.

Conferència de Viena de nacions Unides 1993 que estableix que els drets de les dones formen part inalienable, integral i indivisible dels drets humans universals

IV Conferència Mundial sobre les Dones - Beijing, 1995. Punt d'inflexió en l'agenda internacional pel que fa a polítiques de dones. La Declaració de Beijing i la seva Plataforma d'Acció, aprovada per unanimitat pels 189 països, és una agenda per a l'apoderament de les dones i es considera el document de política global clau en la matèria. Apareix el concepte "mainstreaming" o transversalitat de gènere com una nova manera d'analitzar la realitat.

Àmbit comunitari

La Convenció Europea de Drets Humans, adoptada pel Consell d'Europa l'any 1950. Institueix el Tribunal Europeu de Drets Humans.

Carta Social Europea aprovada l'any 1961.

Directiva 92/85/CEE del 19 d'octubre de l'any 1992 per a l'aplicació de mesures de millora de la seguretat i la salut de la treballadora embarassada o en període de lactància.

Carta Social Europea de l'any 1996, en substitució de la del 1961, prohibeix la discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe, ofereix una protecció especial en cas d'embaràs i maternitat i dedica un article al dret de la dignitat en el treball.

Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW), aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el desembre del 1979 i ratificada per Espanya el 1983.

Tractat d'Amsterdam (1999), on es contextualitzen les discriminacions indirectes persistents. Legítima les accions positives. La igualtat d'oportunitats i de tracte de dones i homes es consolida formalment com a principi fonamental de la Unió Europea i es configura com a principi jurídic transversal

Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea de l'any 2000. Consagra la igualtat de dones i homes en tots els àmbits

Tractat de Niça. (2001)

Directiva 2006/54/CEE del 5 de juliol, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats i igualtat de tracte entre homes i dones en assumptes de treball i ocupació. Prohibeix les discriminacions, directes i indirectes entre homes i dones pel que fa a les condicions de contractació, acomiadament, formació i promoció professional i afiliació a les organitzacions de persones treballadores o empresàries.

Tractat de funcionament de la Unió Europea (TFUE). Prohibeix la discriminació per raó de sexe en matèria de remuneració per a un mateix treball o un treball d'igual valor. Aquest principi també s'aplica als sistemes de classificació professional utilitzats per a la determinació de remuneracions.

Àmbit estatal

Constitució Espanyola. Propugna la igualtat com a valor superior de l'ordenament jurídic espanyol. Proclama el dret a la igualtat i fa una prohibició expressa a la

discriminació per raó de sexe. L'article 9.2 estableix l'obligació dels poder públics de promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de la persona i dels grups e els quals s'integri siguin reals i efectives

Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores.

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Té per objectiu establir el marc normatiu, institucional i de polítiques públiques per garantir el dret a la igualtat de les dones i els homes.

Article 3 de la Llei 9/2009, de 6 d'octubre, d'ampliació de la durada del permís de paternitat en els casos de naixement, adopció o acollida, que suprimeix la disposició transitòria novena de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març

Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors. A l'estatut dels treballadors (Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març.

Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de mesures de protecció integral cntra la violència de gènere

Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'estatut bàsic de l'empleat públic (EBEP)..

La Disposició Addicional 7a del RDLEG 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text Refós de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (TREBEP) que esmenta l'obligació de les administracions públiques d'adoptar plans d'igualtat referents a la pròpia organització.

Reial Decret Llei 6/2019 de l'1 de març de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats de dones i homes en el treball i l'ocupació.

Disposició derogatòria única paràgraf a)1. del reial decret legislatiu 4/2000, de 23 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre Seguretat Social dels Funcionaris Civils del Estat.

Reial Decret 901/2020, de 13 d'octubre, pel que es regulen els plans d'Igualtat i el seu registre i es modifica el Real Decreto 713/2010, de 28 de maig, sobre registre i depòsit de convenis y acords col·lectius de feina.

Reial Decret 902/2020, de 13 d'octubre, d' igualtat retributiva de dones i homes.

Tot i amb això i tal com informa el Ministerio de Igualdad, *“En el caso de empleadas y empleados públicos (funcionarial, laboral y estatutario), no resulta de aplicación lo dispuesto en los artículos 45 a 49 de la Ley Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, ni el Real Decreto 901/2020, que los desarrolla.*

Los planes de igualdad aplicables a este personal se regirán por lo dispuesto en los artículos 51 y 64 de la citada Ley Orgánica 3/2007 y en especial por lo indicado en la disposición adicional séptima del texto refundido de la Ley del Estatuto Básico del Empleado Público, aprobado por el Real Decreto Legislativo 5/2015, de 30 de octubre”.

Àmbit català

Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'any 2006, mitjançant la Llei Orgànica 6/2006, del 19 de juliol, propugna els drets de les dones en el capítol I. Drets i deures de l'àmbit civil i social, concretament en l'article 19: *“Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i de tota mena de discriminació”.* D'aquesta manera s'amplien les competències de la Generalitat per garantir la igualtat d'oportunitats de dones i homes i que la perspectiva de gènere impregni les polítiques públiques catalanes. Aquests principis impliquen que les administracions públiques catalanes han de dur a terme polítiques que tendeixin a desenvolupar aquestes línies de treball

Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista

Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes. Aprovada per unanimitat del Parlament de Catalunya estableix els principis rectors que han de presidir l'actuació dels poders públics de Catalunya en relació a la igualtat i la integració de la perspectiva de gènere en l'Administració Pública Local

Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista per la que es defineix, entre d'altres, la diligència deguda de les administracions.

Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació que fixa que les administracions públiques han d'establir polítiques per a garantir la igualtat d'oportunitats en el treball

3.- Marc Conceptual Referencial

Agent per a la Igualtat d'Oportunitats de Dones i Homes. Especialista amb màster MAIO que dissenya, avalua i implementa polítiques d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.

Androcentrisme en el llenguatge. Consisteix en un punt de vista orientat pel conjunt de valors dominats en el patriarcat, és a dir, una percepció centrada i basada en normes masculines, prenent l'home com a mesura de totes les coses i considerant la dona com una desviació de la norma. Es materialitza fent anar el masculí com a pretès genèric.

Assetjament sexual. Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tingui el propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidatori, degradant o ofensiu.

Assetjament per raó de sexe. Qualsevol comportament realitzat en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidatori, degradant o ofensiu.

Bretxa salarial. Diferència salarial entre dones i homes resultant del càlcul de la mitjana i la mediana en el total de les seves retribucions expressat percentualment.

Conciliació de la vida personal, familiar i professional. Possibilitat d'una persona de compatibilitzar els temps, interessos, obligacions i necessitats dels àmbits personal, familiar i professional i poder desenvolupar-se igual en tots els aspectes.

Dades desagregades per sexe. Recollida, sistematització i tractament de dades i informació estadística per sexe, per tal de fer possible una anàlisi comparativa de com afecten les mesures de manera diferenciada.

Discriminació directa per raó de sexe. Discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica exclou explícitament una persona per raó de sexe. En aquest tipus de discriminació podem trobar la discriminació per embaràs o maternitat, que inclou tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat.

Discriminació indirecta per raó de sexe. Discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica de caràcter aparentment imparcial exclou implícitament un treballador o treballadora per raó de sexe.

Doble jornada. Suma de la jornada laboral remunerada i una jornada posterior dedicada principalment a les tasques de la llar i a la cura de persones dependents de manera no remunerada.

Doble presència. Presència d'una dona al lloc de treball on realitza la tasca d'assalariada mentre s'ocupa també de la major part del treball reproductiu.

Equitat de gènere. Imparcialitat de tracte a partir del gènere, que pot significar tant una igualtat de tracte com un tractament que, tot i ser diferent, es pot considerar equivalent en termes de drets, beneficis, obligacions i oportunitats.

Estereotips de gènere. Conjunt d'idees simples, prèvies i irracionals que s'atribueixen a les persones en funció de la seva adscripció sexual, i que prescriuen característiques definitòries sobre la seva manera de ser (identitat) i de comportar-se (paper social), d'acord amb la prescripció del sistema de gènere, com a mecanisme activador de la ideologia patriarcal.

Gènere. Concepte que fa referència a les diferències, socialment construïdes, assignades a dones i homes de manera diferenciada, que han estat apreses, canvien amb el temps i presenten grans variacions, tant entre diverses cultures com dins d'una mateixa cultura. Normalment té associat un encàrrec social que organitza la realitat.

Igualtat formal. Es coneix com la igualtat davant la llei i parteix de la convicció que els éssers humans són iguals, tenen els mateixos drets i són lliures. Es correspon amb l'article 14 de la Constitució espanyola: «Els espanyols són iguals davant de la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social».

Igualtat de gènere. Possibilitat que dones i homes i resta de persones que es defineixen com a no binaries puguin desenvolupar-se en igualtat de condicions.

Igualtat real. Existeix quan es produeix una igualtat efectiva que canvia els costums i les estructures de desigualtat que hi ha entre dones i homes.

Igualtat de tracte. La igualtat de tracte entre dones i homes suposa l'absència de qualsevol discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe.

Indicador de gènere. Mesura, nombre, fet, opinió o percepció que mostra la situació específica de les dones, dels homes i les persones que es defineixen com a no binaries, així com els canvis que es produeixen en els dos grups a través del temps. L'indicador de gènere és una representació d'un fenomen determinat que mostra totalment o parcial una realitat i que té la funció de fer visibles els canvis socials en termes de relacions de gènere al llarg del temps.

Mainstreaming o transversalitat de gènere. Implica la incorporació de la perspectiva de gènere a tots els instruments i intervencions, en tots els àmbits i els nivells, amb l'objecte de generar condicions que garanteixin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i l'absència d'un tracte discriminatori.

Mesures d'acció positiva. L'article 11 de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes estableix que *“amb la finalitat de fer efectiu el dret constitucional de la igualtat, els poders públics han d'adoptar mesures específiques a favor de les dones per corregir situacions patents de desigualtat de fet respecte als homes. Aquestes mesures, que s'han d'aplicar mentre subsisteixin aquestes situacions, han de ser raonables i proporcionades en relació amb l'objectiu perseguit en cada cas”*.

Paritat. Presència equilibrada de dones i homes als diferents àmbits de la societat, sense que hi hagi cap privilegi o discriminació. Aquest equilibri consisteix en què cap dels dos sexes no sigui representat per més del 60% ni menys del 40%.

Perspectiva de gènere. Consideració de les diferències socioculturals entre les dones i els homes en una activitat o àmbit per a l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques que tenen en compte les diverses actuacions, situacions i necessitats que afecten les dones. En definitiva, la perspectiva de gènere permet visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica, social i cultural, a fi de trobar línies d'acció per a la solució de desigualtats.

Polítiques d'igualtat. Polítiques que incorporen la perspectiva de gènere en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació de les decisions. Transversalitzen la igualtat en la implementació de tota l'acció política.

Pla d'igualtat. Article 46 de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes defineix els plans com un conjunt ordenat de mesures, adoptades després de dur a terme una diagnosi de situació, amb l'objectiu d'eliminar els desequilibris i les desigualtats existents entre dones i homes dins de l'empresa; i d'introduir la perspectiva de gènere en els processos de gestió de persones.

Pla de Polítiques de dones. Un pla és una estratègia institucional destinada a assolir la igualtat real entre homes i dones als diferents àmbits de la societat, eliminant estereotips, actituds i obstacles que dificulten a les dones accedir als diferents escenaris que conformen la nostra societat en igualtat de condicions que els homes. El pla es desenvolupa a llarg termini i requereix la definició d'uns eixos concrets que permetin el seu desenvolupament i es concretin en objectius específics traduïts en accions determinades, que seran totes aquelles mesures que han de permetre facilitar la igualtat de gènere al territori on es desenvolupi.

Representació paritària. La situació que garanteix una presència de dones i homes segons la qual cap sexe no supera el 60% del conjunt de persones a què es refereix ni és inferior al 40%, i que ha de tendir a assolir el 50% de persones de cada sexe.

Segregació horitzontal. Concentració en determinades ocupacions que, en el cas de les dones, generalment es caracteritzen per una remuneració, un reconeixement i un valor social inferiors.

Segregació vertical. Concentració en determinats llocs de treball que, en el cas de les dones, generalment es caracteritzen per ser els de responsabilitat més baixa i menys remuneració.

Sexe. Característiques biològiques que defineixen un ésser humà com a dona o com a home. Depèn de la càrrega cromosòmica, de la genitalitat i la càrrega hormonal.

Sexisme en el llenguatge. Actitud caracteritzada pel menyspreu i la desvalorització del que són o fan les dones. Actitud derivada de la supremacia masculina i es basa en totes aquelles creences que la suporten i legitimen.

Sostre de vidre. Barrera invisible que dificulta o obstaculitza l'accés de les dones als nivells més alts de poder, de decisió o de responsabilitat d'una empresa, de manera que les seves carreres professionals queden estancades en les categories o els nivells organitzatius més baixos com a conseqüència dels prejudicis sobre la seva capacitat professional.

Terra enganxós. Fa referència a les circumstàncies originades per les responsabilitats i càrrega es familiars que mantenen moltes dones atrapades a la base de la piràmide econòmica. Aquestes circumstàncies imposen a les dones una "adhesivitat" a les responsabilitats i càrregues afectives i emocionals que en l'àmbit domèstic acaben recaient sobre elles, atrapant-les i dificultant, alentint o impedit la seva sortida i realització personal lluny de l'àmbit familiar.

Treball d'igual valor. Assignació econòmica igual de diferents feines malgrat les característiques siguin diferents.

Violència masclista. És la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de discriminació i situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones, que siguin per mitjans físics, econòmics o psicològics; incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, i que tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat (Llei 5/2008 dret de les dones a eradicar violència masclista).

4.- Model Participatiu

El Vè Pla Estratègic d'igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell 2022-2025 neix amb la voluntat de ser un procés transparent i participatiu per entendre que les polítiques públiques han de comptar amb la veu d la ciutadania i no un seguit de normes dissenyades de dalt a baix. La població és subjecte dels plans de convivència i gestió de la comarca així com de les seves normes, tal i com s'espera d'un estat democràtic.

Per tal d'assegurar aquesta participació s'ha actuat en dos moments crucials com són el procés de diagnosi i el disseny de les accions que conformen el document.

Per tal dur a terme la diagnosi del territori, a banda d'analitzar les dades quantitatives extretes de fons oficials, es va endegar un procés de consulta a la ciutadania mitjançant la inclusió de preguntes obertes dins l'entrevista a la població. D'altra banda es va procedir a fer tot un seguit d'entrevistes escrites a personal tècnic dels diferents serveis d'atenció a les persones amb els que compta la comarca de l'Alt Urgell per considerar que aquestes són les persones que viuen d'una manera més directa les conseqüències de l'aplicació de les polítiques al territori i que poden copsar d'una manera més definida les necessitats de les persones ja que estan en permanent relació directa amb elles. Aquests aportacions, tant les de la ciutadania com del personal tècnic, han estat tingudes en compte a l'hora d'establir les àrees de millora que conté cada àmbit d'estudi en el document de diagnosi. D'altra banda, les demandes de les persones que van participar en l'entrevista i les visions del personal tècnic, van ser traslladades a la Taula Tècnica de la qual tot seguit expliquem les característiques.

Tal i com s'ha avançat a la introducció d'aquest document, la Taula Tècnica, constituïda *ad hoc*, ha estat l'òrgan encarregat de dissenyar el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell. D'aquesta manera, en una reunió extraordinària del Consell de Dones, òrgan creat en el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell vigent durant els anys que van del 2016 al 2019, amb l'objectiu de fer el seguiment i avaluació del mateix, que es va celebrar el dia 30 de juny de l'any 2021, es van nomenar les membres de la Taula Tècnica de manera que quedessin representats els ajuntaments de la comarca, les associacions que treballen amb perspectiva de gènere, els sindicats majoritaris i el personal tècnic que treballa i assisteix a l'Alt Urgell. A partir d'aquest moment la Taula Tècnica va coordinar i aprovar la diagnosi, que es va encarregar a una agent d'igualtat externa, i va dissenyar el pla d'acció que conté aquest document amb l'objectiu de fer una eina útil i realista amb la que guiar les polítiques en els propers quatre anys garantint que aquestes recullen el principi

d'igualtat d'oportunitats i tracte de dones i homes, tal i com marquen els drets humans fonamentals.

La Taula Tècnica es va reunir un total de 6 cops des del mes de setembre al mes de novembre de l'any 2021, en trobades realitzades de manera virtual amb la presència de l'agent d'igualtat externa a l'objecte d'assessorar sobre l'aplicació de la perspectiva de gènere a cadascuna de les accions acordades. Val a dir que totes cadascuna de les mesures incloses en el pla d'acció del Vè Pla Estratègic d'igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell van ser acordades per unanimitat i fruit d'un ric diàleg calidoscòpic i precís.

Aquest òrgan de participació va quedar dissolt el dia 29 de novembre del 2021 en aprovar el pla d'acció que conforma el Vè Pla Estratègic d'igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell.

Abans de l'aprovació de la dissolució, però, es va establir que seria el Consell de Dones, òrgan de participació creat dins les mesures del IV Pla d'igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell l'encarregat de fer el seguiment i l'avaluació del Vè Pla Estratègic d'igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, de manera que aquest grup de treball queda dotat de contingut i agenda per als propers quatre anys i està cridat a ser el garant de la implantació de cadascuna de les mesures recollides en el present document.

5.- Diagnosi

5.1.Introducció

El present document és fruit d'un procés de diagnosi amb perspectiva de gènere de la Comarca de l'Alt Urgell que ha de possibilitar el disseny de les accions i polítiques que conformaran el Vè Pla Estratègic d'igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell.

A partir d'ara presentarem les dades, obtingudes a partir de diferents eines de recollida que detallarem, i la diagnosi que d'elles s'extreu per tal d'arribar a idees concloents que permetin assolir l'objectiu primer.

Per tal de contextualitzar la nostra feina direm que el període de recerca ha anat des del mes de juny de l'any 2021 fins dia 30 del mes de setembre del mateix any i s'ha basat en l'obtenció de dades, quantitatives i qualitatives, mitjançant diferents

tecnologies creades per a tal fi i que explicarem en l'apartat de metodologia d'aquest document, així com de les publicacions de l'Institut Català d'Estadística (Idescat).

El dia 13 de març del 2020 entrava en vigor a Espanya l'estat d'alarma davant l'emergència sanitària provocada a nivell mundial per la Covid-19. Es tancaven els centres escolars, les universitats, els centres formatius de tota mena així com tots els comerços que no fossin essencials. La població quedava confinada a casa i es demanava el teletreball allà on fos possible i que només els centres de treball considerats essencials restessin oberts. Començava una nova era marcada per la pandèmia i de la qual es desconeixia l'abast. Milers de treballadores i treballadors van entrar en ERTOS i els llocs de treball van tancar les portes.

Iniciem aquesta diagnosi 15 mesos després de l'inici oficial de la pandèmia per Covid-19 a Catalunya, en un estat socioeconòmic que encara es caracteritza per la incertesa però que parla de crisi econòmica a nivell mundial. A les portes del sisè rebrot a Catalunya i, per extensió, el cinquè rebrot a Europa i el món, els confinaments són selectius i la vida laboral conviu amb els interrogants. Cada mesura restrictiva afecta de manera desigual a les diferents àrees socioeconòmiques. El teletreball i els ERTOS encara són una realitat, i els confinaments un fet amb el que conviu la població mundial de forma poc adaptada. Tot i que l'estat d'alarma va ser aixecat a Espanya al mes de maig de l'any 2020, els constants rebrots i les dades epidemiològiques, que en el moment de la redacció d'aquesta diagnosi encara son considerades molt dolentes, fan que les mesures de restricció encara siguin una realitat variable segons la gravetat de la situació i que afecten de manera important en la vida de la ciutadania.

El context en el qual es desenvolupa aquest estudi introdueix una nova variable que afecta de manera transversal la vida de la ciutadania de la comarca de l'Alt Urgell. Entenem que la nostra fotografia encara és primerenca i pot pecar d'apriorística però obre la porta a futures comparacions que, de ben segur, permetran fer un dibuix de gran valor a l'hora de implementar polítiques que responguin a la situació actual. Sabem, doncs, que la diagnosi que fem en aquest any 2021 de la comarca no es pot entendre fora de la variable Covid-19 i d'aquesta manera s'ha de llegir i atendre en futures mirades retrospectives.

Dividirem aquest treball en cinc eixos segons les eines de recollida de dades utilitzades i annexarem les xifres i gràfiques obtingudes per tal de que puguin ser consultades amb comoditat.

1.- Dades procedents del Idescat que ens han permès centrar-nos en quatre àmbits ben diferenciats però que s'impacten entre ells:

- estudi demogràfic en comparació al realitzat en el IV Pla per a la igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell l'any 2016 i vigent fins l'any 2019

- estudi soci demogràfic actual basat en dades dels anys 2019, 2020 i 2021 en el qual analitzarem els nivells d'immigració i emigració; l'edat de la població i la situació d'afiliació a la Seguretat Social
- anàlisi de l'impacte laboral de la Covid- 19 en la població de la comarca de l'Alt Urgell ateses les primeres dades oficials pel que fa a l'afiliació a la Seguretat Social i índex d'atur per part de la població en l'any 2021.

Les dades d'aquest apartat estan recollides a l'annex I

2.- Dades procedents de l'enquesta a la població que ens han permès centrar-nos en els set àmbits inclosos en la mateixa i que han estat triats atesa la reflexió feta per la Taula Tècnica per al disseny i coordinació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell, tenint en compte les necessitats de la comarca.

L'enquesta a la població és una eina molt poderosa a l'hora de conèixer quina és la pulsio real a hores d'ara a la comarca i en quina situació estan les dones. La possibilitat de creuar i posar en relació els valors obtinguts amb els diferents ítems ens permet abundar en els coneixements de cada àmbit. D'aquesta manera, més enllà de generar les gràfiques dels resultats obtinguts amb cadascuna de les preguntes, s'ha procedit a creuar els resultats dels diferents ítems arribant a resultats complexos de gran interès per a aquesta diagnosi.

Les dades d'aquest apartat estan recollides a l'annex II

3.- Dades procedents dels registres de dades proporcionats als 19 ajuntaments que formen part de la comarca. Les dades obtingudes amb aquests registres ens han permès aprofundir i entendre qui protagonitza la vida política de la zona, a banda de fer una aproximació amb voluntat d'avaluació de l'abast del IV Pla per a la igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell .

Un altre ens analitzat en l'àrea política ha estat el Consell de Dones, òrgan constituït l'any 2016 dins les accions del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell

Les dades d'aquest apartat estan recollides a l'annex III

4.- Dades procedents de registres de dades proporcionades a diferents associacions de la comarca, constituïdes i registrades, que treballen amb temàtica de dones i/o apliquen la perspectiva de gènere.

Les dades d'aquest apartat estan recollides a l'annex IV

5.- Dades facilitades per personal tècnic de diferents àrees d'interès del Consell Comarcal de l'Alt Urgell i que estan agrupades al Consorci d'Atenció a les Persones (CAPAU) com són el departament de Ciutadania i Migracions, l'àrea de Gent Gran, el Servei d'Intervenció Especialitzada, el Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció

Precoç i el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD). Aquestes dades han estat transformades en taules simples i gràfiques per tal de procedir al seu anàlisi en referència als serveis realitzats des de l'any 2016 al 2019

Les dades d'aquest apartat estan recollides a l'annex V

Després d'aquesta introducció que vol ser contextualitzadora, parlarem de la metodologia seguida per l'equip de treball per tal de fer la present diagnosi. Tot seguit trobarem les anàlisis fetes amb cadascuna de les eines utilitzades com són l'extracció de dades de Idescat, enquesta a la població, registres dels 19 ajuntaments que conformen la comarca, registres de les associacions i comparativa d'accions fetes pel SIAD de l'Alt Urgell en els darreres quatre anys.

La conclusió final serà el recull textual de les conclusions exposades en cadascun dels apartats d'aquesta diagnosi per tal de simplificar la lectura del document.

L'objectiu final d'aquesta diagnosi, recordem, és conèixer quina és la situació de les dones a la comarca per tal de poder implementar les polítiques adequades a partir de les accions dissenyades al Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell.

Totes les taules de tractament de les dades recollides amb les eines dissenyades a tal fi es poden trobar als annexes finals. A l'annex 1 trobem les dades procedents d'Idescat; a l'annex 2 les taules resultants de l'enquesta a la població; a l'annex 3 les taules resultants dels registres fets als diferents ajuntaments; a l'annex 4 les dades de registres fets a diferents associacions i, finalment, a l'annex 5 les dades del SIAD

Les taules han estat referenciades en format APA.

5.2. Metodologia

La present diagnosi es basa en l'anàlisi de les dades quantitatives i qualitatives obtingudes a tal efecte en el decurs del període que va del 1 de juny al 30 de setembre de l'any 2021.

Les eines emprades han estat:

- Dades d'Idescat (dades demogràfiques quantitatives dels anys 2014, 2019, 2020 i 2021). Les podem trobar a l'annex I. L'extracció d'aquestes dades va tenir lloc durant el mes de juliol i agost del 2021. En aquest apartat només s'ha treballat amb les dades que han estat publicades desagregades per sexes i no s'han tingut en compte aquelles que en el moment de l'extracció encara no

apareixien desagregades. Cal doncs, ampliar els resultats en el moment en el que aquestes informacions estiguin a l'abast.

- Enquesta a la població on line de resposta única i oberta del dia 14 de juliol al 14 d'agost de l'any 2021(annex II). Dividida per un total de 7 àmbits d'investigació corresponents a les àrees de treball que inclou el Vè Pla Estratègic de Polítiques de dones del Consell Comarcal de l'Alt Urgell.

Atesa la situació excepcional en la qual ens trobem i que hem descrit en la introducció d'aquest document, s'ha inclòs tota una bateria de preguntes que tenen a veure amb l'afectació de la pandèmia mundial a les vides de la ciutadania de la comarca. Amb aquestes ítems busquen fer una primera fotografia a l'impacte de la Covid-19 en la quotidianitat de les persones des de la perspectiva de gènere, tot i ser conscients que són apreciacions primerenques i que s'han de posar en relació amb futures anàlisis per conèixer l'impacte real.

Les preguntes que formen part de cada àmbit han estat numerades per facilitar el seu tractament a l'hora d'obtenir les dades d'aquest procés de diagnosi. Les taules resultants del seu tractament també han estat referenciades numèricament. En el document que conté la diagnosi de l'enquesta cada eix d'anàlisi diu quines son les preguntes d'on surten les dades i, a més, cada unitat conceptual va precedida del nombre de la taula on podem trobar aquestes dades. Alguns dels ítems són de resposta obligada i altres no ja que es consideren una ampliació dels coneixements que poden aportar els primers.

Tot i que l'eina conté preguntes per obtenir dades majoritàriament quantitatives també inclou alguns ítems que fan referència a la percepció que la ciutadania té sobre les qüestions plantejades així com preguntes obertes en les quals es demana l'opinió de qui respon l'enquesta. Aquests dades qualitatives han estat incloses a l'eina a fi i efecte de garantir que el procés de disseny de les polítiques a implementar en els propers quatre anys dins del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones, sigui participatiu i l'opinió de la població tingui pes. D'aquesta manera, la resposta d'aquests tipus de preguntes no es tindrà en compte en l'anàlisi que presentem sinó que les seves informacions es reserven per a la fase de disseny de les mesures a adoptar essent l'ampliació de les troballes d'aquesta diagnosi.

La ciutadania ha pogut respondre l'enquesta on line mitjançant dispositiu mòbil, tableta o ordinador. Un cop acabat el termini per poder respondre l'enquesta, les respostes a cada ítem han estat recollides en taules simples per a la seva anàlisi. Les taules resultants han estat creuades amb el ítems sexe, i en alguns casos edat i lloc de naixement que recullen les preguntes 2,3 i 4 de l'enquesta.

Per tal d'aprofundir en la diagnosi, els ítems de cadascun dels àmbits han estat creuets entre sí depenent dels interrogants que volíem aclarir. D'aquesta manera s'han

obtingut taules més complexes que aporten valors significatius i que permeten enfocar la fotografia final. Un cop acabada aquesta fase de tractament de dades, s'ha procedit a la lectura i interpretació dels valors resultants per tal de redactar la diagnosi.

Per calcular la mida de la mostra necessària per a l'enquesta a la població, amb l'objectiu de que fos representativa de la Comarca de l'Alt Urgell, s'ha fet servir la fórmula per obtenir la mida de la mostra per una població finita, ja que a través de les dades de l'Idescat, sabem que la població de la comarca per l'any 2019 és de 20.231 persones.

D'altra banda, també amb les dades de l'Idescat, podem conèixer que la distribució de la població segons el criteri "sexe" és paritària amb un 50% de dones (10.139) i un 50% d'homes (10.092). Per tant, s'ha assumit una heterogeneïtat de l'univers de la mostra del 50%. Tanmateix, també s'ha acceptat un marge d'error d'estimació màxim del 5% i un nivell de confiança del 95% amb una constant Z d'1,96.

- Recollida directa de dades quantitatives a través de registres en fulls de càlcul destinats als 19 ajuntaments que conformen la comarca i al Consell de Dones com a òrgans de participació política (annex III).
- Recollida directa de dades quantitatives a través de registres en fulls de càlcul destinats a les associacions constituïdes i registrades que treballen en temàtica de dones (annex IV).
- Recollida de dades del Siad de la Comarca de l'Alt Urgell (annex V).
- Recollida directa de dades a través de registres en full de càlcul a personal tècnic de serveis socials agrupats al Consorci d'Atenció a les Persones de l'Alt Urgell (CAPAU) participat pel Consell Comarcal i la Seu D'Urgell (annex V).

Pel que fa a la validació de l'enquesta i de les eines de recollida de dades a ajuntaments podem dir que l'enquesta a la població es va passar a 15 persones (8 homes i 7 dones) alienes a la investigació i se'ls va demanar que valoressin l'agilitat, la senzillesa i la longitud de l'enquesta. Un cop escoltades i introduïdes les aportacions es va procedir a enviar l'enquesta a la tècnica d'Igualtat del Consell Comarcal de l'Alt Urgell així com a les components de la Taula Tècnica que van incloure aquells aspectes a tenir en compte atesa la realitat del territori a estudiar, que coneixien perfectament tant per la seva feina com per experiència vital. Després de confrontar les aportacions vingudes del Consell Comarcal amb les de l'equip d'investigació es va consensuar l'enquesta final. Pel que fa als fulls de registre de dades als ajuntaments, un cop elaborada una proposta, per part de l'equip de treball, atesos els eixos de treball inclosos en el Vè Pla Estratègics de Polítiques de Dones de la Comarca de l'Alt Urgell, es va consensuar amb el personal tècnic del Consell Comarcal va fer les rectificacions que va considerar més oportunes atesa la realitat dels consistoris.

La comunicació a la població es va fer seguint els passos marcats des del Consell Comarcal a través d'una nota de premsa enviada a diferents mitjans de comunicació del territori i la publicació en els mitjans on line i xarxes socials de l'ens local. Tanmateix es van enviar correus electrònics als diferents ajuntaments i entitats.

En el decurs dels període en el qual l'enquesta va estar activa (del 14 de juliol al 14 d'agost del 2021) es va anar fent el seguiment diari per part de l'equip de treball d'aquesta diagnosi i es van comunicar les dades diàriament al Consell Comarcal del l'Alt Urgell per tal d'anar incidint en xarxes socials i altres vies més privades, en la necessitat de que el màxim de població respongués l'enquesta.

Aquestes eines de recollida de dades es van comunicar a les persones implicades mitjançant una reunió on line del Consell de Dones, òrgan de participació comarcal, el dia 30 de juny del 2021 a les 19 h, en la qual vàrem poder explicar el procés i la necessitat de la col·laboració atesa la pretensió de dissenyar el Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones del Consell Comarcal de l'Alt Urgell. En aquesta reunió també es va procedir a la creació de la Taula Tècnica que detallarem més endavant.

A partir d'aquí les eines es van enviar per correu electrònic a cadascun dels ajuntaments.

5.3. Anàlisi dades sociodemogràfiques (dades quantitatives)

La comarca de l'Alt Urgell, l'any 2020 tenia un total de 20.231 habitants, dels quals 10.139 eren dones, el que suposa el 50% de la població total, i 10.092 homes, és dir l'altre 50%, segons les dades facilitades per Idescat, que són les més actualitzades en el moment de redactar aquesta diagnosi i que podem trobar a l'annex I del present document. Si tenim en compte que el territori té una superfície de 1.377,9km², la densitat demogràfica és de 14,4 persones per kilòmetre quadrat, molt per sota de la mitja catalana però que la situa al capdavant de l'Alt Pirineu i l'Aran.

Administrativament la comarca de l'Alt Urgell es distribueix en 19 ajuntaments i 11 entitats menors descentralitzades amb un total de 126 nuclis de població de dimensions molt variades. La Seu d'Urgell, capital de comarca, és la ciutat que aplega el 60% de la població de la demarcació amb un total de 12.206 persones de les quals 6.287 (51,5%) són dones i 5.919 (48,5%) són homes. Una ciutadania que decreix des de l'any 2010 en relació a les dades presentades en el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell. Oliana, amb un total de 1843 persones, Montferrer i Castellbò amb 1034 i Organyà amb 771, són les altres poblacions que apleguen la majoria de la ciutadania. La forta concentració de població a la Seu d'Urgell marca els sectors laborals, dinàmiques organitzatives i gestió comunitaria de la societat de l'Alt

Urgell. En tot cas, tenim que el 78% de la població alt urgellenca viu entre la Seu d'Urgell, Oliana, Montferrer i Castellbó i Organyà.

	Població total	% Dones	% Homes
Alt Urgell	20.231	50%	50%
La Seu d'Urgell	12.206	51,5%	48,5%

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

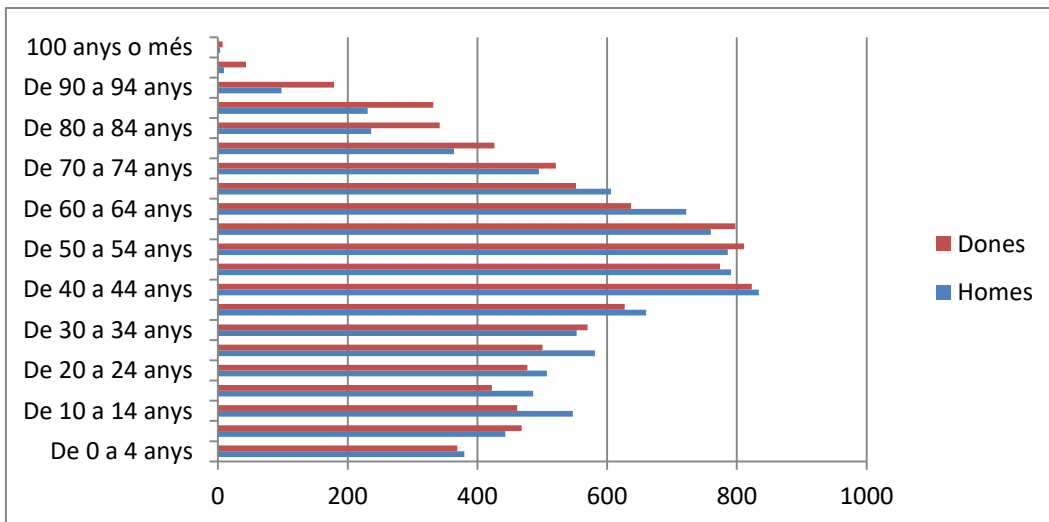
Si bé a la Seu D'Urgell, com vèiem abans, la majoria de la població és femenina i aquesta tendència es manté en poblacions amb ràtio superior a 1.000 persones, a les poblacions més petites els homes guanyen en percentatge. D'aquesta manera, i tal com podem veure a l'annex I, sabem que les ciutats alt urgellenques tenen cara de dona i la ruralia d'home, tot i que amb percentatges de diferència minsos.

5.3.1 Edat

Pel que fa a l'edat de la població, les dades demogràfiques del territori dibuixen una piràmide demogràfica regressiva que ens parla d'un envelliment progressiu de la ciutadania. El gruix de la població se situa a la franja d'edat que va dels 40 als 65 anys, amb un 38,3% del total. La població de 0 a 20 anys representa el 17,6% del total, la de 20 a 40 anys el 22% i la de més de 65 anys el 22% restant.

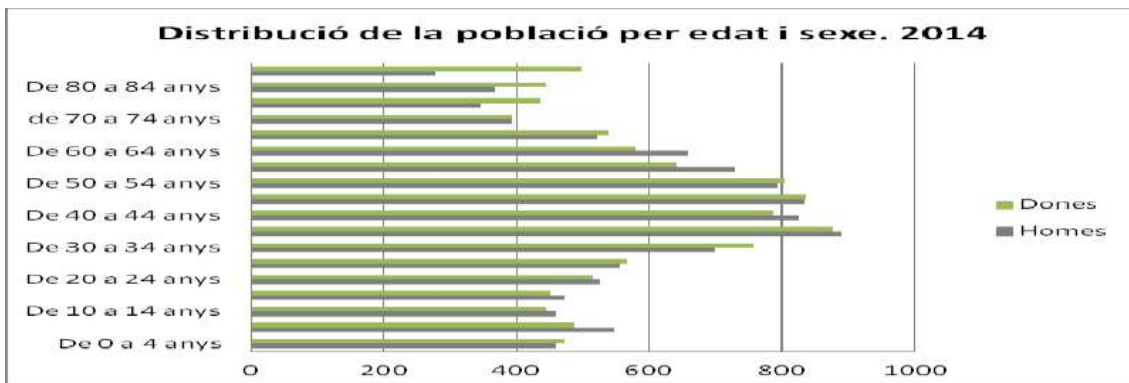
A la franja dominant, és a dir, de 40 a 65 anys, el 49,7% de la població és femenina i el 50,3% són homes. La paritat es manté a les franges més joves i, a partir dels 70 anys, el percentatge de dones augmenta per sobre del dels homes, arribant a ser d'un 70% de la població total a partir dels 90 anys i d'un 83% dels 95 als 99 anys. 7 dones i 3 homes tenen 100 o més anys.

Gràfica de producció pròpia a partir de dades d'Idescat

És interessant comparar aquesta gràfica amb la piràmide de població de l'any 2014

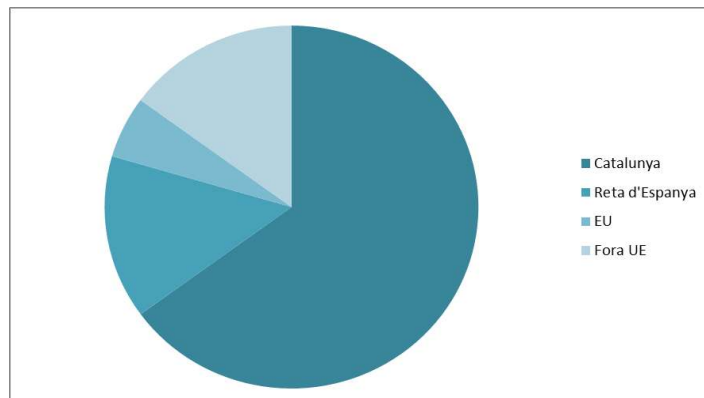

Sobta, per una banda, la disminució de dones en la franja de 80 a 84 anys que s'ha donat al llarg dels 7 anys que separen aquestes gràfiques i que no afecta igual als homes i, per una altra banda, com la base de la piràmide cada cop es va fent més petita.

5.3.2 Migració

El percentatge de població migrada a la comarca de l'Alt Urgell és d'un 20%, si considerem com a migrades les persones que no han nascut a l'Estat Espanyol. El 44% de la població nouvinguda esta composta per dones i el 56% per homes. En aquest sentit, el 67,7% de la ciutadania ha nascut a Catalunya, el 15,19% a la resta d'Espanya, el 5,75% a Europa comunitària i el 15,6% a països extra comunitàris. Portugal, França i Bulgària són els països de procedència de la majoria de les persones migrades comunitàries, Andorra el de les persones extracomunitàries, mentre que Colòmbia i Bolívia són les procedències de la majoria de les nouvingudes americanes, Marroc i Gàmbia de les africanes i Pakistan de les asiàtiques. Amèrica és el lloc de procedència

de la majoria de les dones migrades a la comarca de l'Alt Urgell, seguit dels països europeus extracomunitaris, especialment Andorra, i comunitaris. El col·lectiu de dones africanes i asiàtiques és clarament inferior en nombre.

Gràfica d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

Si considerem les persones que han nascut fora de Catalunya com persones migrades, llavors el percentatge total varia éssent d'un 32,3% sobre el total, dotze punts per sobre de territoris veïns com la comarca del Solsonés que comptabilitza un 20,5%, amb un total de 2788 persones nouvingudes. L'any 2019, data de publicació de les darreres dades desagregades per sexe per l'Institut Català d'Estadística, l'Alt Urgell suportava un saldo migratori de -32, que afecta de manera especial les franjes d'edat de 15 a 29 anys, de 35 a 44 anys i de 45 a 59 anys. Si bé en les primeres edats la pèrdua de població afecta exclusivament a les dones, en la resta de franges, afecta de manera especial als homes.

El 69,5% de la ciutadania nouvinguda es concentra a la Seu d'Urgell amb 2834 persones de les quals el 51,4% son dones (1458).

En tot cas, si mirem el saldo migratori, ens adonem que la comarca de l'Alt Urgell va perdent població ja que arriben menys persones de les que marxen. Segons les dades d'Idescat de l'any

	Població migrada total	Dones migrades	Homes migrats
Alt Urgell	4079	44%	56%
La Seu d'Urgell	2834	51,4%	48.6%

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

Oliana suporta el 8% del percentatge de migració de la comarca i Montferri i Castellbó el 4%. La resta es disemina pel territori (un 20%).

5.3.3 Evolució Demogràfica

Si comparem les dades demogràfiques actuals amb les de l'any 2014 que recull l'anàlisi demogràfica del document del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, veiem com la comarca va perdent població, especialment femenina.

	Població Total	Dones	Homes
Any 2014	20.878	1.0526 (50,4%)	1.0352 (49,6%)
Any 2020	20.231	10.139 (50%)	1.092 (50%)

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

Resulta interessant comparar les dades d'evolució de població als municipis de la comarca en el període de 2014 a 2020, que presentem en la següent gràfica, de creació pròpia a partir de dades publicades per Idescat.

	2014	2020
La Seu d'Urgell	12.366	12.206
Oliana	1.870	1.843
Montferrer i Castellbó	1.027	1.034
Ribera d'Urgellet	963	932
Valls de Valira	849	784
Organyà	841	771
Coll de Nargó	587	540
Alàs i Cerc	356	320
Peramola	349	347
Valls d'Aguilar	298	245
Fígols i Alinyà	260	244
Bassella	244	217
La Vansa i Fórnols	210	149
El Pont de Bar	172	152
Josa i Tuixén	128	103
Estamariu	119	125
Cabó	98	93
Arsèguel	81	81
Cava	60	45
TOTAL	20.878	20.231

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

Veiem com la població decreix en general a un ritme important a tot el territori, tot i que manté el dibuix de situació, és a dir, que la majoria de la ciutadania continua éssent urbana. Tal i com pasava l'any 2014, el creixement natural es manté negatiu i inferior al de la mitjana de Catalunya.

5.3.4 Ocupació: Afiliació Seguretat Social

Si ens centrem ara en les dades d'afiliació a la Seguretat Social i d'atur publicades per Idescat per l'any 2020 i les provisionals fins al mes de juny del 2021 i que podem trobar a l'annex I, podem anar amplificant la fotografia del territori de l'Alt Urgell. Aquestes dades, però, es completaran amb els resultats de l'enquesta a la població per tal d'enfocar bé la nostra anàlisi.

Al mes de juny de l'any 2021 a la comarca de l'Alt Urgell hi havia un total de 7.398 persones afiliades a la Seguretat Social de les 13.119 en edat laboral, el que suposa que el 56,3% de la població en edat laboral està afiliada a la Seguretat Social. El 46,7% d'aquestes cotitzacions són de treballadores i el 53,5% de treballadors. El 87,3% de les afiliacions pertanyen a persones nascudes a l'Estat Espanyol i només el 12% a migrades. Si les treballadores amb nacionalitat espanyola són el 47,2%, les migrades que cotitzen a la Seguretat Social suposen el 41,4% del total de persones nouvingudes.

	Població en edat laboral	Persones afiliades a la SS	Dones	Homes
Total població	13119	7398	3438	3960
Migrades		941	390	551

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

A partir d'aquestes dades podem llegir que les dones estan 7 punts percentuals per sota que els homes pel que fa a les cotitzacions, és a dir, un 46,4% enfront d'un 53,6. El percentatge de treballadores migrades que cotitzen encara és menor amb un 41% en front del 59% dels homes. Veiem, doncs, com les dones a l'Alt Urgell, en general, tenen menys recursos econòmics formals que els seus companys homes.

Malauradament, a la data de redacció d'aquesta diagnosi, les dades que presenta Idescat pel que fa a la població ocupada segons categoria i sexe i segons la relació amb l'activitat i el sexe, són de l'any 2011 i, per tant, no aporten informacions d'interès per a la present diagnosi ja que són massa antigues i les més actuals no estan

desagregades per sexe. Aquesta manca d'informació actualitzada ens impedeix analitzar, per exemple, la tipologia de jornada laboral i si aquesta és diferents entre treballadores i treballadors, qüestió molt interessant a l'hora d'analitzar les línies laborals de vida i augurar quin col·lectiu està en major risc d'exclusió social i pobresa. Si ens referenciem en les dades al conjunt de Catalunya, la resposta és clara. La pobresa té cara de dona. En tot cas, però, malgrat no disposem de les dades comarcals i locals, l'enquesta a la població ens dona una mica de llum en aquest assumpte, com veurem a l'apartat corresponent. Serà interessant també, analitzar segons els resultats de l'enquesta a la població, els usos del temps i qui es fa càrrec de les persones dependents.

Volem centrar la mirada en l'afectació a causa de la pandèmia mundial per Covid-19. Idescat publica les següents taules de dades.

Afiliats a la Seguretat Social segons residència padronal de l'afiliat. Per sexe i nacionalitat. Alt Urgell. Desembre del 2019

	Homes	Dones	Total
Espanyola	3314	3102	6416
Estrangera	474	363	837
Total	3788	3465	7253

Afiliats a la Seguretat Social segons residència padronal de l'afiliat. Per sexe i nacionalitat. Alt Urgell. Març del 2020

	Homes	Dones	Total
Espanyola	3251	3032	6283
Estrangera	481	352	833
Total	3732	3384	7116

Afiliats a la Seguretat Social segons residència padronal de l'afiliat. Per sexe i nacionalitat. Alt Urgell. Març del 2021

	Homes	Dones	Total
Espanyola	3305	3072	6377
Estrangera	519	358	877
Total	3824	3430	7254

Taules elaborades per Idescat

Atenem a com al mes de març de l'any 2020 les afiliacions a la seguretat Social van decreixer un 2% respecte l'any anterior. Mentre les cotitzacions de les treballadores van decreixer un 2,25%, les dels treballadors un 2%. Si l'any 2021 les afiliacions dels homes han augmentat en un 1,7%, les de les dones ho han fet en un 1,3%. La pandèmia per Covid-19 ha estat especialment dura amb les treballadores que, a banda de perdre anys cotitzats, mostren una recuperació és molt més lenta que els homes.

5.3.5 Atur

L'any 2020 la comarca de l'Alt Urgell va registrar una mitja anual d'atur del 964,9. D'aquesta, el 54% afecta a treballadores enfront del 46% dels treballadors. La diferència més gran es dona a la franja d'edat de 40 a 44 anys en la qual, el 68% del total de l'atur registrat és femení, segons publica Idescat a partir de dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la generalitat de Catalunya .

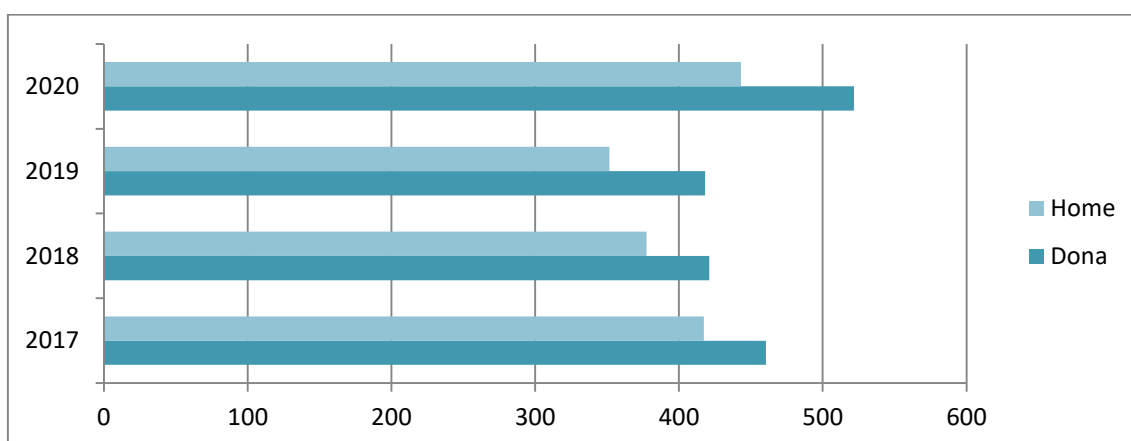
La comparació amb les dades presentades a la diagnosi del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell ens proporciona informació d'interès, com veiem a la següent gràfica d'elaboració pròpia a partir de dades del document citat i d'Idescat.

Període	Dones	Homes	Total
2015	502,5	565,4	1.067,9
2020	521,7	443,2	964,9

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

Com veiem a la taula, tot i que en els darreres cinc anys la mitjana anual d'atur ha baixat en un 10% a la comarca, les dones, l'any 2020 han perdut més feines que els homes. De fet, la taxa d'atur ha augmentat en un 7% per a les treballadores des de l'any 2015 mentre que ha baixat un 7% per als treballadors. A banda, si ens fixem en les dades ens adonem que les ocupacions no es destrueixen sinó que les perden les treballadores i passen a mans dels homes, com demostra el fet que l'atur dels treballadors ha disminuït en el mateix percentatge que ha augmentat el de les dones. Estem veient, doncs, com hi ha un sorpasso i un canvi de tendència en la titularitat dels llocs de feina. Les dones a la comarca de l'Alt Urgell estan perdent presència al mercat laboral.

Gràfica de mitjanes anuals atur i sexe a l'Alt Urgell

Taula de creació pròpia a partir de dades citades

Si parem atenció a les dades publicades per Idescat prenent com a font el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies que ens ofereix la següent taula, també obtenim informacions destacades.

Atur registrat. Per sexe. Mitjanes anuals Alt Urgell

	Homes	Dones	Total
2020	443,2	521,7	964,9
2019	351,5	418,2	769,7

Taula d'elaboració pròpia segons dades publicades per Idescat

L'atur total registrat l'any 2020 va augmentar en un 20,1% en relació a l'any anterior. Si l'any 2019 l'atur femení suposava el 54% del total, aquestes xifres s'han mantingut a l'any 2020. Veiem com la pandèmia no és la causa principal de la pèrdua de llocs de feina de les dones. Caldrà saber en el futur, si les cotitzacions de les dones són de jornada completa o més aviat parcial, qüestió que acabarà de perfilar aquesta situació menys aventajosa per a les treballadores de l'Alt Urgell que mostren les xifres disponibles en el període de redacció d'aquesta diagnosi.

5.3.6 Conclusions

- El 78% de la població alt urgellenca viu entre la Seu d'Urgell (60%), Oliana, Montferrer i Castellbó i Organyà amb un perfil cada cop més urbà.
- Les ciutats de l'Alt Urgell tenen cara de dona i la ruralia d'home, tot i que amb percentatges de diferència minsos.
- La piràmide demogràfica regressiva ens parla d'un envelliment progressiu de la ciutadania. A partir dels 70 anys el percentatge de dones és del 70%.

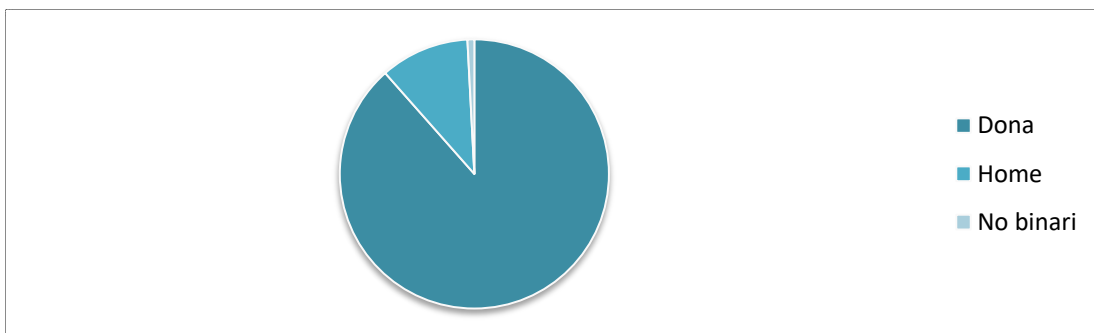
- La població migrada a la comarca de l'Alt Urgell és el 20% de la població total, si considerem com a migrades les persones que no han nascut a l'Estat Espanyol. Les dones representen el 44% del total. El 69,5% de la ciutadania nouvinguda es concentra a la Seu d'Urgell amb 2834 persones de les quals el 51,4% son dones. Les dones nouvingudes arribades a la comarca tenen com a principal destí La Seu D'Urgell.
- Les dones estan 7 punts percentuals per sota que els homes pel que fa a les cotitzacions a la Seguretat Social, és a dir, un 46,4% enfront d'un 53,6. El percentatge de treballadores migrades que cotitzen encara és menor amb un 41%.
- La pandèmia per Covid-19 ha estat especialment dura amb les treballadores que, a banda de perdre anys cotitzats, mostren una recuperació és molt més lenta que els homes.
- L'any 2020 la comarca de l'Alt Urgell va registrar una mitja anual d'atur del 964,9. D'aquesta, el 54% afecta a treballadores. Hi ha un sorpasso i un canvi de tendència en la titularitat dels llocs de feina. Les dones a la comarca de l'Alt Urgell estan perdent presència al mercat laboral.
- L'afectació transversal de la pandèmia mundial per Covid-19, de la qual encara manca perspectiva, s'ha d'incloure en els estudis diagnòstics. Malgrat la manca de distància temporal, els primers marcadors es mostren perjudicials per a les dones.

5.4 Anàlisi dades de l'esquesta a la població (dades qualitatives)

5.4.1 Perfil persona enquestada preguntes 1-7

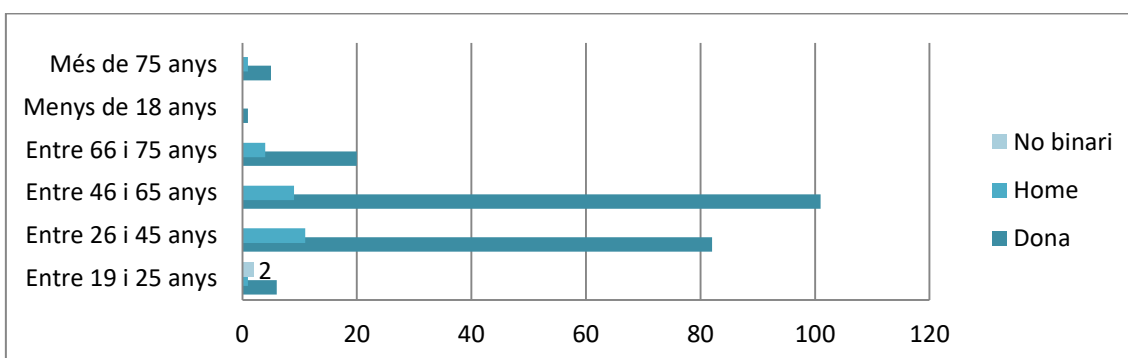
L'enquesta a la població de la Comarca de l'Alt Urgell, promoguda pel Consell Comarcal i emmarcada en la redacció de la diagnosi per al disseny del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones, ha estat resposta per un total de 243 persones de les que el 88,5% son dones amb un total de 215, el 11% son homes amb 26 i el 0,8% es defineixen com a "no binari". Tenint en compte la població total de la comarca de l'Alt Urgell que és de 20.231 persones de les que 16.655 són majors de 18 anys i, per tant, són el públic objectiu de l'enquesta, la població que s'ha sentit interpel·lada ha estat el 1,5% del total. Cal destacar, però la minsa participació dels homes que és una dada en sí mateixa.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

L'edat de es persones enquestades, tot i que abasta totes les franges, el gruix es concentra entre els 26 i 65 anys tant en dones com en homes. La participació de les persones majors de 66 anys també és important.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

Pel que fa al lloc de naixement de les persones enquestades, 217 són catalanes (amb 191 dones, 24 homes i 2 no binaris) de les que 125 han nascut a l'Alt Urgell, és a dir, el 57,6% amb un total de 111 dones, 13 homes i 1 no binari. 15 dones provenen de Comunitats Autònomes dins l'Estat Espanyol, el que suposa el 6% sobre el total. En tot cas, el 90,1% de les persones enquestades tenen nacionalitat espanyola i el 10% restant provenen de països estrangers, segons es desprèn de la quantitat de persones que han declarat tenir NIE o una situació administrativa irregular. Amèrica Central o del Sud és l'origen del 2,5% d'enquestades no espanyoles amb una majoria del 66,7% de dones. La resta de procedències corresponen a dones. Veiem com l'enquesta no ha arribat a la població migrada malgrat els esforços d'aquest equip de treball de buscar vies de comunicació.

El 9,9% de les respostes provenen de persones que no tenen la nacionalitat espanyola, amb 20 dones i 4 homes. El 100 % dels immigrant tenen una situació administrativa regular enfront del 95% de les dones. Veiem com hi ha una diferència de 5 punts percentuals que ens marca la diferència pel que fa al risc d'exclusió social. D'alguna

manera veiem com sembla que aconseguir els papers dels homes esdevé més prioritari, per a les famílies, que els de les dones.

Pel que fa a les edats, el 38% de les enquestades no espanyoles estan a la franja d'entre 24 i 46 anys, seguida per la franja de 66 a 75 anys amb un 24%, un 195 en 46 a 65 anys.

El gruix de les persones que han participat a l'enquesta resideixen a la Seu d'Urgell, essent un 57,2% sobre el total, on 123 són dones, 14 homes i 2 no binaries. La resta es dissemina pel territori de l'Alt Urgell. Ateses les respostes tenim, però, que l'enquesta ha arribat a tots els municipis de la comarca el que dóna fiabilitat a la fotografia que extraïem de la mostra. Els homes, però, només s'han sentit interpel·lats en un total de 6 localitats i el 54% d'ells resideixen a la capital. L'enquesta interessa a persones d'entorns urbans més que no pas dels rurals en els que les comunicacions poden ser no tan fluïdes. Sembla, per tant, que el territori rural, a l'Alt Urgell, viu més d'esquenes als processos participatius promoguts pel Consell Comarcal i de les polítiques d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.

Pel que fa a les càrregues familiars, el 43,8% de les dones enquestades manifesten tenir càrregues familiars ja siguin per tenir persones adultes dependents a càrrec (9%), criatures menors de 12 anys (20,4%) i/o joventut d'entre 13 a 17 anys (4,5%). Pel que fa als homes enquestats, aquells que tenen càrregues familiars són el 38,4% amb persones adultes dependents (3,8%), criatures menors de 13 anys (23%) i/o joves menors d'entre 13 a 17 anys (11,5%). Les persones no binaries no tenen fills i/o filles a càrrec i en el 100% dels casos sostenen persones adultes dependents. Un 3,2% de les dones no compten amb una altra persona adulta no dependent en l'estructura familiar. Amb tot veiem com les persones no binaries i les dones són les que tenen més càrregues familiars amb una diferència de 5,5 punts percentuals enfront dels homes. Més enllà de les criatures menors d'edat, les persones adultes dependents estan a càrrec, sobretot, de les dones a l'Alt Urgell amb el que podem concloure que es mantenen fermes els estereotips de gènere i la diferència sexual del treball que manté les dones com a responsables de les cures i sosteniment de l'estructura familiar.

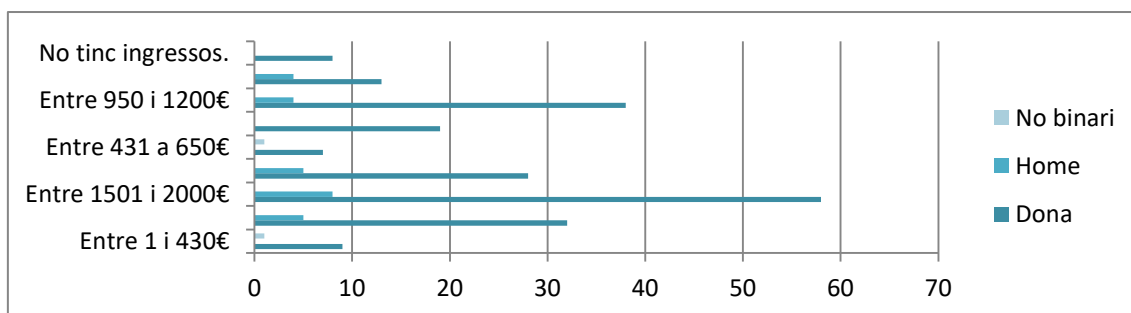
5.4.2 Eix 1 Formació, treball i usos del temps (8-23)

Pel que fa al nivell d'estudis assolits per les persones que han respost l'enquesta a la població, el 63% tenen estudis superiors i el 29% estudis secundaris. Les xifres constaten que el 92% de les i els participants tenen formacions oficials de recorregut. Les persones amb més formació participen més en els processos que tenen a veure amb les polítiques d'igualtat d'oportunitats de dones i homes i a més, només les persones amb bagatges formatius sòlids es defineixen amb fórmules no binàries.

El 63% de les persones enquestades treballen per compte aliè o a l'administració, el que suposa el 65% de les dones, el 50% dels homes i el 50% de les no binaries. Ateses les professions que manifesten a les preguntes anterior podem llegir que majoritàriament l'enquesta a comptat amb la participació de persones que treballen a l'administració. Un 15% de les respostes arriben de persones pensionistes, el que assegura una mostra significativa pel que fa a la Gent Gran. Si ens fixem en qui no compta amb contracte o qui treballa sense remuneració ens trobem amb una cara femenina de la mateixa manera que a l'atur i en ERTO només trobem treballadores.

El 76% de les treballadores i el 73% dels treballadors no perceben cap tipus de prestació o pensió. Només les dones estan a l'atur, com ja havíem indicat, i només les dones han demanat renda garantida. Amb tot, si sumem beneficiaries de diferents tipus de pensions i prestacions tenim que, a l'Alt Urgell, són les dones les que estan en un major risc de pobresa i major dependència de l'administració a nivell econòmic i de serveis socials.

Focalitzant en el nivell d'ingressos mensuals, el 26% de les persones tenen ingressos mitjos que van dels 1500 al 2000 euros. En aquesta franja trobem el 27% de les dones i el 19% dels homes. El 13% de les dones tenen ingressos que van dels 2000 als 2500 euros enfront del 19% dels homes i a la banda més alta, amb més de 2500 euros d'ingressos mensuals, trobem al 6% de les dones i el 15% d'homes. En els ingressos d'entre 1200 i 1500 euros se situen el 15% de les dones i el 19% dels homes mentre que en els d'entre 950 i 1200 euros mensuals trobem el 18% de les dones i el 15% dels homes. En els ingressos inferiors al sou mínim interprofessional només trobem dones, concretament al 21% del total. Tal i com reflecteixen les dades estretes de l'enquesta, els homes augmenten la seva presència a les bandes altes dels ingressos mensuals mentre les dones van disminuint en percentatge a mesura que anem augmentant els ingressos. Si ens fixem en el 3,2% corresponent a persones que no tenen ingressos, només trobem dones. Per tant, doncs, la pobresa té cara femenina a l'Alt Urgell.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

Un altre 24% de dones asseguren que els seus ingressos són inferiors al principal amb un percentatge molt similar al 23% dels homes que estan en la mateixa situació. En tot

cas el gruix de les dones les trobem, amb un 32% sobre el total, en l'apartat en el qual s'argumenta que els ingressos aportats a la unitat familiar suposen més o menys la meitat de l'economia mensual. En aquesta opció trobem a la 38,5% dels homes. Sobta, però, que el 40,5% de les treballadores aportin l'ingrés familiar principal enfront del 38,5% dels homes. En la categoria "no binari", en el 100% dels casos l'ingrés aportat és, menor que el principal. Ateses les dades podem concloure que les dones de l'Alt Urgell que tenen una certa comoditat i independència econòmica són les que estan més interessades per les polítiques en igualtat de gèneres.

És interessant fixar-nos en que, malgrat les dades anteriors, el 37% de les dones creuen que el seu sou és un complement a l'ingrés principal, és a dir, que té menys valor conceptual dins la unitat familiar. Si tenim en compte que el nombre de dones que tenien ingressos inferiors al principal sumat al nombre de dones que declaren no tenir ingressos és d'un 27,2%, un 10% restant de dones, malgrat tenir sous iguals o superiors a l'ingrés principal consideren que la seva aportació és un complement a un ingrés principal. Les que consideren que el seu sou no és un complement representa un 58%, enfront del 62% dels homes i el 50% de "no binari". Veiem com, malgrat les dones estiguin sostenint l'economia familiar, tendeixen a considerar que el seu sou és un complement i no pas l'ingrés principal, a diferència dels homes que tenen una tendència més marcada a considerar que el seu ingrés és més important. La valoració de les aportacions fetes a la unitat familiar són diferents si provenen de les dones que si provenen dels homes essent més reconegudes les d'aquests últims.

Parlem ara de les afectacions provocades per la pandèmia mundial per Covid-19. El 50% de les treballadores enquestades han hagut de canviar el treball presencial pel teletreball enfront del 47,3% dels treballadors. I d'aquestes, el 36,3% de les dones han hagut de compaginar la feina de cura d'infants o persones dependents amb la feina, situació que els homes han viscut en un 33% dels casos. Veiem com les treballadores han hagut d'assumir en més ocasions la cura de les persones a càrrec en el mateix temps que la feina remunerada.

La pregunta 17, en la qual les persones enquestades manifesten maneres en les quals les ha afectat la crisi de la Covid-19 a la seva situació laboral, ens revela que en el 100% dels casos els homes han viscut situacions que, mica en mica, s'han anat normalitzant i que serien comprables a la situació pre pandèmica. En canvi, les dones relaten situacions que encara no s'han normalitzat i que passen per deixar la feina per a fer-se càrrec de persones dependents, reducció de jornades laborals, han entrat en ERTOS encara no resolts, augment de feina i pressió, entre altres. Les dones a l'Alt Urgell, són les grans afectades per la pandèmia mundial per Covid-19.

El 53,2 % de les dones amb càrregues familiars no tenen cap mena de suport enfront del 28,5% dels homes. La família és l'opció més utilitzada per tal d'obtenir ajuda en la

cura de persones dependents seguida dels serveis públics. Tenir una cuidadora externa és una eina que només contracten les dones.

Per tant, doncs, les dones amb càrregues familiars, majoritàriament no tenen ajuda per a fer front a aquesta responsabilitat mentre que els homes, en la majoria dels casos, tenen suport d'altres familiars o dels serveis públics.

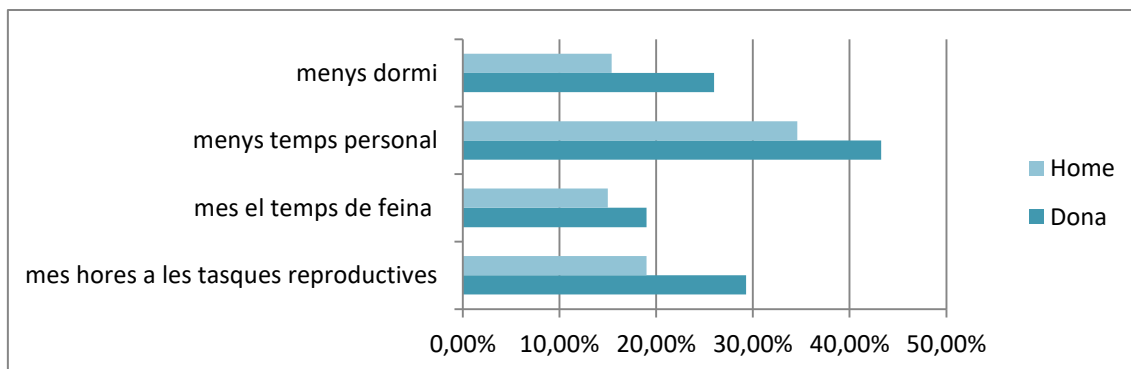
En la mateixa línia, en cas de tenir fills o filles menors, el 75% de les dones es fan càrrec de la cura enfront del 12,5% dels homes. Mentre el 63% dels homes afirmen que aquesta és una responsabilitat tan compartida que costa saber qui se n'ocupa més. Un escàs 23,75% de les dones fan aquesta afirmació.

Retornant a l'afectació per Covid-19, el 30% de les dones asseguren que en el cas de tenir fills i/o filles en edat escolar que s'haguessin de confinar, se n'ocuparien elles i el 15% els i les deixaria amb l'altre progenitor. Deixar-les amb l'avi i l'àvia seria l'altra opció en un percentatge similar seguit de la possibilitat de faltar a la feina. Pel que fa als homes, se n'ocuparien ells en un 25 % dels casos i en un 12,5% es faria càrrec l'altra progenitora. Les càrregues familiars causades per la Covid-19 son assumides en un percentatge més alt per les dones, tal i com veiem en els resultats de la pregunta 15 de l'enquesta a la població.

Majoritàriament les dones declaren dedicar el mateix temps que abans de la pandèmia per Covid-19 a les diferents àrees de la vida. Un any i mig després del primer confinament al mes de març del 2020, però, el 29,3% de les dones enquestades dediquen més hores a les tasques reproductives i un 19% han augmentat el temps de feina remunerada. Amb tot el 43, 25% declara tenir menys temps personal i d'oci i el 26% ha reduït les hores de formació. Un 15% dorm menys que fa un any i mig.

Pel que fa als homes, tot i que la majoria assegura que dedica el mateix temps a les diferents àrees de la vida ara que abans dels confinaments, el 19% ha augmentat el temps que dedica a les tasques reproductives i el 15% les hores de feina remunerada. El 34,6% diu tenir menys temps personal i un altre percentatge idèntic ha reduït les hores de formació. Un altre 15,38% dorm menys que ara fa un any i mig.

Pel que fa a la categoria no binaria, les persones d'aquest grup declaren haver reduït el temps de dedicació a l'oci i a la família i augmentat el de feina, transport, formació i dormir.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

Amb tot veiem que les xifres són clares i ens diuen que les dones són les que han augmentat més les hores de dedicació a les tasques reproductives amb una diferència sobre els homes de 10,3 punts percentuals. Tanmateix les dones han perdut temps personal en la mateixa proporció.

En la taula 22 podem llegir els diferents usos del temps entre les persones que han contestat l'enquesta. Mentre el 51,1 % de les dones dediquen més de 7 hores a la feina remunerada, els homes ho fan en un 61,5% dels casos, és a dir, 10,5 punts percentuals per sobre. Un 29,7% de dones no treballen fora de casa enfront del 26,9 d'homes. L'11,1% de treballadores ho fan en feines de mitja jornada, situació en la que no trobem cap home.

A més, el gruix de les dones dediquen entre 2 i 4 hores a les tasques reproductives mentre els homes ho fan entre 1 i 2 hores. Les dones que no tenen tasques reproductives representen el 2,7 % del total enfront d'un 11,5% dels homes.

Pel que fa a la cura de persones dependents les dones dediquen entre 1 i 4 hores al dia mentre que els homes i les persones no binaries entre 1 i 2. Un 5% de dones tenen l'atenció a la dependència familiar com a tasca principal del dia enfront d'un 0% del homes i les persones no binaries.

El gruix dels homes enquestats dediquen entre 1 i 4 hores de temps personal d'oci mentre que el gruix de les dones en tenen entre 1 i 2. El 20% de les dones, però, declara no tenir temps personal i d'oci enfront d'un 11,5% dels homes i un 0% de les persones no binaries.

En matèria de descans, el 78% de les dones dormen més de 6 hores mentre que els homes en són el 84,6% i les persones no binaries el 50%.

Segons les dades obtingudes de l'enquesta a la població, a l'Alt Urgell, el percentatge de treballadores que tenen feines de mitja jornada és superior a la dels treballadors a més de tenir major percentatge de dones que no treballen i menys que treballen de

manera remunerada. Les dones dediquen més temps al treball reproductiu i a la cura de persones dependents que els homes i les persones no binaries. I, finalment, les dones tenen menys temps personal d'oci i dormen menys hores que els homes

5.4.3 Eix 2 Salut i benestar (24-28)

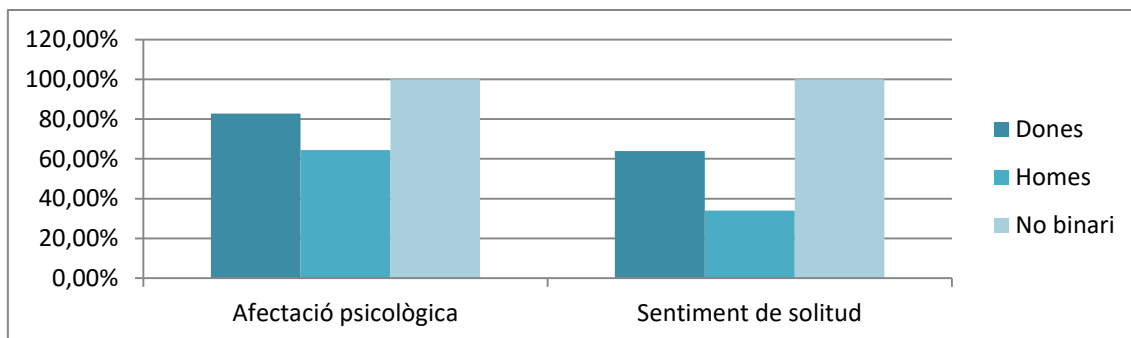
El 4,5 de les dones i el 4,1 dels homes han utilitzat, en el darrer any, els serveis socials que tenen a l'abast com xecs servei, ajuda a domicili, teleassistència, entre d'altres. Les persones no binaries no reporten informacions en aquest sentit.

A causa de la Covid-19, el 4,6 de les dones declaren haver hagut de recórrer a algun tipus d'ajut social per a cobrir les necessitats bàsiques. Cap home, dels enquestats, s'ha vist en aquesta situació i tampoc cap persona no binaria. Veiem que les persones que han necessitat l'empara de l'administració a causa de la pandèmia són, majoritàriament, dones.

Com a nota interessant tenim que les dones majoritàriament declaren que no han notat un empitjorament de la seva salut en el darrer any enfront del 34,6% dels homes que manifesten haver tingut problemes de salut així com el 50% de les persones no binaries. Tot i amb això, el 74 % de les dones han fet servir algun servei de salut durant els anys 2020 i 2021 que contrasta amb el 34,6% dels homes i el 50% de les persones no binaries.

Amb tot cas, però, preguntades si a causa de la pandèmia per Covid-19 creien que la seva salut psicològica s'ha vist afectada, el 82,8% de les dones declaren que sí reportant estrès laboral, angoixa i ansietat, insomni, frustració, tristesa i sentiment de solitud. Els homes manifesten la afectació en el 65,4% dels casos i parlen d'estrès laboral, angoixa i ansietat i conflictes dins de casa. El 100% de les persones no binaries se senten afectades psicològicament per la pandèmia i parlen d'afectacions combinades que abasten totes les possibilitats.

El sentiment de solitud el reporten el 64% de les dones, el 100% de les persones no binaries i el 34% dels homes.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

Segons aquestes dades tenim que, a causa de la pandèmia per Covid-19, les dones són les que han hagut de recórrer a ajudes per a cobrir les necessitats bàsiques però la percepció que tenen sobre la seva salut és que no ha empitjorat, tot i que, psicològicament reporten més afectació que els homes i majoritàriament se senten soles. Les persones no binaries, asseguren que s'han vist afectades psicològicament per la pandèmia i que se senten soles.

5.4.4 Eix 3 Violència Masclista (29-32)

En l'apartat de violències, les xifres que ens ofereix la taula 30 són molt aclaridores. Mentre el 69,2% dels homes declaren no haver patit mai cap tipus de violència, el percentatge baixa en el cas de les dones i se situa en el 58,6% i en el 50% pel que fa a les persones no binaries.

Segons es desprèn d'aquestes dades, els homes i les persones no binaries de la comarca de Alt Urgell diuen que pateixen, majoritàriament, violència psicològica i, la violència sexual la sofreixen exclusivament les dones en quadres combinats amb altres tipus com la psicològica, l'econòmica i la física.

Pel que fa al lloc o àmbit en el qual es donen, les dones son sotmeses a violència, amb major prevalença, dins la parella i/o en la família seguit de l'àmbit d'oci i espais públics. Els homes manifesten que les violències les pateixen majoritàriament en l'espai laboral i públic a l'igual que les persones no binaries. L'espai domèstic i l'espai d'oci públic són els àmbits més perillosos per a les dones mentre l'espai laboral i públic en general és més hostil per a homes i persones no binaries, segons es desprèn de l'enquesta a la població de l'Alt Urgell.

En tot cas paga la pena aturar-se en el fet que són les dones les que pateixen la violència sexual i que es dona en l'espai familiar.

Durant el període de confinament total, que es va allargar des del mes de març al maig de l'any 2020, només les dones manifesten haver estat sotmeses a violència física dins el nucli familiar o de convivència, tot i que la psicològica és la més prevalent. Els homes i les persones no binàries asseguren que la violència econòmica i la psicològica han estat les que han patit principalment.

Pel que fa al coneixement del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) de l'Alt Urgell, el 64% de les dones saben de la seva existència enfront del 35% dels homes i el 0% de les persones no binàries enquestades. Es detecta manca d'informació a la ciutadania d'aquest servei i, en tot cas, sembla que és un servei que no inetrpel.la els homes i les persones no binàries, qüestió que es pot atendre ates el tipus de violència que pateix cada sexe i gènere.

5.4.5 Eix 4 Educació, cultura, oci i món digital (33-35)

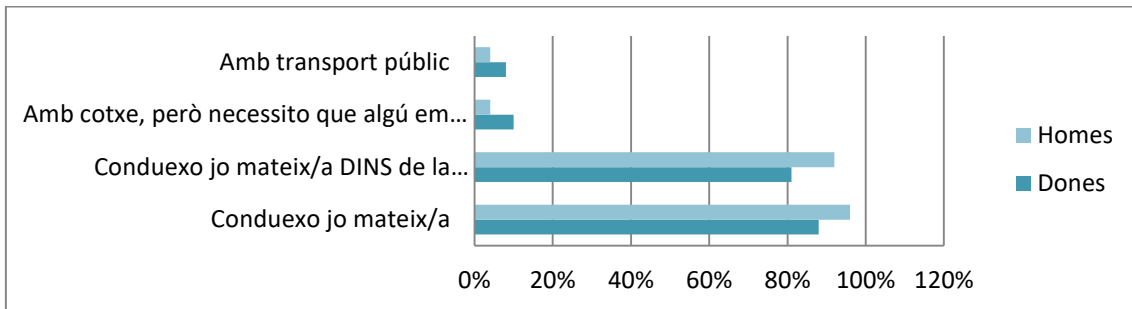
El 98% de les dones enquestades es connecten a Internet enfront del 100% dels homes i les persones no binàries. Mentre per a les dones la manera més habitual de fer-ho és des de casa seguida per l'opció "des de casa i des de la feina", en el cas dels homes, aquesta opció és majoritària i "des de casa" es situa en un segon lloc. En el cas de les persones no binàries, les opcions més comunitàries, és a dir, les que s'ofereixen des de connexions públiques o compartides, son les de major prevalença. Veiem com les dones segueixen utilitzant l'espai domèstic més hores que els seus companys. Les polítiques adreçades a la connectivitat de les dones han de tenir en compte aquesta diferència en els usos de la xarxa.

Pel que fa als usos de la connectivitat, les usuàries i usuaris fan anar internet, sobretot, de manera combinada per "a la feina, la formació, contactar amb familiars o amistats, compres, tràmits amb l'administració, informació i oci". Aquest xifra ens indica que els usos cibernètics travessen ja la majoria de les àrees de la vida i té una presència molt alta. Cal pensar, ara en l'existència de la bretxa digital que afecta de manera especial les dones al menys en un 2% dels casos en les respostes obtingudes en la present enquesta.

5.4.6 Eix 5 Mobilitat, accessibilitat i transport (36-39)

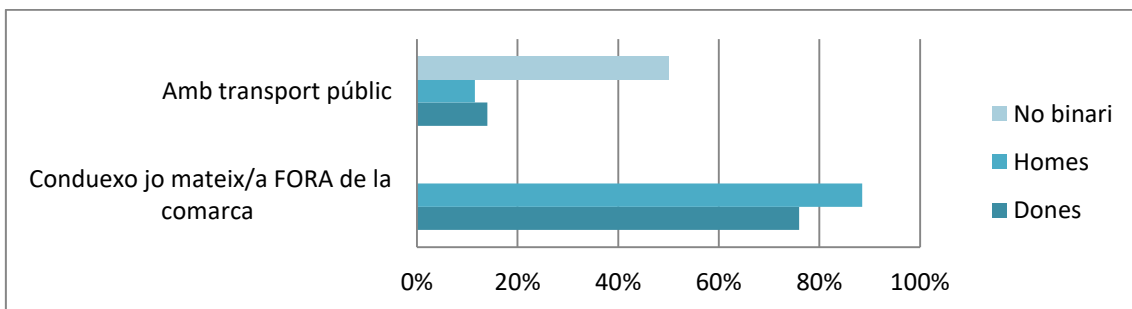
Ens centrem ara en un altre camp, que en zones rurals marca diferències importants, com és la mobilitat de les persones. El 88% de les dones enquestades condueixen enfront del 96% dels homes. Pe als desplaçaments DINS de la comarca, el 81% de les dones condueixen els seus propis vehicles. Els conductors ho fan en un 92% dels casos. Un 10% de les dones utilitzen el transport privat però necessiten que algú condueixi.

En aquesta tessitura només trobem el 4% dels homes. El 8% de les dones utilitzen algun tipus de transport públic mentre els homes només el fan anar en el 4% dels casos.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

Quan els desplaçaments es produeixen FORA de la comarca augmenta la prevalença d'utilització dels serveis públics per part de les dones fins a un 14%. Els homes fan ús d'aquest tipus de transport en el 11,5 % dels casos. Pel que fa a les persones que condueixen podem observar que si en els desplaçaments DINS de la comarca, la diferència entre dones i homes era de 9 punts percentuals, en la conducció FORA de la comarca les dones condueixen en un 76% dels casos mentre que els homes ho fan en el 88,5%, és a dir, amb una prevalença de dotze punts i mig de diferència. En el cas de les persones no binaries la utilització del transport públic augmenta en un 50% dels casos. Cal considerar, no obstant, que aquestes xifres són escandaloses per tractar-se d'un grup de dues persones, amb la qual cosa els percentatges s'amplifiquen sense que siguin significatius per a les conclusions, com hem dit anteriorment.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

Ateses les dades podem concloure que les polítiques aplicades als serveis de transport públic afecten de manera especial les dones ja que són les seves majors usuàries i el grau de satisfacció no és precisament alt. El 81% de les dones manifesten que el transport públic no cobreix les seves necessitats. Aquesta dada pot explicar els baixos índexs d'utilització dels transport públic, tant dins com fora de la comarca, aspecte fonamental en àrees rurals i de poblacions disseminades en les que la mobilitat és fonamental per a tots els aspectes de la vida. En tot cas veiem com les dones són el

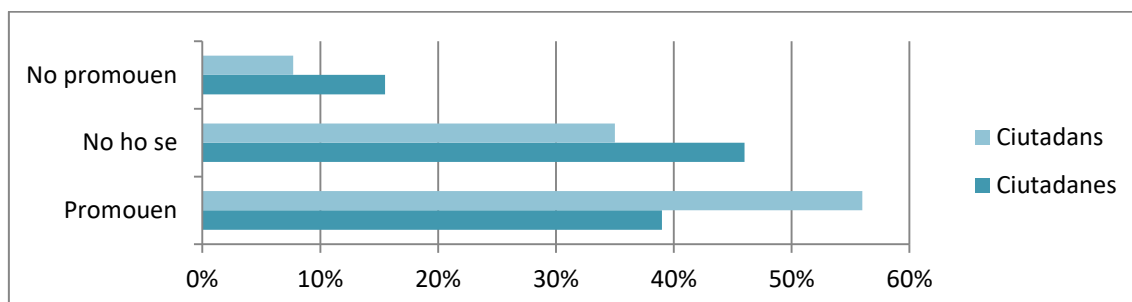
col·lectiu que més depèn del transport públic i que més necessiten la seva eficàcia ja que corren un perill més alt d'aïllament per aquesta causa. A la comarca de l'Alt Urgell, segons es després de l'enquesta feta a la població, les dones son les que, de manera especial, estan en risc d'aïllament atesa la geografia política de la comarca i les mancances en els serveis de transport.

5.4.7 Eix 6 Drets Civils (40-41/ 46-48))

En general, el 56% de la població enquestada manifesta NO estar satisfeta amb els serveis que hi ha al seu municipi. Les dones es mostren més crítiques i un 56,4% suspensen les administracions en aquest sentit. La xifra d'homes insatisfets també és important i arriba al 50% així com les persones no binàries. Veiem com les dones, que fan un ús major dels serveis socials que ofereixen les diferents administracions, es mostren més insatisfetes i reivindicatives amb el seu funcionament ja que consideren que no cobreixen les seves necessitats. Son, per tant, insuficients.

Encabim dins d'aquest apartat les preguntes que tenen a veure amb polítiques d'igualtat de dones i homes (46-48) ja que considerem que pertanyen als drets socials de la població.

Segons es desprèn de les dades obtingudes de l'enquesta a la població, només un 39% de les ciutadanes enquestades declaren que les administracions de la demarcació promouen accions adreçades a millorar la situació de les dones i la igualtat d'oportunitats de dones i homes. El 46% manifesten no saber i un 15,5% manifesten un rotund no. En canvi, el 56% dels ciutadans estan satisfets amb les polítiques implantades en aquest sentit, el 35% no tenen una opinió en aquesta matèria i un escàs 7,7% asseguren que les administracions no promouen accions que millorin la vida de les dones. Les dones tornen a ser més crítiques amb les polítiques en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes que estan implementant les diferents administracions. Els ciutadans presenten un grau de satisfacció més alt i són, per tant, més reactes a canviar les coses.

Gràfic d'elaboració pròpia a partir tractament de dades de l'enquesta a la població

En el següent apartat de l'enquesta es convida a les i els participants a suggerir possibles millores en les polítiques en matèria d'igualtat. Les ciutadanes són les que més han aportat la seva opinió. La participació dels homes i les persones no binàries en aquesta proposta ha estat gairebé nul·la. En general les dones demanen descentralització dels serveis, formacions i activitats per tal de que tota la demarcació se'n beneficiï; augmentar els processos d'apoderament de les dones així com les seves competències mitjançant formacions adaptades a les necessitats del mercat de treball i l'aplicació de les polítiques d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes a les empreses i a l'administració. En tot cas, totes les respostes es poden consultar a l'annex II d'aquesta diagnosi.

En canvi, quan preguntem sobre les accions de les administracions en general, recuperem la mostra d'homes i persones no binàries i augmentem la de les dones. Veiem com encara la població masculina no es vincula a les accions destinades a les seves companyes dones i no reconeix, per tant, les problemàtiques que viuen i pateixen. A l'Alt Urgell, les polítiques d'igualtat entre dones i homes es consideren, segons les dades estretes de l'enquesta a la població, "cosa de dones".

5.4.8 Eix 7 Polítiques de dones i participació ciutadana (42-45)

Pel que fa a l'associacionisme i a la participació, el 49% de les dones declaren formar part d'alguna entitat enfront del 65% dels homes i el 50% de persones no binàries. Tot i aquests xifres, preguntades per si participen en activitats programades al seu municipi o comarca, el 68% de les dones contesten positivament, 10 punts percentuals més que els homes que ho fan en el 58% dels casos. Les persones no binàries assisteixen a les activitats programades en el 100% dels casos. El que fa pensar que els homes pertanyen a entitats però tenen una menor participació que les ciutadanes en les activitats comunitàries. Caldrà contrastar aquestes dades amb la resta de registres quantitius i qualitius previstos en aquesta diagnosi per esbrinar quin és el paper diferenciat que juguen dones, homes i persones no binàries pel que fa a la participació. En tot cas, podem intuir que els homes bé podrien ocupar els llocs de gestió de les entitats i la resta de la ciutadania participa de les activitats. Cal confrontar les dades i esperar a les conclusions finals d'aquest document.

Finalment, el 45% de les ciutadanes i el 57% dels ciutadans fan vida social a la població en la qual estan empadronats. El 40% de les dones combinen l'oci i les interrelacions socials del nucli d'empadronament amb d'altres, tal i com ho fan també el 31% dels homes i el 100% de les persones no binàries. Resulta significatiu considerar que el 4,5% de les dones declaren no tenir vida social enfront del 4% dels homes i el 0% de les persones no binàries. Amb tot veiem doncs, com l'Alt Urgell és una comarca en la qual el moviment de la ciutadania és important i, per tant, també la possibilitat de

mobilitat. Si tenim en compte que, tal i com hem vist abans, les dones són les que presenten més dependència pel que fa al transport públic, i, com veiem ara, tenim un índex de desplaçament gens menyspreable, les conclusions són clares. Un cop més, la importància d'una bona xarxa de transport públic i adaptat a les necessitats de les usuàries esdevé cabdal a la comarca.

5.4.8 Conclusions

- L'enquesta a la població ha estat resposta per dones i pràcticament no ha interpellat als homes ni a les persones no binaries.
- A l'Alt Urgell, són les dones les que estan en un major risc de pobresa i major dependència de l'administració a nivell econòmic i de serveis socials.
- Les dones de l'Alt Urgell que tenen una certa comoditat i independència econòmica són les que estan més interessades per les polítiques en igualtat de gèneres.
- Malgrat les dones estiguin sostenint l'economia familiar, tendeixen a considerar que el seu sou és un complement i no pas l'ingrés principal, a diferència dels homes que tenen una tendència més marcada a considerar que el seu ingrés és més important. La valoració de les aportacions fetes a la unitat familiar són diferents si provenen de les dones que si provenen dels homes essent més reconegudes les d'aquests últims.
- Les treballadores han hagut d'assumir en més ocasions la cura de les persones a càrrec en el mateix temps que la feina remunerada.
- Les dones a l'Alt Urgell, són les més afectades per la pandèmia mundial per Covid-19.
- Les dones amb càrregues familiars, majoritàriament no tenen ajuda per a fer front a aquesta responsabilitat mentre que els homes, en la majoria dels casos, tenen suport d'altres familiars o dels serveis públics.
- Les càrregues familiars causades per la Covid-19 son assumides en un percentatge més alt per les dones, tal i com veiem en els resultats de la pregunta 15 de l'enquesta a la població.
- Les dones son les que han augmentat més les hores de dedicació a les tasques reproductives amb una diferencia sobre els homes de 10,3 punts percentuals. Tanmateix les dones han perdut temps personal en la mateixa proporció.
- A l'Alt Urgell, el percentatge de treballadores que tenen feines de mitja jornada és superior a la dels treballadors a més de tenir major percentatge de dones que no treballen i menys que treballen de manera remunerada. Les dones dediquen més temps al treball reproductiu i a la cura de persones

dependents que els homes i les persones no binaries. I, finalment, les dones tenen menys temps personal d'oci i dormen menys hores que els homes.

- A causa de la pandèmia per Covid-19, les dones són les que han hagut de recórrer a ajudes per a cobrir les necessitats bàsiques però la percepció que tenen sobre la seva salut és que no ha empitjorat, tot i que, psicològicament reporten més afectació que els homes i majoritàriament se senten soles. Les persones no binaries, asseguren que s'han vist afectades psicològicament per la pandèmia i que se senten soles.
- L'espai domèstic i l'espai d'oci públic són els àmbits més perillosos per a les dones mentre l'espai laboral i públic en general és més hostil per a homes i persones no binaries, segons es desprèn de l'enquesta a la població de l'Alt Urgell.
- Són les dones les que pateixen la violència sexual i que es dona en l'espai familiar.
- Durant el període de confinament total, que es va allargar des del mes de març al maig de l'any 2020, només les dones manifesten haver estat sotmeses a violència física dins el nucli familiar o de convivència, tot i que la psicològica és la més prevalent.
- Es detecta manca d'informació a la ciutadania sobre el SIAD i, en tot cas, sembla que és un servei que no inetrpela els homes i les persones no binaries, qüestió que es pot atendre ates el tipus de violència que pateix cada sexe i gènere.
- Les dones segueixen utilitzant l'espai domèstic més hores que els seus companys. Les polítiques adreçades a la connectivitat de les dones han de tenir en compte aquesta diferència en els usos de la xarxa.
- Els usos en línia travessen ja la majoria de les àrees de la vida i té una presència molt alta. Cal pensar, ara en l'existència de la bretxa digital que afecta de manera especial les dones al menys en un 2% dels casos en les respostes obtingudes en la present enquesta.

Ateses les dades podem concloure que les polítiques aplicades als serveis de transport públic afecten de manera especial les dones ja que són les seves majors usuàries i el grau de satisfacció no és precisament alt. El 81% de les dones manifesten que el transport públic no cobreix les seves necessitats. Aquesta dada pot explicar els baixos índexs d'utilització dels transport públic, tant dins com fora de la comarca, aspecte fonamental en àrees rurals i de poblacions disseminades en les que la mobilitat és fonamental per a tots els aspectes de la vida. En tot cas veiem com les dones són el col·lectiu que més depèn del transport públic i que més necessiten la seva eficàcia ja que corren un perill més alt d'aïllament per aquesta causa. A la comarca de l'Alt Urgell, segons es després de l'enquesta feta a la població, les dones son les que, de manera especial, estan en risc d'aïllament atesa la geografia política de la comarca i les mancances en els serveis de transport.

En general, el 56% de la població enquestada manifesta NO estar satisfeta amb els serveis que hi ha al seu municipi. Les dones es mostren més crítiques i un 56,4% suspensen les administracions en aquest sentit.

5.5 Anàlisi dades participació ciutadana.

Fer la diagnosi de la comarca de l'Alt Urgell, amb l'objectiu de dissenyar el pla d'acció que ha de constituir el cos del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones, passa, també, per fer una anàlisi de la participació ciutadana en diferents àmbits. Focalitzem els nostres esforços en estudiar el camp de la política activa, el teixit associatiu i els serveis tècnics que s'encarreguen dels serveis socials a la comarca a través de diferents recursos que s'apleguen al Consorci d'Atenció a les Persones (CAPAU). Responem, d'aquesta manera, a un dels objectius principals del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones del Consell Comarcal que és que aquest sigui un periple participatiu en el qual la ciutadania tingui veu i expliqui, en primera persona, quines són les fortaleses i les àrees de millora. Com en tots els processos d'investigació en els que les eines s'obren a la ciutadania, les dificultats no són poques. En aquesta experiència hem hagut de lidiar amb la sobrecàrrega tant de feina com d'activisme de les dones que han format part de la Taula Tècnica en representació de cadascun dels mons interpel·lats. La manca de temps de les protagonistes ha determinat el procés i ha generat moments d'endarreriment en l'obtenció de les dades i, fins i tot, ha fet impossible tenir-les. Aquesta qüestió ha estat un handicap que en molts moments ha posat al grup de treball en situacions límit. Amb tot, però, la manca de report d'informacions és una dada en sí mateixa i ens informa de que les persones que participen en processos col·lectius amb perspectiva de gènere a la comarca son gairebé sempre les mateixes, i són exclusivament dones. Sembla obvi la recomanació d'endegar processos de sensibilització al territori de l'Alt Urgell que permetin que més població, de més sexes i gèneres, entengui la importància d'aplicar la perspectiva de gènere a les polítiques i tenir, d'aquesta manera, una cantera de participants que faci dels processos periples molt més rics i capaços de revertir estructuralment les mancances de la comarca.

Com hem dit, amb aquestes dades es pretén completar la fotografia que hem anat elaborant tenint clar que, en aquest apartat, estem treballant amb dades qualitatives de difícil classificació i tractament però molt valuoses per que representen la veu de la ciutadania. Inclourem, doncs, l'extracte de les aportacions fetes mitjançant els estudis DAFO amb els que s'han acompanyat algunes de les eines de recollida de dades. Els documents íntegres els podrem trobar a l'annex III.

5.5.1 Política

En aquest apartat abordem l'anàlisi de la participació política de la ciutadania del territori de l'Alt Urgell atenent a la composició dels 19 consistoris, el Consell Comarcal i el Consell de Dones. Creiem que aquests són òrgans de govern que afecten de manera important la quotidianitat local. Ens interessa saber quina proporció de dones tenen implicació política directa i quin càrrecs ocupen.

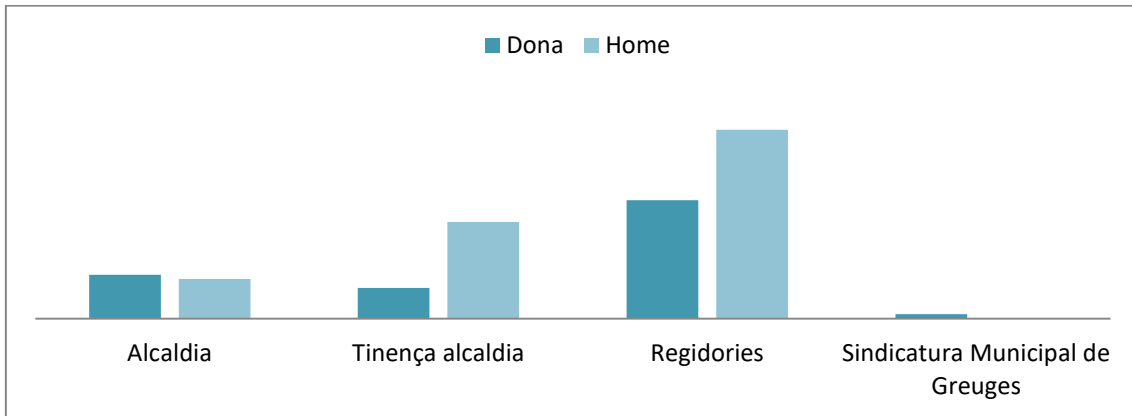
La recopilació de les dades en aquesta matèria no ha estat fàcil. Per una banda algunes informacions estadístiques publicades per Idescat, en el període de redacció d'aquest document, corresponen a l'any 2014 i, per tant, estan del tot desfasades. D'altra banda, al mes d'agost de l'any 2021 es va requerir la col·laboració dels diferents ajuntaments tot demanant-los-hi que omplissis una eina de recollida de dades en format Excel que trobem a l'annex III. Dos mesos més tard, 8 dels 19 consistoris, és a dir, un 42%, no ha respost a la crida i, per tant, no comptem amb la totalitat de les respostes que ens hagés agradat. Així les coses, ens centrarem en les dades fiables que hem pogut aconseguir mitjançant els registres citats, dades publicades a webs actualitzades i trucades telefòniques directes a cada ens.

Sobta, i aquesta és una dada, la baixa interpel·lació que han sentit els diferents equips de govern davant la perspectiva de participar en una diagnosi que focalitza els seus interessos en conèixer on i com estan les dones a l'Alt Urgell. La baixa participació, com hem vist, també s'ha donat en la ciutadania en general, en les associacions i en els serveis socials. Caldrà continuar insistint en les formacions i sensibilització de la població de la comarca pel que fa als drets de les dones, la necessitat de l'aplicació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits de la realitat i els beneficis que aquest fet aporta a tota la ciutadania més enllà d'observar la legislació vigent. Cal treballar en l'augment d'aquesta responsabilitat social i pensament comunitari.

Comencem l'anàlisi política amb la mirada posada en els **ajuntaments** de la comarca. Per a fer-ho ens centrem en el tractament de les dades proporcionades per cadascun dels consistoris mitjançant l'eina de recollida de dades dissenyada per a tal fi. Podem trobar el document complet a l'annex III

En nombres absoluts, a l'Alt Urgell hi ha 10 alcaldesses i 9 alcaldes, una xifra del tot paritària que no es manté, però, en la tinència d'alcaldia on trobem a 7 dones i 22 homes. Aquest desfasi es repeteix a les regidories que estan regentades per un total de 28 polítiques enfront de 49 polítics. Per tant, doncs, la primera línia política i de gestió municipal a la comarca compta amb 45 dones i 80 homes, el que representa el 37% de dones i el 63% homes. La paritat encara es situa a 3 punts percentuals i, per tant, encara cal esmerçar esforços en aquest sentit malgrat que el fet que el nombre de dones i homes en alcaldies pugui fer pensar que a l'Alt Urgell la política està en mans de les dones.

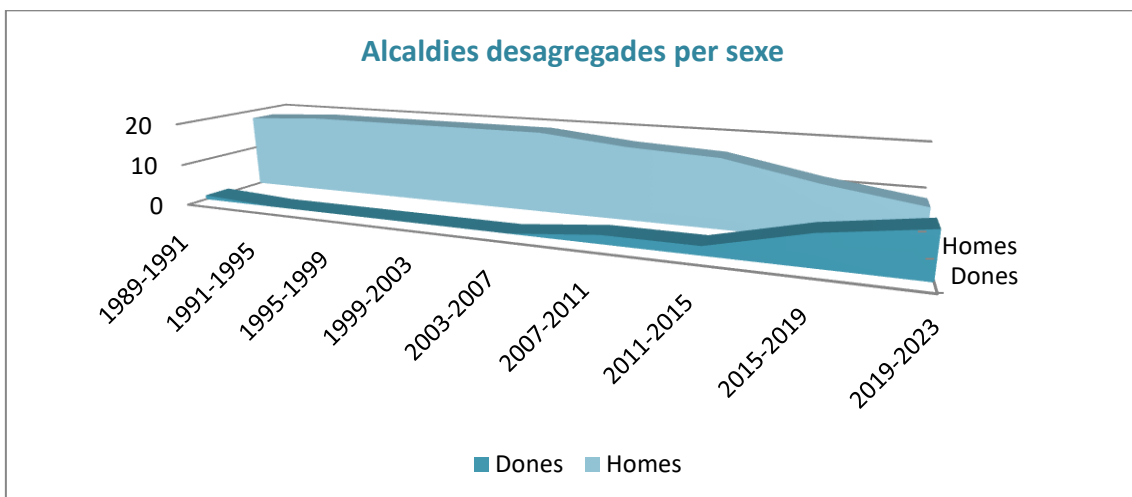

Gràfica de creació pròpia a partir de tractament de dades eina annex III

El nombre de càrrec electes és de 47 dones i 78 homes, és a dir, el 37,6% de dones i el 62,4% d'homes. Com dèiem anteriorment, a una distància de la paritat mínima exigida per la llei de 2,4 punts percentuals.

Val la pena recuperar les xifres que exposava el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, pel que fa a l'evolució dels resultats de les eleccions municipals des de l'any 1989. Ateses aquestes dades veiem com, de manera clara i irrefutable, els esforços fets per a incloure les dones a la política municipal estan donant els seus fruits i d'una presència nul·la o molt escassa de les alcaldesses, s'ha arribat a una representació paritària. El punt d'inflexió va tenir lloc als comicis locals de l'any 2015 i ha mantingut el comportament a l'alça a les darreres eleccions convocades l'any 2019.

Gràfica de creació pròpia a partir de la combinació de dades del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell i diagnòsi Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones

Aquest fet no ens distreu, però, de que en la vida política de l'Alt Urgell la paritat no és una realitat i les dones continuen essent minoria enfront dels homes amb un percentatge d'infrarepresentació de 12,4 punts per arribar a la paritat total.

L'equip de treball d'aquesta diagnosi creu que altres dades d'interès pel que fa als ajuntaments de la comarca és conèixer quantes persones treballen en els diferents consistoris, quin és el seu sexe i la formació de la que disposen. No és baldí aplicar la perspectiva de gènere per a saber qui s'encarrega de la gestió del territori. Malauradament no s'han pogut compilar aquestes dades a tots els ens locals. Les eines proporcionades per a recollir aquestes informacions no han estat emplenades i retornades per un total de 8 ajuntaments, és a dir, el 42% sobre el total. Aquesta xifra és massa alta per poder fer una fotografia detallada i és per aquest motiu que considerem que oferir aquestes dades només pot contribuir a fer un dibuix esbiaixat. En tot cas, la dada més important en aquest apartat és la baixa col·laboració que han mostrat els ajuntaments davant la proposta de participar en la diagnosi de la comarca per poder assentar les bases del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones, com hem referit anteriorment.

Altres dades significatives extretes de les eines de recollida de dades ens informen que els ajuntaments de les poblacions més grans com La Seu D'Urgell, que com sabem aplega el 60 per cent de la ciutadania de l'Alt Urgell, o Organyà i Oliana compten amb Protocols per a la Prevenció de l'Assetjament sexual i per raó de sexe però la cobertura en aquests assumptes a la comarca no és total. La majoria de poblacions, però, estan adscrites al protocol subscrit pel Consell Comarcal situant-se en un terreny a cavall entre la legalitat i la il·legalitat. En tot cas, els marges són difusos en aquests assumptes.

En matèria de Plans d'Igualtat, obligatoris per a les administracions, aquest és un període de molta eferescència. Poblacions com la Seu d'Urgell i Oliana comptem amb un PIO vigent i la resta de poblacions de la comarca estan en procés d'elaborar-lo amb la col·laboració i assessoria del personal tècnic del SIAD del Consell Comarcal de l'Alt Urgell. Els consistoris de menys de 6 persones en plantilla pròpia han optat per la redacció de declaracions institucionals, ratificades per alcaldia, sobre el compromís de cada ens amb les polítiques d'igualtat d'oportunitats de dones i homes en matèria laboral. En tot cas es tracta d'un període en el qual l'ens comarcal aplega esforços i demana recursos materials provincials per posar al dia el territori pel que fa als drets de les dones en el món laboral dins l'administració. No hi ha dubte que la igualtat d'oportunitats i de tracte de dones i homes és una prioritat a les institucions i administracions de la comarca podríem parlar d'un cert feminisme institucionalitzat si no fos perquè aquesta idea contrasta amb la baixa participació en el procés de diagnosi del que ja hem parlat. Posant en diàleg aquestes dues idees podem concloure que si bé hi ha un esforç per part de les administracions provincials i comarcals, la

sensibilitat en aquests assumptes encara no és una realitat a la majoria del consistoris del territori i, per tant, aquesta és una línia de treball prioritària, com anem veient en la majoria de punts d'aquest document.

Anem a aprofundir en el **Consell Comarcal de l'Alt Urgell** a través de la eina de recollida de dades resposta des dels serveis tècnics d'Igualtat de l'ens i que podem consultar a l'annex III. Presidit per una dona, actualment compta amb 4 vicepresidències, 2 de les quals les ocupen polítiques i 2 polítics, i un total de 17 conselleries repartides entre 9 dones i 8 homes. Amb aquestes dades podem dir que l'ens comarcal, en la legislatura que va des de l'any 2019 al 2023, té una composició paritària dels òrgans de govern. Si ve al plantilla del consell conserva una paritat de baix perill a favor de les dones, aquestes es concentren en les feines de contractació laboral temporal, com podem observar a les dades.

El Consell té un departament específic d'Igualtat el que suposa una aposta evident per l'aplicació de la perspectiva de gènere en les diferents polítiques així com la voluntat d'esmerçar esforços en la reversió de situacions poc afavoridores per a les dones que encara es donen a la comarca. Està clar que la sensibilitat existeix i la podem comprovar en aspectes tan aterrats com poden ser el fet de comptar amb una guia per a garantir un ús no sexista de la llengua redactada per un equip professional extern i te duu per títol "*Manual de comunicació inclusiva i no sexista*" que es pot trobar a la pàgina web del Consell Comarcal en la pestanya polítiques Igualtat. Tot i amb això, podem trobar diferents documents publicats que utilitzen el masculí com a pretès genèric de manera generalitzada en combinació amb altres fórmules que pretenen ser inclusives. En tot cas, es fa evident la sensibilitat en aquest terreny així com la necessitat d'augmentar les competències en aquesta matèria.

El Protocol per a la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe també és un document fonamental a l'administració comarcal així com el Pla d'Igualtat d'oportunitats de dones i homes a la feina. Pel que fa a les polítiques estratègiques de dones, el Consell compta amb el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell vigent de l'any 2016 al 2019 i ha estat prorrogat durant l'any 2020. Aquesta diagnosi forma part del document de disseny del Vè Pla Estratègic de polítiques de dones que regularà el període que va des de finals d'any 2020 a finals del 2024.

Si ens fixem en l'eina de recollida de dades del Consell Comarcal, que trobem a l'annex III, ens adonem que les accions dutes a terme per aquest organisme dins el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell són molts i abasten a un nombre important de la població. D'aquesta manera, per exemple, s'han dut a terme formacions dirigides a la plantilla en matèria de plans i mesures en igualtat d'oportunitats en el treball en les que han participat 43 dones i 33 homes.

Nº de fitxa	Formacions dirigides a ens locals	
Nom de l'acció formativa / projeje / campanya	Formació en plans i mesures en igualtat en el treball	
Nº Hores	15	
Administració financadora	Consell Comarcal de l'Alt Urgell	
Entitats col·laboradores	CAPAU	
Públic objectiu	Treballadores i treballadors dels ens locals de la comarca	
	Dones	Homes
Nº de participants	43	33

Fitxa estreta de l'eina de recollida de dades del Consell Comarcal, annex III

Cal destacar, també, les formacions fetes a centres i comunitats educatives sobre coeducació que han impactat en 617 dones i 415 homes de la comarca, de manera directa i a les seves famílies de manera indirecta.

Nº de fitxa	Formacions a centres educatius/comunitat educativa sobre coeducació	
Nom de l'acció formativa / projeje / campanya	Tallers a centres educatius de l'Alt Urgell (comunitat educativa: alumnat, professorat, famílies)	
Nº Hores		
Administració financadora	Consell Comarcal de l'Alt Urgell	
Entitats col·laboradores	CAPAU	
Públic objectiu	Comunitat educativa de l'Alt Urgell	
	Dones	Homes
Nº de participants	617	451

Fitxa estreta de l'eina de recollida de dades del Consell Comarcal, annex III

Altres activitats han aprofundit en els aportacions de les dones a la cultura amb un impacte gens menyspreable al territori, amb 293 veïnes i 128 veïns

Nº de fitxa	Aportació de les dones a la cultura	
Nom de l'acció formativa / projeje / campanya	Exposicions, tallers, xerrades, assistència a actes, assistència a espectacles... Insereix una xifra.	
Nº Hores		
Administració financadora	Consell Comarcal de l'Alt Urgell	
Entitats col·laboradores	CAPAU	
Públic objectiu	Veïns i veïnes de l'Alt Urgell	
	Dones	Homes
Nº de participants	293	128

Fitxa estreta de l'eina de recollida de dades del Consell Comarcal, annex III

En tot cas, el Consell Comarcal ha anat implementant les mesures recollides al IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell i en farem l'avaluació a l'apartat corresponent d'aquest document.

El Consell de Dones de l'Alt Urgell va ser creat l'any 2016 a partir de l'acció inclosa dins el IVè Pla d'Igualtat de l'Alt Urgell 2016-2019, corresponent a l'Eix 1, apoderament de les dones, apartat 1.1, impulsar, assessorar, orientar, acompanyar i recolzar tècnica i econòmicament la participació sociopolítica i l'autoorganització de les dones arreu del territori. El 25 de febrer del 2016 va ser aprovat per plenari el seu reglament de funcionament intern amb número de registre 4438 del Butlletí Oficial de la Província de Lleida (BOP).

Composat pels 19 ajuntaments de l'Alt Urgell, el Consell Comarcal, el Consorci d'Atenció a les Persones (CAPAU), un total de tres associacions dels territoris (Associació de dones Confrasses de l'Alt Urgell, Associació Urgellenca de Dones i l'Associació de Dones d'Oliana) i tres partits polítics (JxCatalunya, ERC i Compromís pels Pirineus).

Segons podem extreure del registre de dades proporcionat per la tècnica del SIAD, aquest ens s'ha reunit un total de 6 vegades, a banda de la reunió extraordinària

celebrada el dia 30 de juny del 2021 per tal d’anunciar el procés de disseny del Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones del Consell Comarcal i en la que es va crear la Taula Tècnica d’aquest procés participatiu

Reunions convocades pel Consell de Dones	
Reunions / Any	Nº de reunions
2016	
2017	2
2018	1
2019	2
2020	1

Segons el registre consultat, el Consell de Dones no ha organitzat formacions, tallers i/o campanyes adreçades a la població en matèria d’igualtat d’oportunitats de dones i homes. Tampoc ha endegat campanyes de sensibilització ni ha signat convenis de col·laboració amb altres organismes i/o administracions.

El Consell de Dones no apareix citat en cap de les comunicacions de la pàgina web del Consell Comarcal ni està inclòs en l’apartat destinat a “Polítiques de Igualtat”.

Ateses les dades exposades tot fa pensar que el Consell de Dones de l’Alt Urgell no ha estat dotat de continguts encara i que, per tant, la seva funció dins el territori és pràcticament nul·la.

5.5.2 Associacionisme

L’objectiu d’aquest punt de la nostra diagnosi és fer una exploració del teixit associatiu de la comarca per entendre una altra manera de participació ciutadana per part de les dones. Val a dir que l’equip de treball que ha redactat aquesta diagnosi ha fet una crida a les diferents entitats del territori en les quals les dones tenen una presència significativa com son l’Associació de Dones i Confraseses de l’Alt Urgell (ADICAU), l’Associació Urgellenca de Dones (AUD), l’Associació de Dones d’Oliana (ADO), l’Associació de dones empresàries de l’Alt Urgell (Empredona), l’Associació de Dones del Món Rural, Associació de Dones Acordionistes i percussionistes del Pirineu (Diàdona), Artesanes del Pirineu, Networking Dones del Pirineu, col·lectiu Feminista de l’Alt Urgell, Associació de Puntaires de la Seu d’Urgell i l’Associació de puntaires d’Oliana. Malauradament no em rebut resposta a aquesta crida a excepció d’una entitat que ens ha fet arribar les seves dades.

Un altre cop a baixa participació en aquesta crida és la dada més important a tenir en compte i, per tant, reforcem la idea de la necessitat de continuar treballant en la

sensibilització i formació de la ciutadania de la comarca per tal d'anar expandint la importància dels processos participatius que centren l'atenció en promoure mesures per a revertir situacions que posicionen les dones en llocs de desavantatge. Sembla que podem parlar d'una desafecció per part de les dones vers els intents de les administracions locals en dur a terme processos feministes, que caldrà tenir en compte a l'hora de dissenyar el Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones de l'Alt Urgell.

No volem, però, excloure d'aquest document l'únic registre de dades rebut que conté informacions quantitatives i qualitatives. Tot i no ser una mirada representativa, val la pena donar un lloc a aquestes dades.

L'Associació de Dones i Confraseses de l'Alt Urgell (ADICAU), aplega un total de 175 dones que van, majoritàriament, dels 60 als 74 anys d'edat tot i que aplega un total de 22 associades menors de 18 anys. Està regentada per una presidenta, una vicepresidenta, una tesorera i 5 vocals.

Aquesta entitat no compta amb un àrea específica d'igualtat d'oportunitats de dones i homes i tampoc té protocol per a la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe. La documentació oficial no està redactada fent un ús no sexista de la llengua i l'organització no compta amb una guia per tal d'augmentar les competències de les usuàries i les membres dels òrgans de govern en aquesta matèria.

Ha rebut subvencions de l'Institut Català de les Dones de la generalitat de Catalunya per tal d'organitzar sortides culturals amb la intenció de *"Fomenta la cohesió entre les dones"*.

Des de la junta directiva d'ADICAU expliquen, mitjançant l'eina de recollida de dades que podem trobar a l'annex IV que un dels punts forts del col·lectiu de dones de la comarca és que *"Les dones sempre estan disposades a col·laborar en la vida cultural i social. Adaptació ràpida als canvis de la vida i societat."* I destaquen que cal *"Reforçar els coneixements en noves tecnologies en dones a partir de la mitjana edat. Propiciar la cohesió entre dones. Educació a les noves generacions contra el sexisme. A les noves vingudes per fomentar la seva integració amb l'ús de la llengua i la cultura"*. Tanmateix asseguren que cal *"Acompanyar en la formació curricular en dones a partir de mitjana edat. Igualtat salarial"*. La salut de les dones també és un tema que interessa i demanen *"Més controls regulars per a la prevenció dels infarts femenins. Ajudes en la cura de persones dependents. Formacions a dones en l'atur en cures per a persones dependents. Suport social i d'acompanyament a les dones grans que viuen soles. Millora de la pensió de viudetat."*. Si parlem de violència masclista, a l'ADICAU opinen que manquen *"Xerrades informatives per detectar els abusos i maltractaments"* i sobre la participació ciutadana tenen clar que s'han de fer *"Xerrades als instituts per informar de la tasca de les associacions i de la importància de la participació activa en*

el món polític”. Acaben la seva intervenció posant l’accent en el desconeixement que té la ciutadania sobre les lleis que emparen les dones i els seus drets.

5.5.3 Serveis Socials

Per tal d’aprofundir en aquest apartat, donada la importància que té en el territori, ens centrarem en les referències aconseguides a través d’una eina de recollida de dades qualitatives que ha estat dissenyada de manera especial. Es tracta d’un document en format word que ha estat proporcionat al personal tècnic que s’encarrega de cadascuna de les àrees que conformen aquests serveis i que s’apleguen al Consorci d’Atenció a les Persones de l’Alt Urgell (CAPAU), que penja del Consell Comarcal i l’Ajuntament de la Seu d’Urgell. Busquem, en aquest apartat, copsar l’anàlisi, en format DAFO, que fa el personal especialitzat de cadascun dels eixos que conformen el Vè Pla estratègic de Polítiques de Dones, i que van ser aprovats per la Taula Tècnica en la seva primera reunió que va tenir lloc el dia 30 de juny de l’any 2021. Indiscutiblement les dones i homes que conformen la plantilla del CAPAU són qui coneixen el territori de manera profunda i detallada. Tot i que es tracta de percepcions, no podem oblidar que les dades de caràcter qualitatiu, si és ben cert que són difícilment demostrables, provenen de l’experiència i aporten els matisos a la nostra fotografia. Podem trobar els documents originals a l’annex V. En tot cas comptem amb una mirada reflexiva d’un equip humà compost per 29 professionals i una coordinadora que supervisa tots els serveis.

Els **Serveis Socials Bàsics** (SSB). Compten amb tres equips d’intervenció organitzats en tres zones : nord, centre i sud que abasten tot el territori . El personal d’aquest servei està compost per professionals del treball i educació social i familiar que es desplacen pel territori i actuen a nivell individual, familiar i comunitari. En la seva opinió, un dels punts forts del territori és l’ *“Oferta activitats perspectiva de gènere”* tot i que apunten que cal *“Formació professionals en perspectiva de gènere”*. L’ *“Accessibilitat de dones que viuen a pobles petits”* torna a ser un punt destacat de les anàlisis així com la necessitat de comptar amb *“Més oferta de transport públic”*.

El CAPAU aplega el Centre de **Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç** (CDIAP), fundat l’any 1993 amb l’objectiu d’atendre la infància de la demarcació amb dificultats de desenvolupament i/o amb risc biològic i/o social en les dimensions assistencial, preventiva i de sensibilització. Segons el seu personal tècnic, els punts de treball prioritari es concentren en *“la manca de recursos digitals al món més rural”* en qüestions que tenen a veure en l’educació, la cultura, l’oci i el món digital. En matèria de violència masclista apunten que *“les dones estan més aïllades i no poden fer tanta xarxa”* i pel que fa al transport asseguren que *“les dones sovint tenen dificultats de*

mobilitat”. En general opinen que la comarca pateix un important centralisme, té barreres arquitectòniques, poques ofertes laborals i poc transport públic.

El **Servei d’Intervenció Especialitzada** (SIE) és una altra de les potes del CAPAU i dona assistència a dones que pateixen violència masclista i a les seves criatures. Es tracta d’un servei públic especialitzat de caràcter supracomarcal (Alt Pirineu i Aran) que abasta les dimensions d’intervenció i atenció, prevenció i sensibilització.

En matèria d’immigració l’any 2005 el Consell Comarcal va endegar el Pla Territorial de **Ciutadania i Immigració** que actualment depèn del Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, tot i que la coordinació es fa des del CAPAU. Aquest servei, mitjançant l’Oficina Itinerant de Ciutadania i Immigració, ofereix servei a tota la comarca, tant a ciutadania estrangera com espanyola nouvinguda a la demarcació, oferint orientació laboral i assessorament jurídic en matèria d’estrangeria i acollida. Malgrat els nostres esforços no podem comptar en aquesta diagnosi amb les anàlisis de l’equip tècnic.

L’any 1990 es va crear, amb el suport del Consell Comarcal, el Consell Consultiu de la Gent Gran com a òrgan de consulta i participació de les persones grans i de les entitats de serveis socials que treballen en aquesta àrea, segons trobem explicitat a la pàgina web del Consell Comarcal. El Consell Consultiu organitza activitats de tot tipus. L’any 2020 neix el canal de Telegram que posa en comunicació la gen gran de la comarca. En tot cas, el personal tècnic de l’**Àrea de Gent Gran** del CAPAU té la tasca de dinamitzar essent, aquesta, un àrea d’atenció amb una vessant lúdica i cultural per tal de potenciar les relacions entre les persones de més edat. Les i els professionals manifesten, a través de l’enquesta realitzada que es pot trobar a l’annex V, que a l’Alt Urgell cal actuar sobre el transport públic per millorar la comunicació entre els nuclis així com les activitats destinades a gen gran en les poblacions més petites, augmentar de places de residència, actuar sobre la manca de cohesió entre les dones grans del territori i adequar alguns carrers. Com a punts prioritaris destaquen:

- Facilitar l’accés de la gent gran a les noves tecnologies
- Comptar amb un professional en regim d’exclusivitat per dinamitzar el col·lectiu de gent gran
- Crear una nova residència geriàtrica
- Millorar les comunicacions entre municipis
- Millorar l’accessibilitat urbanística als diferents nuclis.

En cap cas, però, s’indiquen mesures diferenciades segons els sexes de les persones. Tot i amb això, segons les dades demogràfiques que hem vist, les dones són les que tenen una esperança de vida més llarga a la comarca i, per tant, són el col·lectiu més nombrós. D’aquesta manera, segons dades facilitades pel personal tècnic del Consell Comarcal i a tall d’exemple tenim que, entre els anys 2016 i 2020, 844 dones s’han

beneficiat del servei de teleassistència enfront de 180 homes, és a dir, el percentatge d'àvies que han sol·licitat aquest servei d'atenció representa el 82,5% del total. Pel que fa al transport adaptat, el total de dones que entre els anys 2016 i 2020 han gaudit d'aquest recurs és de 33 enfront dels 14 usuaris, el que en percentatges representa el 70%. Veiem com les dones són les màximes interessades a l'Alt Urgell en que els serveis socials s'analitzin des de la perspectiva de gènere.

Des de l'**Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència** (EAIA) és un altre dels serveis socials que podem trobar al CAPAU, ens comparteixen una reflexió sobre el territori i posen l'èmfasi en que *“Les ràtios de professionals no son adients al territori ja que no es compta el desplaçament. Serveis d'infància (CREI, C. Terapèutics...) a les capitals. No hi ha ajuts en desplaçament des de SSB, per acudir a serveis especialitzats”*.

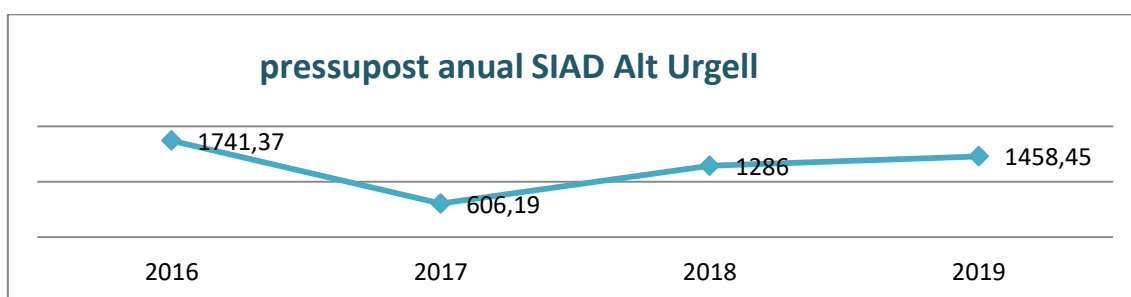
Des del **Servei d'Intervenció Socioeducativa** (SIS) el personal tècnic assegura que cal *“Potenciar més els rols de la dona en la cultura i en el món de L'oci. Exemple: Pel·lícules dirigides per dones, etc”* i treballar de manera prioritària en la bretxa digital present als nuclis rurals, qüestió cabdal atesa la importància que té actualment el bon maneig de les TIC's. Destaquen també la importància de *“Fomentar la inserció laboral de la dona en feines que fins ara les feien els homes. Ex: Tasques de jardineria, construcció, ...”* a l'hora que consideren que els serveis a l'Alt Urgell esta massa centralitzats a la capital i que cal, doncs, més accessibilitat a les poblacions més petites. Des d'aquest servei creuen que cal *“Polítiques d'igualtat adreçades a la infància i adolescència. Més dotació de recursos al territori per l'atenció a la ciutadania”* i aposten per la *“Formació en l'àmbit d'igualtat Treball en xarxa entre les àrees d'igualtat i infància en situació de risc i/o vulnerabilitat”*

L'anàlisi de les dades del **Servei d'Informació i Atenció a les Dones** (SIAD) de la comarca de l'Alt Urgell, servei que penja del Consell Comarcal, ens aporta moltes i variades informacions. Cal tenir present que per a dur a terme aquesta tasca ens centrem en les memòries publicades pel SIAD a la pàgina web del Consell Comarcal, corresponents als anys de vigència del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell que van del 2016 al 2019. Inclourem, també, dades de l'exercici 2020 facilitades per la tècnica del SIAD atès que és el període de pròrroga del document citat.

La primera idea que sorgeix en analitzar les memòries és la dificultat amb les que es presenten les dades. Si bé s'endevina una gran motivació per la transparència, la desagregació per sexes de les informacions aportades no és sempre clara. Entenem que les tècniques de recollida de dades desagregades ha de ser un objectiu important per al Vè Pla Estratègic de Polítiques de Dones del territori, tal i com s'expressa en la memòria del SIAD corresponent a l'any 2019 en la que, en l'apartat **Altres propostes de futur** podem llegir *“És necessari disposar d'una eina informàtica de treball específica. Amb els suports que tenim (Hèstia) no es pot recollir tota la informació que genera l'àrea d'igualtat ni es pot reflectir el treball que es fa al llarg de l'any, i s'ha de*

treballar amb eines diverses (fitxes i excels) que fan que la informació s'hagi d'entrar a molts llocs, fent més feixuga la feina administrativa, sobretot a l'hora de recollir i transmetre les dades i fer les memòries i justificacions. La previsió de tenir una programa propi anomenant Hiperia no s'ha materialitzat". D'aquesta manera, tot i la importància que tenen les informacions corresponents a l'any 2020 per a aquesta diagnosi, no podrem incloure-les totes en aquest document ja que algunes d'elles no es presenten desagregades per sexes. La categoria d'anàlisi "persona no binària" no s'inclou en cap memòria fins l'exercici 2020.

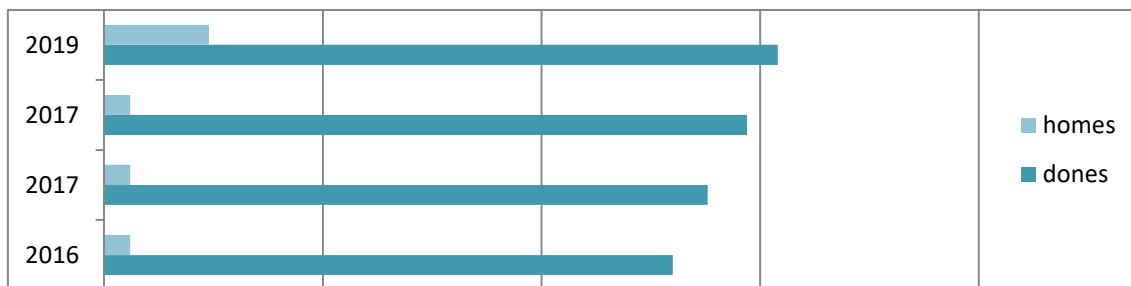
Per tal de poder obtenir dades que ens donin una certa informació sobre l'evolució del servei, ens fixem en el pressupost destinat a l'atenció jurídica i a l'atenció psicològica en els diferents exercicis des de l'any 2016.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

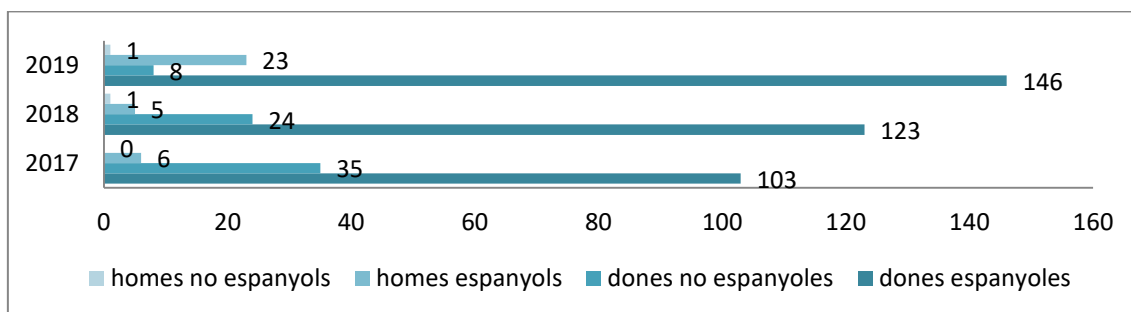
La gràfica mostra com, si bé el segon any de vigència del IV Pla la inversió en el Servei d'Informació i Atenció a les Dones de la comarca de l'Alt Urgell va patir una davallada de més del 65%, el pressupost destinat en els anys posteriors ha anat augmentant sostingudament i, tot i que encara no arriba als nivells del primer any, es va recuperant. L'any 2020, any de pròrroga del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, segons extraiem de la memòria corresponent, la tendència a l'alça s'ha mantingut arribant gairebé als nivells de l'any 2016.

Pel que fa a les dones i homes atesos en general, sense poder precisar en quin tipus de servei, segons les dades reportades a les memòries anuals dels SIAD de l'Alt Urgell, veiem com, si bé l'atenció a les dones ha anat augmentant sostingudament, l'any 2019 es produeix un gran salt pel que fa a l'atenció a homes. Amb tot, la diferència en el sexe de les persones usuàries del SIAD de l'Alt Urgell és clara en tots els exercicis. L'any 2019, en el qual la diferència va ser menor, el 87% de les usuàries eren ciutadanes enfront del 13% dels ciutadans. En els anys anteriors la diferència era major amb un 97% de dones i un 3% d'homes. Queda clar que aquest, és un servei del qual es beneficien eminentment les dones.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

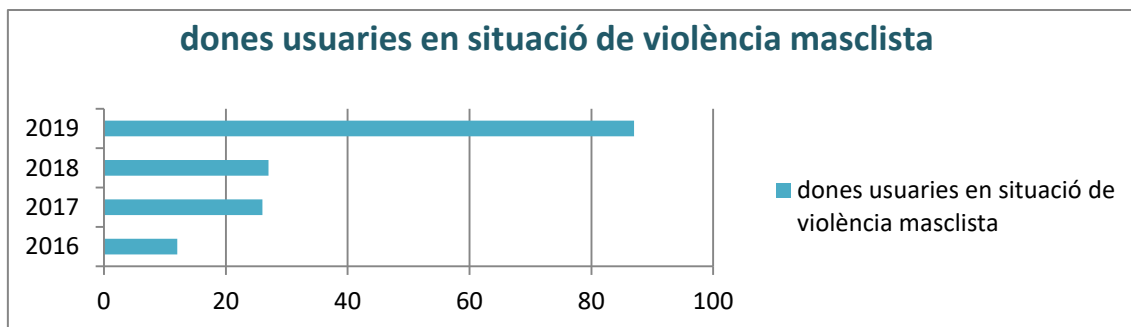
Pel que fa a la nacionalitat de les persones ateses cada any, en xifres absolutes, les usuàries de nacionalitat espanyola constitueixen el gruix de les demandes, tot i que en les memòries consultades no es precisen els països d'origen i, per tant, no podem saber si es tracta de persones migrades o no.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Els resultats ens informen que mentre el nombre de dones espanyoles ateses al SIAD va creixent any rere any, les dones migrades que accedeixen a aquest servei són menys amb una diferència important que, segurament, cal estudiar per a determinar les causes.

Si ens centrem en les usuàries en situació de violència masclista ateses al Servei d'Informació i Atenció a les Dones, segons les dades extretes de les memòries publicades per aquest servei des de l'any 2016 fins l'any 2019 veiem com l'any 2019 hi ha un important repunt en la prevalença, passant dels 12 casos registrats en el primer exercici als 87 del últim.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Com veiem, si en el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, en la mesura 4.3 dins de l'àmbit **Abordatge de les violències masclistes**, a la pàgina 67 podem llegir *"Incrementar els recursos disponibles per a les dones. víctimes de violència masclista"* com una de les accions a dur a terme, està clar que l'objectiu ha estat aconseguit abastament amb un salt important en el darrer any.

Pel que fa a la quantitat d'activitat programades cada any des del SIAD veiem com, si bé el nombre absolut d'accions baixa fins a un 17% en el període estudiat, augmenta en un 23% la quantitat de persones impactades amb un 8% pel que fa a les ciutadanes i un 45% de ciutadans. Està clar, ateses les xifres, que l'esforç d'aquest 4 anys de vigència del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell s'ha centrat, de manera especial, en la participació dels homes en les diferents activitats.

	2016	2017	2018	2019
Accions Totals	100	100	69	83
Dones	1312	1312	838	1421
Homes	404	404	317	731

Taula d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Capítol a part es mereixen les dades que apareixen al document **Polítiques d'Igualtat. Memòria 2020**. Si llegim atentament ens adonem del gran impacte que la pandèmia mundial per Covid-19 ha tingut sobre la feina realitzada des del SIAD de l'Alt Urgell. A aquest fet cal sumar-li la convocatòria i procés de selecció per a una nova tècnica del servei que, segons indica el document, *"han interromput durant força mesos l'activitat de les polítiques d'igualtat"*. El total d'accions reportades ha estat de 57 amb un total 627 persones impactades de les quals, 470 són dones, 169 homes i 3 persones no binaries, el que representa, en comparació a l'any 2019, la disminució de les accions en un 31% i del 70% en la població impactada. La memòria diu textualment *"Enguany, degut a la crisi sanitària i el conseqüent confinament i restriccions d'accessos i/o de*

mobilitat, els tallers a escoles s'han reduït forçosament. Fins abans de la primera onada de la COVID-19 (març del 2020) els tallers encara es van oferir de manera presencial. A partir del setembre, tot i que estava previst fer-ne online, de nou van quedar paralitzats quan la crisi sanitària va tornar a fer-se molt evident. Ha estat un any molt interromput per qüestions alienes a l'Àrea d'Igualtat”.

Cal indicar, en aquest sentit, que si bé any rere any, tal i com estem veient, augmenta la feina desenvolupada des del SIAD, l'increment dels recursos humans no és tan notori. De les 25 hores de dedicació setmanal de la tècnica del SIAD reportades a la memòria de l'any 2016, s'arriba a les 29 de l'any 2019 i les 30 de l'any 2020 (20 hores SIAD i 10 hores SAI). L'informe de l'exercici 2019, però, destaca que la quantitat de feina a assumir supera les possibilitats dels recursos humans que s'hi destinen actualment. El document diu a l'apartat **Altres propostes de futur**: *“Per altra banda, no queda resolt el tema de jornada de les tècniques del SIAD. Ara mateix s'estan realitzant, en la majoria del casos, tres jornades: SIAD, altra servei per completar la jornada i ara el SAI, que representen més d'una jornada de 37,5 i comporta que es treballi amb una tensió afegida important i no es pugui aprofundir com es voldria”.* La memòria de l'any 2020, període de pròrroga del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, a l'apartat de conclusions podem llegir *“Alhora, hem de tenir present que la tècnica d'igualtat no només és responsable de dur a terme les polítiques públiques d'igualtat a la comarca de l'Alt Urgell, sinó que a més a més és la tècnica del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) i del Servei d'Atenció Integral (SAI) per a persones LGBTI. Així doncs, amb una sola persona es fa molt difícil poder atendre les tres grans tasques d'aquesta àrea”.*

El personal tècnic de l'àrea d'igualtat del Consell Comarcal indica *“Interès majoritari per part de les dones, especialment en nuclis de població molt petits, de reunir-se, socialitzar-se i realitzar alguna activitat conjunta (tallers, xerrades, sortides, etc). A la Seu d'Urgell, el nombre de serveis és molt nombrós, però això no és una realitat a la resta de la comarca, que queda o bé desatessa o bé no arriben els recursos per falta de població”.* En matèria de laboral, a l'eina de recollida de dades podem llegir la necessitat de *“1; Emprenedoria femenina des d'una òptica empresarial i no com una fórmula de conciliació familiar. 2; Treball de sensibilització comunitari sobre el treball de coresponsabilitat en tasques de cures i domèstiques; 3. Treball de sensibilització sobre els drets de les dones per a l'atenció a menors (fórmules de conciliació que ofereixen les empreses i l'administració pública)”.* Un altre front de treball prioritari seria, en l'àrea de salut *“Establir canals de comunicació i de coordinació amb els serveis de salut de la comarca (CAPS, serveis de salut mental, serveis d'obstetrícia i ginecologia, etc)”.* Se'ns informa de que *“Aquest any 2021 s'ha encarregat l'elaboració d'un Pla LGBTIQ+ comarcal per primer cop. 2; Polítiques públiques LGBTIQ+ en expansió”* el que significa que hi ha *“Molt interès per part de personal tècnic d'atendre el col·lectiu LGBTIQ+ de l'Alt Urgell: alt nivell de col·laboració en l'elaboració del*

protocol, en la formació sobre temes LGBTIQ+ i en la millora de les intervencions i la sensibilització cap a la ciutadania". Si en centrem en la participació política de la ciutadania, el personal tècnic de l'àrea d'igualtat afegeix que "La tècnica d'igualtat manté molt poc vincle amb les associacions de la comarca. Amb algunes, no s'ha reunit mai. 2; Contacte nul amb l'únic col·lectiu feminista de la comarca" i proposa com a punt prioritari el " treball de sensibilització amb la classe política de la comarca". En el capítol de drets civils el punt millorable se centra en la "Necessitat de desplaçament per a les dones de la comarca en cas d'avortament quirúrgic". Finalment, pel que fa a la mobilitat el personal tècnic presenta com una situació que cal revertir que "Als nuclis més petits del territori, dones sense carnet de conduir i/o vehicle propi, la qual cosa dificulta la mobilitat amb llibertat en un territori orogràfic molt muntanyós i amb una escassa línia de transport públic".

En conclusió:

- Es consolida la tendència a l'alça del pressupost anual al servei.
- Es tracta d'un servei del qual es beneficien eminentment les dones.
- Les usuàries de nacionalitat espanyola constitueixen el gruix de les demandes.
- Els resultats ens informen que mentre el nombre de dones espanyoles ateses al SIAD va creixent any rere any, les dones migrades que accedeixen a aquest servei són menys amb una diferència important que cal estudiar per a determinar les causes.
- L'esforç d'aquest 4 anys de vigència del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell ha augmentat de manera especial la participació dels homes en les diferents activitats.
- Any rere any augmenta la feina desenvolupada des del SIAD però l'increment dels recursos humans no és proporcional.

6.- Conclusions finals Diagnosi

Dades demogràfiques

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES	OPORTUNITATS	AMENACES
Les ciutats de l'Alt Urgell tenen cara de dona i la ruralia d'home, tot i que amb percentatges de diferència minsos.	El 78% de la població alt urgellenca viu entre la Seu d'Urgell (60%), Oliana, Montferrer i Castellbó i Organyà amb un perfil cada cop més urbà.	Les diferents poblacions perden ciutadania a un ritme molt lent	<p>La piràmide demogràfica regressiva ens parla d'un envelliment progressiu de la ciutadania. A partir dels 70 anys el percentatge de dones és del 70%.</p> <p>Les dones estan 7 punts percentuals per sota que els homes pel que fa a les cotitzacions a la Seguretat Social, és a dir, un 46,4% enfront d'un 53,6. El percentatge de treballadores migrades que cotitzen encara és menor amb un 41%.</p> <p>La pandèmia per Covid-19 ha estat especialment dura amb les treballadores que, a banda de perdre anys cotitzats, mostren una recuperació és molt més lenta que els homes.</p> <p>Les dones a la comarca de l'Alt Urgell estan perdent presència al mercat laboral.</p>

Dades de l'enquesta a la població

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES	OPORTUNITATS	AMENACES
Les dones de l'Alt Urgell que tenen una certa comoditat i independència econòmica són les que estan més interessades per les polítiques en igualtat de gèneres.	<p>La valoració de les aportacions fetes a la unitat familiar són diferents si provenen de les dones que si provenen dels homes essent més reconegudes les d'aquests últims.</p> <p>Les treballadores han hagut d'assumir en més ocasions la cura de les persones a càrrec en el mateix temps que la feina remunerada.</p> <p>Les càrregues familiars causades per la Covid-19 son assumides en un percentatge més alt per les dones, tal i com veiem en els resultats de la pregunta 15 de l'enquesta a la població.</p> <p>Les dones son les que han augmentat més les hores de dedicació a les tasques reproductives amb una diferencia sobre els homes de 10,3 punts percentuals. Tanmateix les dones han perdut temps personal en la mateixa proporció. L'espai domèstic i l'espai d'oci públic són els àmbits més perillosos per a les dones.</p> <p>Es detecta manca d'informació a la ciutadania sobre el SIAD i, en tot cas, sembla que és un servei que no inetrpela els homes i les persones no binaries</p>	Els usos en línia travessen ja la majoria de les àrees de la vida i té una presència molt alta.	<p>A l'Alt Urgell, són les dones les que estan en un major risc de pobresa i major dependència de l'administració a nivell econòmic i de serveis socials.</p> <p>Les dones a l'Alt Urgell, són les més afectades per la pandèmia mundial per Covid-19.</p> <p>Les dones amb càrregues familiars, majoritàriament no tenen ajuda per a fer front a aquesta responsabilitat mentre que els homes, en la majoria dels casos, tenen suport d'altres familiars o dels serveis públics.</p> <p>A l'Alt Urgell, el percentatge de treballadores que tenen feines de mitja jornada és superior a la dels treballadors a més de tenir major percentatge de dones que no treballen i menys que treballen de manera remunerada</p> <p>A causa de la pandèmia per Covid-19, les dones són les que han hagut de recórrer a ajudes per a cobrir les necessitats bàsiques</p> <p>Són les dones les que pateixen la violència sexual i que es dona en l'espai familiar.</p>

Participació ciutadana

PUTNS FORTS	PUNTS FEBLES	OPORTUNITATS	AMENACES
<p>Paritat per sexe en les alcaldies de la comarca.</p> <p>Augment del nombre de dones a les alcaldies</p> <p>Els ajuntaments de les poblacions més grans com La Seu D'Urgell, que com sabem aplega el 60 per cent de la ciutadania de l'Alt Urgell, o Organyà i Oliana compten amb Protocols per a la Prevenció de l'Assetjament sexual i per raó de sexe.</p> <p>La igualtat d'oportunitats i de tracte de dones i homes és una prioritat a les institucions i administracions de la comarca.</p> <p>El Consell Comarcal té un departament específic d'igualtat</p> <p>L'ens comarcal, en la legislatura que va des de l'any 2019 al 2023, té una composició paritària dels òrgans de govern.</p> <p>El consell Comarcal té un PIO i un Protocol de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe.</p>	<p>Baixa participació en el procés de recollida de dades tant per part de la ciutadania com dels ajuntaments</p>	<p>Poc biaix de gènere a la representació política comarcal amb 3 punts percentual per arribar a la paritat per sexe</p> <p>La majoria de poblacions, però, estan adscrites al protocol subscrit pel Consell Comarcal situant-se en un terreny a cavall entre la legalitat i la il·legalitat.</p> <p>En matèria de Plans d'Igualtat, obligatoris per a les administracions, aquest és un període de molta efervescència. Poblacions com la Seu d'Urgell i Oliana comptem amb un PIO vigent i la resta de poblacions de la comarca estan en procés d'elaborar-lo.</p> <p>El Consell Comarcal compta amb una guia per a garantir un ús no sexista de la llengua redactada per un equip professional.</p> <p>Redacció del Vè Pla Estratègic de polítiques de Dones de l'Alt Urgell</p>	<p>Manca de continguts del Consell de Dones de l'Alt Urgell</p> <p>Desafecció de la ciutadania i les associacions vers el procés de redacció del Vè Pla Estratègic de polítiques de dones.</p>

Serveis tècnics

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
SSB	
Oferta activitats perspectiva de gènere	Formació professionals en perspectiva de gènere". Accessibilitat de dones que viuen a pobles petits Més oferta de transport públic".
CDIAP	
	La manca de recursos digitals al món més rural Les dones estan més aïllades i no poden fer tanta xarxa Les dones sovint tenen dificultats de mobilitat"
Àrea de Gent Gran	
	Cal actuar sobre el transport públic per millorar la comunicació entre els nuclis així com les activitats destinades a gen gran en les poblacions més petites. Augmentar de places de residència Actuar sobre la manca de cohesió entre les dones grans del territori i Adequar alguns carrers
EAlA	
	Les ràtios de professionals no són adients al territori ja que no es compta el desplaçament. Serveis d'infància (CREI, C. Terapèutics...) a les capitals
SIS	
	Potenciar més els rols de la dona en la cultura i en el món de L'oci treballar de manera prioritària en la bretxa digital present als nuclis rurals

	<p>Fomentar la inserció laboral de la dona en feines que fins ara les feien els homes. Els serveis a l'Alt Urgell estan massa centralitzats a la capital i que cal, doncs, més accessibilitat a les poblacions més petites Polítiques d'igualtat adreçades a la infància i adolescència Formació en l'àmbit d'igualtat Treball en xarxa entre les àrees d'igualtat i infància en situació de risc i/o vulnerabilitat</p>
SIAD	
<p>Es consolida la tendència a l'alça del pressupost anual al servei. mentre el nombre de dones espanyoles ateses al SIAD va creixent any rere any Ha augmentat de manera especial la participació dels homes en les diferents activitats.</p>	<p>Augmenta la feina desenvolupada des del SIAD però l'increment dels recursos humans no és proporcional. Les dones migrades que accedeixen a aquest servei són menys amb una diferència important que cal estudiar per a determinar les causes.</p>

7.- Desplegament del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell 2016-2019

En l'avaluació del pla vigent entre els anys 2016 i 2019 el primer que cal present és que no ha estat fàcil ja que els indicadors dissenyats per a tal finalitat, i que podem trobar a l'apartat de seguiment i avaluació del IV Pla d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, resulten poc concrets i, per tant, és difícil recollir la informació amb eficàcia ja que hom, molts cops, no sap a què s'estan referint concretament. D'altra banda, els indicadors no estan desagregats per sexe, qüestió que planteja una situació greu ja que no permeten discernir sobre el fet diferencial entre dones i homes i, per tant, impossibiliten l'aplicació de la perspectiva de gènere. L'equip de treball que ha dut a terme aquesta avaluació del pla de polítiques de dones vigent entre els anys 2016 i 2019 a l'Alt Urgell hem decidit desagregar per sexe les dades recollides en considerar que es tracta d'un error que no s'ha esmenat però que és important corregir.

D'altra banda, el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell no defineix quin havia de ser l'òrgan encarregat de fer aquestes tasques més enllà del Consell de Dones que va néixer amb l'objectiu d'implementar el pla però no quedava expressament definit com a responsable del seguiment i l'avaluació.

Finalment, cal indicar que en el document no es va preveure la periodicitat amb la que es farien les reunions de seguiments i les avaluacions.

Dit això, que ens dona una idea de la dificultat de fer una avaluació ja que toca sistematitzar un procés que no ho ha estat, cal indicar que el IV Pla per a la Igualtat

d'Oportunitats de l'Alt Urgell vigent des de l'any 2016 fins al 2019 presentava 4 eixos de treball que eren:

Eix 1 Apoderament de les dones: Creixement individual i col·lectiu, vida pública, participació i representació.

Eix 2 Igualtat Plena: Noves subjectivitats, coresponsabilitat, emancipació i conciliació.

Eix 3 perspectiva de gènere: Sensibilització, promoció, incorporació i formació.

Eix 4 Abordatge de les violències masclistes: Prevenció, detecció, i intervenció des de tots els àmbits a tots els nivells.

Els objectius específics de cada eix quedaven definits en:

EIX	OBJECTIUS ESPECÍFICS
Apoderament	<p>1.1.- Objectiu específic: Impulsar, assessorar, orientar i recolzar tècnicament i econòmicament la participació sociopolítica i l'autoorganització de les dones arreu del territori.</p> <p>1.2.- Objectiu específic: Millorar la participació, visibilització i reconeixement de les dones en l'àmbit públic</p> <p>1.3.- Impulsar la visibilitat de les dones en l'àmbit públic i la projecció cultural amb perspectiva de dona i LGTBI a la comarca</p> <p>1.4.- Commemorar diades per tal de reflexionar sobre la situació existent, visibilitzar les problemàtiques, manifestar-se a favor de la igualtat i celebrar els progressos assolits</p>
Igualtat Plena	<p>2.1.- Millorar l'ocupabilitat i l'ocupació de les dones pel que fa a l'accés, la presència, la permanència i les condicions de treball.</p> <p>2.2.- Establir criteris adreçats a pal·liar les mancances estructurals i millorar la igualtat d'oportunitats atenent la realitat social.</p> <p>2.3.- Establir un compromís polític de la visibilització de la diversitat social. Incorporar el reconeixement de la diversitat social, garantint la llibertat d'opció sexual i transsexual</p>
Perspectiva de gènere	<p>3.1 Augmentar les accions encaminades a aconseguir la plena igualtat entre dones i homes en el conjunt de la societat</p> <p>3.2 Implantar polítiques actives i de sensibilització que reconeguin la importància del treball domèstic i de cura de persones per a la sostenibilitat de la vida quotidiana, que en posin de manifest el valor social i econòmic, que afirmen la necessitat d'assumir-les amb coresponsabilitat entre dones i homes i que contribueixin a la socialització del treball de cura de persones.</p> <p>3.3 Implementar serveis i accions que afavoreixin la conciliació familiar</p> <p>3.4 Renovar el compromís polític per mostrar l'aposta per la transversalització de gènere en el conjunt de la praxi política.</p>

3.5 Ampliar la perspectiva de gènere per tal d'aplicar-la a la praxi política diària.

3.6 Millorar la coordinació i la cooperació interdepartamental, interinstitucional i amb les associacions i agents socials en l'àmbit de la promoció de la igualtat entre dones i homes.

3.7 Potenciar programes de coeducació per a la igualtat de gènere en totes les etapes educatives i formatives, a casa i en els espais de lleure.

Abordatge de les violències masclistes

4.1 Enfortir les tasques de prevenció de la violència masclista Donar continuïtat a estratègies educatives i de prevenció dins l'àmbit educatiu per promoure els comportaments igualitaris, solidaris i la resolució de conflictes.

Com hem anat veient anteriorment, un cop fet el registre d'indicadors plantejats per a cada mesura que conforma el pla d'acció del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell 2016- 2019, moltes de les preguntes proposades pels indicadors no han obtingut resposta ja sigui per la nul·la concreció del mateix com per la vaguetat de l'acció difícilment quantificable. Així les coses s'ha procedit a fer un buidatge exhaustiu de les memòries publicades anualment per l'àrea d'Igualtat del Consell Comarcal. Amb aquests documents, que es poden trobar a la pàgina web de l'ens, podem extraure idees interessants i que funcionen com avaluació del pla de polítiques de dones. Amb tot, l'opinió del personal tècnic ha estat una peça fonamental per poder oferir valoracions el més acurades possibles i s'ha extret mitjançant una entrevista escrita que podem trobar a l'annex 6

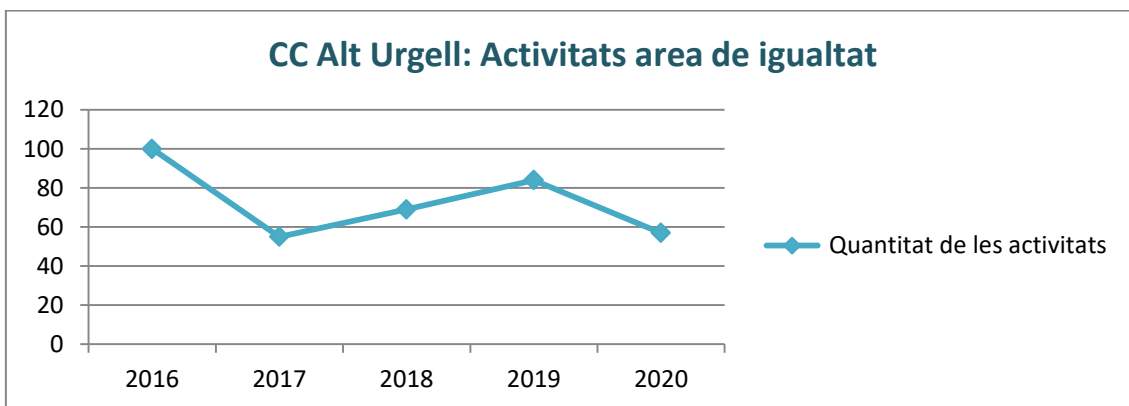
En tot cas començarem aquesta avaluació fent un repàs a les dades que s'han pogut extreure de les memòries mencionades. Tot seguit farem una anàlisi de les entrevistes qualitatives i de percepcions fetes al personal tècnic i arribarem a unes conclusions que ens aclareixin les preguntes inicials.

En total comptem amb 5 memòries corresponents als anys 2016, 2017, 2018 , 2019 i 2020. Tot i que l'avaluació del darrer exercici mencionat no està acabada ni publicada (ens ha estat proporcionat per la tècnica del SIAD), s'ha considerat que valia la pena incloure les dades que conté ja que el document que ara avaluarem va ser prorrogat durant l'any 2020.

Un cop feta l'extracció de les dades, document que es pot trobar a l'annex 6 ens adonem que hi ha tres línies d'informació interessants.

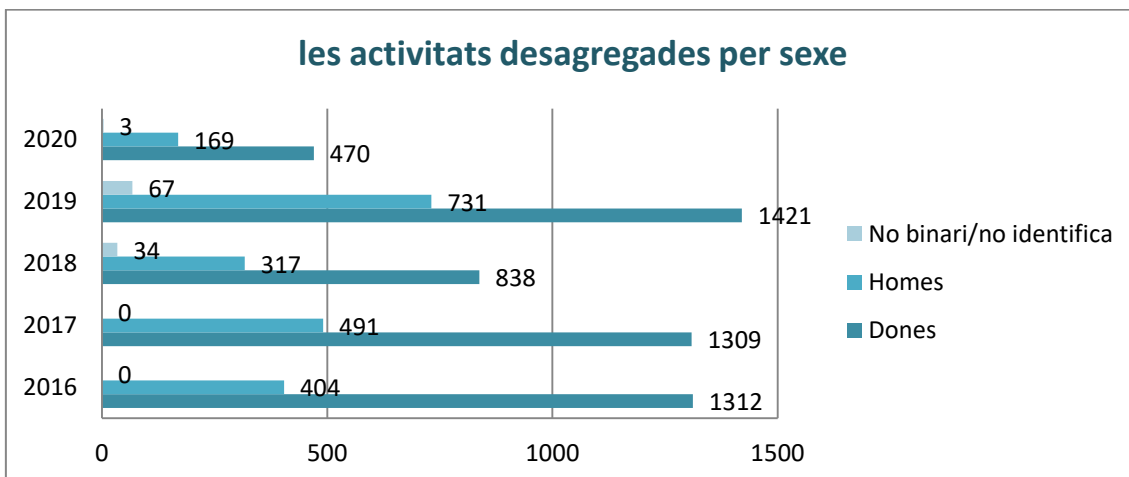
1.- Dades de les activitats dutes a terme per l'àrea d'Igualtat del Consell Comarcal de l'Alt Urgell: Si bé l'any 2016 es va tancar amb un total de 100 activitats que van afectar a 1716 persones (1312 dones i 404 homes), l'any 2017 va representar un retrocés de

fins al 50% en les accions però que es van convertir en més multitudinàries i van afectar a més persones (1787 en total amb 1309 dones i 491 homes). L'any 2018 va representar una certa recuperació de les activitats però un pèrdua important de públic i l'any 2019 ens mostra una recuperació de l'empenta amb un total de 84 activitats i amb 2223 persones afectades (1421 dones i 731 homes).

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Veiem com, de manera clara i rotunda, es va anar aconseguint la implicació dels homes en les diferents activitats proposades i si a l'any 2016 representaven un 23,5% del públic objectiu, l'any 2019 van arribar a ser un 34%.

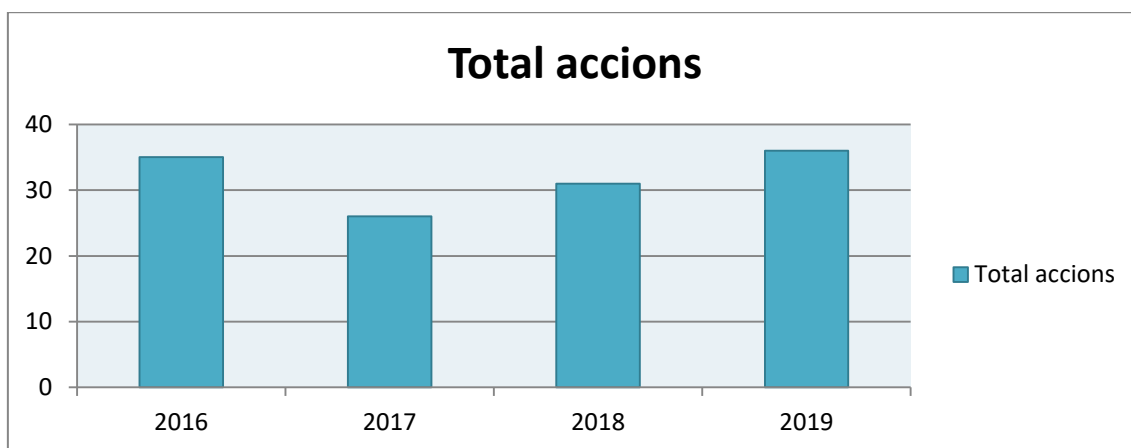
Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Amb tot, com hem vist a les gràfiques, l'any 2020, travessat per la pandèmia mundial per Covid 19, que va representar el confinament total de la població durant dos mesos i tancaments selectius esporàdics que encara persisteixen a l'any 2021, moment en el que es dissenya el Vè Pla estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, les accions

organitzades des de l'àrea d'Igualtat del Consell Comarcal ens van reduir de manera dràstica així com el nombre de persones impactades, tant dones com homes i persones no binaries.

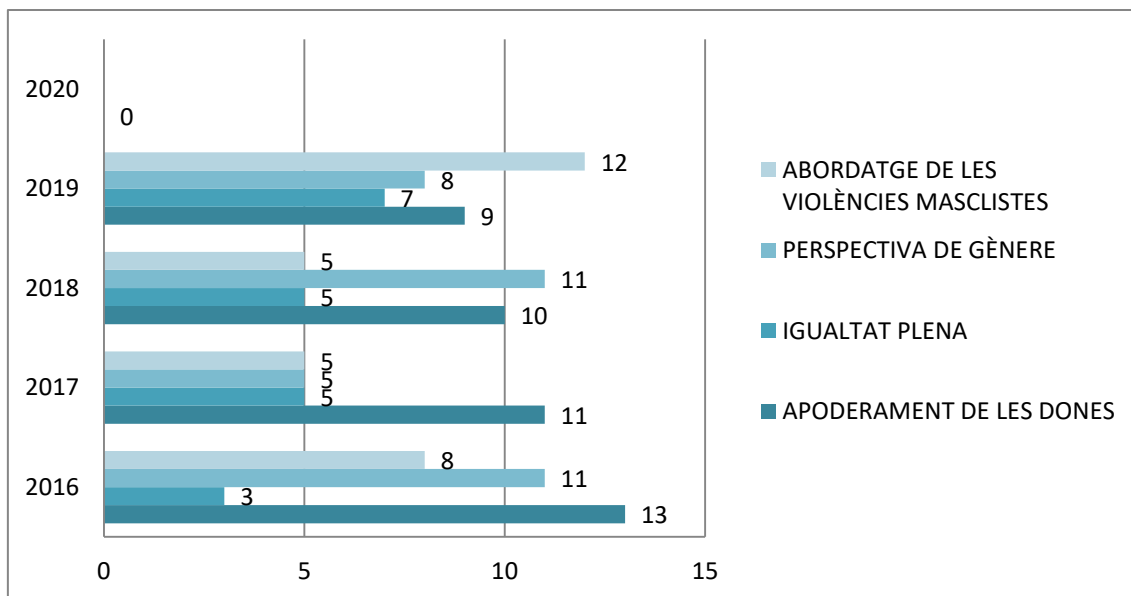
Veiem també com els anys 2018 i 2019 representen la introducció de la categoria no binaria pel que fa a l'expressió i identitat de gènere de les persones que van participar en les accions programades i que la seva implicació va ser especialment important l'any 2019.

2.- Les memòries també recullen les accions derivades del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell i ens diuen com l'empenta aconseguida l'any d'aprovació va anar disminuint i no serà fins l'any 2019 quan es recuperen els índexs.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Les dades es indiquen com les àrees de treball van anar evolucionant amb els anys i, d'una manera fluida, el focus d'atenció va anar passant d'un àmbit a un altre. D'aquesta manera l'eix d'apoderament de les dones va anar perdent presència mentre l'abordatge de les violència masclistes ha anat guanyant terreny mercès, segurament, a les accions derivades del Pacto de Estado contra la Violencia de Género. El treball en els àmbits d'igualtat plena i treball en perspectiva de gènere s'han mantingut en el temps tot i que cal indicar que l'exercici 2017 va ser un moment de davallada important.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

En tot cas l'any 2019, moment el que s'incrementen les hores de la jornada laboral del personal tècnic del SIAD del Consell Comarcal de l'Alt Urgell, representa la gran revifalla de la implantació de les mesures compreses en el pla d'acció del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell.

Ens centrem ara en les percepcions del personal tècnic del SIAD que ha estat, sense cap mena de dubte, qui any rere any ha entomat la responsabilitat del desplegament del IV Pla d'Igualtat d'Oportunitats per a l'Alt Urgell afegint aquesta tasca a la seva feina al SIAD i en el últim any també al SAI i que podem trobar, de manera íntegra, a l'annex 5

Segons la que en l'any 2016 era la tècnica d'igualtat, *“De fet el Pla era el teló de fons, sense que s'anés fent un seguiment acurat de les propostes que recollia, però tenint-lo present de cara a la organització d'activitats. El seu abast tant ampli fa que tota la feina que es fes quedava recollida en un o altre eix d'actuació”*. Veiem com el pla ja va ser dissenyat amb la voluntat de recollir una manera de fer de caràcter transversal i no pas com un seguit de mesures concretes i mesurables i amb una temporalitat definida. Tal i com llegim a l'entrevista, *“ Fent un repàs dels eixos, s'ha actuat d'una o altra forma ens els següents”*. Aquesta percepció és coherent amb les dades exposades anteriorment a través de les quals veiem com tots els àmbits proposats han estat desenvolupats prioritzant cada any aquells que es consideraven més prioritaris.

Segons les percepcions de la tècnica d'igualtat, els canvis polítics no han afavorit la implementació de les mesures recollides en el pla d'acció del document avaluat. Els canvis en la presidència en el Consell Comarcal (3 en el període de vigència) ha variat el full de ruta dels equips de govern i, com diu la tècnica *“que potser no s'hi ha dedicat tota l'atenció que caldria, i costa que els equips polítics s'impliquin en aquesta àrea”*.

En tot cas, la valoració acaba sent bona i la tècnica assegura que *“Penso que s’ha treballat a fons per integrar les polítiques d’igualtat en tots els àmbits, ajudat també perquè institucionalment (govern de l’Estat i Generalitat) també s’ha fet una aposta forta per promoure-les incrementant les dotacions de forma important”*. En aquest sentit destaquen les campanyes per a la prevenció de la violència masclista amb les que, com veurem després, s’han implicat els ajuntaments, la creació del Consell de Dones (tot i que el bagatge ha estat variable i actualment pena per manca de continguts), entre d’altres. En paraules de la tècnica *“Es nota que va calant en la societat el missatge”*. En tot cas però, es lamenta de que *“Trobo a faltar la participació de la ciutadania en general. Costa molt organitzar coses i moltes vegades la resposta és baixa. No és així quan s’ha treballat amb dones emprenedores que és un col·lectiu que està creixent molt i que ha participat molt activament en les activitats organitzades, i agraeix el suport i la col·laboració de l’administració”*. La variació en el personal tècnic de l’àrea d’Igualtat dificulta també poder implementar mesures a llarg termini ja que es van perdent pel camí. Cal pensar que la plaça laboral a l’àrea d’Igualtat de Consell Comarcal actualment depèn de subvencions i no és de jornada completa, fet que dificulta l’arrelament del personal tècnic per una banda i suposa una càrrega molt important de responsabilitats per l’altra banda.

En el capítol de suggeriments per al Vè Pla Estratègic d’Igualtat d’Oportunitats de l’Alt Urgell, des dels serveis tècnics indiquen que cal :

Promoure i vetllar perquè l’oferta d’oci a la comarca en festes i esdeveniments sigui respectuosa amb unes relacions de gènere i sexuals justes i igualitàries. Col·laborar amb les regidories de cultura i les Associacions de Festes dels Pobles. Això, tot i que se n’ha parlat pel damunt, es podria treballar més.

Potenciar el desenvolupament d’activitats que generin ocupació i afavoreixin la incorporació de les dones a l’àmbit laboral i contribueixin a evitar-ne la migració de les dones joves a les ciutats. Això és important, però s’ha de trobar la forma de poder-ho implementar.

Seguir participant de les taules d’Agents laborals de la comarca per introduir la perspectiva de gènere en les diverses actuacions. Tampoc s’ha acabat d’establir amb la intensitat que caldria.

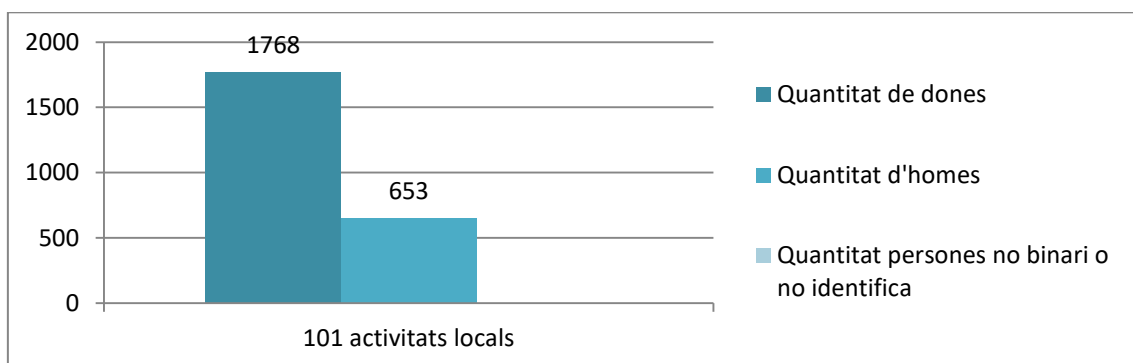
Establir criteris adreçats a pal·liar les mancances estructurals i millorar la igualtat d’oportunitats atenent la realitat social. Implementar quotes dels barems d’adjudicacions d’ajuts per a famílies monoparentals, nombroses, per a dones amb discapacitat i per a dones en situació de risc o d’exclusió social. Això té una gran importància, però trobo que s’escapa una mica de l’abast del SIAD potser.

També penso que s’ha de seguir treballant envers les masculinitats, per oferir espais en els que els homes puguin explorar i sentir-se còmodes explorant formes de ser

diferenciades dels models estereotipats. Proporcionar serveis de proximitat i prestacions per a l'atenció a les persones dependents i a les persones cuidadores. Oferir formació i suport emocional als familiars cuidadors de persones dependents, a domicili. Realitzar tallers o sessions de coaching per ampliar el coneixement i la bona gestió dels recursos personals (competències, emocions, etc.) de les persones cuidadores. Molt important però tampoc s'ha treballat."

A mode de conclusió la tècnica indica que : *"Penso que la suma de diversos factors ha tingut impactes en tenir present la igualtat en la vida quotidiana i social. Això no vol dir que no se segueixin reproduint molts estereotips, però d'alguna forma va calant. Com he dit abans, penso que l'aposta que han fet els diferents governs per posar-ho damunt la taula té una gran influència. "*

3.- Les diferents memòries publicades per l'àrea d'igualtat també ens permet contrastar el suport que el Consell Comarcal ha fet als diferents ajuntaments i entitats de la comarca. Tal i com expliquen les memòries, el SIAD dona suport als ajuntaments per a l'organització d'activitats amb perspectiva de gènere i en la celebració de dates assenyalades com ara el 8 de març o el 25 de novembre. També dona suport amb la gestió de subvencions adreçades a la prevenció de la violència masclista, elaboració de plans d'igualtat i protocols per a la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe, en coherència amb el que marca el IV Pla Comarcal. Aquesta línia es va començar l'any 2016 i després va perdre el finançament. En tot cas, durant l'exercici 2016, es van desenvolupar un total de 101 activitats que van tenir un impacte important en la ciutadania. Més enllà d'aquest registre no hi ha dades.

Gràfica d'elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD de l'Alt Urgell publicades a la seva pàgina web

Cal indicar, en aquest sentit, que en el moment de redactar la present avaluació, la comarca es troba en un procés de disseny i redacció de plans d'igualtat als diferents ajuntaments de més de 6 persones en plantilla i que la resta estan en la redacció de declaracions institucionals a favor de les polítiques d'igualtat d'oportunitats de dones i

homes i la tolerància 0 davant la violència masclista. Igualment, tots els consistoris de l'Alt Urgell estan en procés d'avaluació i actualització dels Protocols de prevenció de l'Assetjament sexual i per raó de sexe, tal i com marca la llei.

Per concloure aquesta avaluació, que té un caràcter global donades les característiques del document avaluat, podem dir que:

Els eixos de treball, objectius i accions que conformen el IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, tenen un caràcter generalista que per una banda dificulta la seva avaluació i, per una altra banda, impregnen totes les mesures desenvolupades des de l'àrea d'igualtat del Consell Comarcal tot i que manca definir la transcendència que ha tingut a la resta de polítiques desenvolupades per l'ens.

La poca concreció dels indicadors de seguiment i avaluació dificulten la tasca encomanada i necessiten d'una anàlisi més global que s'ha intentat donar amb les percepcions del personal tècnic encarregat d'implantar les mesures aprovades. En tot cas, però, és notable l'esforç per part del personal tècnic de l'àrea d'igualtat del Consell Comarcal de fer un seguiment el més acurat possible del desplegament al territori de les polítiques amb perspectiva de gènere i que queda palès en les memòries anuals publicades a la pàgina web de l'ens.

Les accions i activitats amb perspectiva de gènere han estat una constant a la comarca de l'Alt Urgell en el període de vigència del IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell malgrat els canvis polítics a l'ens, les davallades en uns pressupostos que depenen de subvencions, els canvis en el personal tècnic del SIAD i l'escassetat d'hores per enfrontar una quantitat de feina gens menyspreable i, finalment, l'emergència mundial per pandèmia per Covid 19.

Any rere any es van vertebrant, a l'Alt Urgell, estructures d'atenció a les dones i les seves necessitats sobre les que cal que el Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats continuï treballant, ampliant i enfortint.

La comarca està fent una forta aposta per les polítiques amb perspectiva de gènere i la tolerància 0 davant la violència masclista que es concreten en els plans d'igualtat i declaracions d'intencions vers la igualtat efectiva de dones i homes dels ajuntaments, els seus protocols de prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe i el Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats. L'acció del Consell Comarcal esdevé clau en aquest desenvolupament essent el recurs d'assessoria i suport dels diferents consistoris i teixit empresarial i associatiu de la zona.

Feta aquesta anàlisi, que ha estat traslladada a la Taula Tècnica per tal de que fos far del nou document, el Vè Pla estratègic recull aquestes constatacions i percepcions i dona resposta, concreta i mesurable, als nous reptes.

8.- Pla d'Acció. Mesures

8.1. Objectius

8.1.1 Objectius generals

A1 Introduir la Igualtat d'oportunitats de dones i homes com a un pilar de les polítiques a la comarca

A2 Vetllar per una ben estar emocional de la població.

A3 Fer de l'Alt Urgell una comarca de tolerància Zero davant la violència masclista

A4 Desenvolupar les possibilitats de formació, oci, educació i món digital al territori amb perspectiva de gènere

A5 Fer de l'Alt Urgell un territori sense dificultats de mobilitat

A6 Expandir la igualtat d'oportunitats de dones i homes com a estratègia vital a la comarca

A7 Presentar les polítiques amb perspectiva de gènere com un valor a la comarca capaces de cohesionar el teixit social i millorar la vida de tothom

8.1.2 Objectius específics

A1E1 Desenvolupar accions descentralitzades continuades en el temps, de sensibilització a la població en matèria d'Igualtat d'oportunitats de dones i homes.

A1E2 Treballar per l'establiment dels SAIARs/ Plataforma de Serveis entenent com a servei polivalent atenent les característiques de la zona.

A2E1 Treballar a nivell comunitari generant xarxes de dones de treball transversal amb perspectiva de gènere.

A2E2 Donar a conèixer les iniciatives i serveis que ja existeixen a la comarca i que donen suport a la vida de les dones d'una manera o una altra.

- A2E3 Vetllar per la salut i el benestar de les dones cuidadores
- A2E4 Millorar la salut comunitària de les dones a la comarca
- A3E1 Replicar en el territori, experiències positives que s'estan duent a terme a la comarca en matèria d'eradicació de la violència masclista
- A3E2 Treballar en la redefinició de noves masculinitats i violència masclista
- A4E1 Estudiar les necessitats de formació, oci, educació i món digital de la població amb una especial atenció a les dones
- A4E2 Promoure que tota la ciutadania de la comarca tingui accés a les activitats promogudes des de l'administració comarcal
- A4E3 Formular propostes per fer efectiva la coeducació en tots els nivells educatius en els sistemes reglats i no reglats, i altres agents socialitzadors
- A5E1 Liderar la creació d'una taula per abordar les necessitats de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport.
- A5E2 Diagnosticar les necessitats reals de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport
- A6E1 Fer dels serveis com SIAD i SAI accessibles
- A6E2 Fomentar entre la població masculina les polítiques amb perspectiva de gènere
- A7E1 Potenciar la incorporació de les dones en tots els nivells de responsabilitat i presa de decisions al teixit empresarial de la comarca i als òrgans de govern de les diferents administracions, oferint espais institucionals que n'afavoreixin la participació.
- A7E2 Promoure l'associacionisme de dones i la seva participació com a agents socials i polítics a tots els àmbits generant xarxes i potenciant les que ja hi ha.
- A7E3 Incorporar de manera efectiva la cultura de la transversalitat de gènere a la comarca de l'Alt Urgell
- A7E4 Difondre a tot el personal de l'ens local el Pla de polítiques de dones

<p>A1 Introduir la Igualtat d'oportunitats de dones i homes com a un pilar de les polítiques a la comarca</p>	<p>E1 Desenvolupar accions descentralitzades continuades en el temps, de sensibilització a la població en matèria d'Igualtat d'oportunitats de dones i homes. E2 Treballar per l'establiment dels SAIARs/ Plataforma de Serveis entenent com a servei polivalent atenent les característiques de la zona.</p>
<p>A2 Vetllar per una ben estar emocional de la població.</p>	<p>E1 Treballar a nivell comunitari generant xarxes de dones de treball transversal amb perspectiva de gènere. E2 Donar a conèixer les iniciatives i serveis que ja existeixen a la comarca i que donen suport a la vida de les dones d'una manera o una altra. E3 Vetllar per la salut i el benestar de les dones cuidadores E4 Millorar la salut comunitària de les dones a la comarca</p>
<p>A3 Fer de l'Alt Urgell una comarca de tolerància Zero davant la violència masclista</p>	<p>E1 Replicar en el territori, experiències positives que s'estan duent a terme a la comarca en matèria d'eradicació de la violència masclista E2 Treballar en la redefinició de noves masculinitats i violència masclista</p>
<p>A4 Desenvolupar les possibilitats de formació, oci, educació i món digital al territori amb perspectiva de gènere</p>	<p>E1 Estudiar les necessitats de formació, oci, educació i món digital de la població amb una especial atenció a les dones E2 Promoure que tota la ciutadania de la comarca tingui accés a les activitats promogudes des de l'administració comarcal E3 Formular propostes per fer efectiva la coeducació en tots els nivells educatius en els sistemes reglats i no reglats, i altres agents socialitzadors</p>
<p>A5 Fer de l'Alt Urgell un territori sense dificultats de mobilitat</p>	<p>E1 Liderar la creació d'una taula per abordar les necessitats de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport. E2 Diagnosticar les necessitats reals de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport</p>
<p>A6 Expandir la igualtat d'oportunitats de dones i homes com a estratègia vital a la comarca</p>	<p>E1 Fer dels serveis com SIAD i SAI accessibles E2 Fomentar entre la població masculina les polítiques amb perspectiva de gènere</p>
<p>A7 Presentar les polítiques amb perspectiva de gènere com un valor a la comarca capaces de cohesionar el teixit social i millorar la vida de tothom</p>	<p>E1 Potenciar la incorporació de les dones en tots els nivells de responsabilitat i presa de decisions al teixit empresarial de la comarca i als òrgans de govern de les diferents administracions, oferint espais institucionals que n'afavoreixin la participació. E2 Promoure l'associacionisme de dones i la seva participació com a agents socials i polítics a tots els àmbits generant xarxes i potenciant les que ja hi ha. E3 Incorporar de manera efectiva la cultura de la transversalitat de gènere a la comarca de l'Alt Urgell E4 Difondre a tot el personal de l'ens local el Pla de polítiques de dones</p>

8.2.- Fitxes accions

8.2.1 Eix 1 Formació, treball i usos del temps

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
<p>Les dones de l'Alt Urgell que tenen una certa comoditat i independència econòmica són les que estan més interessades per les polítiques en igualtat de gèneres.</p>	<p>Malgrat les dones estiguin sostenint l'economia familiar, tendeixen a considerar que el seu sou és un complement i no pas l'ingrés principal, a diferència dels homes que tenen una tendència més marcada a considerar que el seu ingrés és més important. La valoració de les aportacions fetes a la unitat familiar són diferents si provenen de les dones que si provenen dels homes essent més reconegudes les d'aquests últims.</p> <p>Les treballadores han hagut d'assumir en més ocasions la cura de les persones a càrrec en el mateix temps que la feina remunerada.</p> <p>Les dones amb càrregues familiars, majoritàriament no tenen ajuda per a fer front a aquesta responsabilitat mentre que els homes, en la majoria dels casos, tenen suport d'altres familiars o dels serveis públics.</p> <p>Les dones són les que han augmentat més les hores de dedicació a les tasques reproductives amb una diferència sobre els homes de 10,3 punts percentuals. Tanmateix les dones han perdut temps personal en la mateixa proporció.</p> <p>A l'Alt Urgell, el percentatge de treballadores que tenen feines de mitja jornada és superior a la dels treballadors a més de tenir major percentatge de dones que no treballen i menys que treballen de manera remunerada. Les dones dediquen més temps al treball reproductiu i a la cura de persones dependents que els homes i les persones no binaries. I, finalment, les dones tenen menys temps personal d'oci i dormen menys hores que els homes.</p>

Objectiu general: A1. Introduir la igualtat d'oportunitats de dones i homes com a un pilar de les polítiques a la comarca

Objectius específics:

A1E1	Desenvolupar accions descentralitzades continuades en el temps, de sensibilització a la població en matèria d'igualtat d'oportunitats de dones i homes.
A1E2	Treballar per l'establiment dels SAIARs/ Plataforma de Serveis entenent com a servei polivalent atenent les característiques de la zona.

Acció 1

Objectiu específic **Desenvolupar accions descentralitzades continuades en el temps, de sensibilització a la població en matèria d'Igualtat d'Oportunitats de dones i homes de manera comunitària.**

Nom de l'acció	M1. Crear grups de treball de dones als municipis per a treballar l'apoderament i lideratge de les dones
Descripció de les actuacions	Crear grups de treball de dones als diferents municipis de la comarca per tal de desenvolupar un treball vers l'apoderament i el lideratge de les dones coordinats dels des Consell Comarcal i que puguin tenir vot en els consistoris de manera que puguin traslladar les seves necessitats i que siguin escoltades a l'hora de desenvolupar les polítiques locals i comarcals.
Responsable	SIAD
Data Inici	Primer trimestre 2022
Data de finalització	Quart trimestre 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quantitat de grups de treball municipal de dones a la comarca? ➤ Quantitat de dones impactades? ➤ Quantitat de reunions dutes a terme? ➤ Quantitat de necessitats traslladades al Consell Comarcal?

Acció 2

Objectiu específic **Desenvolupar accions descentralitzades continuades en el temps, de sensibilització a la població en matèria d'Igualtat d'Oportunitats de dones i homes de manera comunitària.**

Nom de l'acció	M2. Crear grups municipals de treball d'homes per a treballar la redefinició de la masculinitat vers un model no masclista, és a dir, grups d'homes igualitaris.
Descripció de les actuacions	Crear grups de treball de caràcter municipal destinats a homes per treballar la redefinició de les masculinitats vers una cultura no masclista. Seran coordinats des del Consell Comarcal, i orientats per personal expert en la matèria que pot ser extern o intern a l'ens comarcal.
Responsable	SIAD
Data Inici	Segon trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quants grups d'homes igualitaris s'han creat? ➤ Quants participants s'han impactat? ➤ Quins grups tenen una durada de 2 anys? ➤ Quins grups tenen una durada de 4 anys?

- Quantes activitats s'han desenvolupat dins de cada grup?

Acció 3

Objectiu específic **Treballar per l'establiment dels SAIARs/ Plataforma de Serveis entenent com a servei polivalent atenent les característiques de la zona.**

Nom de l'acció	M3. SAIAR's i Plataformes de Serveis al territori de l'Alt Urgell
Descripció de les actuacions	El Consell Comarcal treballarà per a que les diferents administracions implicades estableixin els Serveis d'Atenció Integral a la Gent Gran en l'Àmbit Rural arreu del territori de l'Alt Urgell amb vocació descentralitzadora, que es complementaran amb les Plataformes de Serveis segons les necessitats de cada municipi o zona d'impacte. Es tracta de donar al territori d'un servei integral que centri el seu impacte en qualsevol persona dependent sigui quin sigui el motiu.
Responsable	Comissió d'atenció a les persones del Consell Comarcal
Data Inici	Primer trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quants SAIAR's s'han implantat a la comarca? ➤ Quantes persones, desagregades per sexe, s'han beneficiat? ➤ Quin percentatge de territori s'ha cobert?

8.2.2 Eix 2 Salut i benestar

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
	A causa de la pandèmia per Covid-19, les dones són les que han hagut de recórrer a ajudes per a cobrir les necessitats bàsiques però la percepció que tenen sobre la seva salut és que no ha empitjorat, tot i que, psicològicament reporten més afectació que els homes i majoritàriament se senten soles. Les persones no binaries, asseguren que s'han vist afectades psicològicament per la pandèmia i que se senten soles.

Objectiu general: A2 Vetllar per una ben estar emocional de la població.

Objectius específics:

A2E1	Treballar a nivell comunitari generant xarxes de dones de treball transversal amb perspectiva de gènere.
A2E2	Donar a conèixer les iniciatives i serveis que ja existeixen a la comarca i

	que donen suport a la vida de les dones d'una manera o una altra.
A2E3	Vetllar per la salut i el benestar de les dones cuidadores
A2E4	Millorar la salut comunitària de les dones a la comarca

Acció 1

Objectiu específic **Treballar a nivell comunitari generant xarxes de dones de treball transversal amb perspectiva de gènere.**

Nom de l'acció	M4. Enxarxa
Descripció de les actuacions	Generar grups de treball de dones de tota la comarca de l'Alt Urgell que incideixin en les diferents àrees de la vida professional i personal de manera que les participants tinguin un espai segur en el que compartir, aprendre, formar-se, etc sobre aquells temes que més interessin en cada moment. La idea motor d'aquesta acció és que els grups es mantinguin en el temps i creïn una xarxa cohesionada i forta, tenint especial atenció a les dones que cuidadores
Responsable	Comissió d'atenció a les persones del Consell Comarcal
Data Inici	Segon trimestre 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quants grups de treball de dones s'han creat a la comarca? ➤ Quantes dones participen en els grups de treball? ➤ Quantes trobades dels grups de treball s'han dut a terme? ➤ On s'han creat els grups de treball de dones?

Acció 2

Objectiu específic **Donar a conèixer les iniciatives i serveis que ja existeixen a la comarca i que donen suport a la vida de les dones d'una manera o una altra.**

Nom de l'acció	M5. Nomenem
Descripció de les actuacions	Crear eines per a fer arribar a les dones de la comarca i a la població en general, els serveis i iniciatives que ja existeixen al territori i que poden cobrir les seves necessitats en diferents moments de la vida. Aquestes eines poden ser en els espais virtuals de les diferents administracions com pot ser la pàgina web del Consell Comarcal actualitzant-la i convertint-la en un recurs de referència a l'Alt Urgell.
Responsable	SIAD
Data Inici	Tercer Trimestre 2022
Data de finalització	Quart trimestre 2022
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de	<ul style="list-style-type: none"> ➤ S'han creat eines de difusió dels serveis que existeixen a la

seguiment i avaluació	comarca per a cobrir les necessitats de la població?
------------------------------	--

Acció 3

Objectiu específic **Vetllar per la salut i el benestar de les dones cuidadores**

Nom de l'acció	M6. Espais segurs per a dones
Descripció de les actuacions	Generar espais segurs descentralitzats en els quals poder donar suport i atenció psicològica i emocional a les dones que tenen persones dependents a càrrec
Responsable	Personal tècnic SIAD
Data Inici	Segon trimestre del 2022
Data de finalització	Final vigència present Pla
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ S'han creat espais de suport a dones que tenen persones dependents a càrrec? ➤ Quants grups s'han creat? ➤ Quantes dones han participat dels grups d'atenció a les dones cuidadores?

Acció 4

Objectiu específic **Millorar la salut comunitària de les dones a la comarca**

Nom de l'acció	M7. Ens formen en salut amb perspectiva de gènere
Descripció de les actuacions	Promoure accions formatives sobre salut i perspectiva de gènere adreçada a professionals sanitaris
Responsable	Consell de Dones
Data Inici	Tercer trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quantes formacions adreçades a personal sanitari sobre salut i perspectiva de gènere s'han organitzat? ➤ Quantes persones professionals de la salut, desagregades per sexe, han participat en les formacions?

8.2.3.- Eix 3 Violència masclista

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
	<p>L'espai domèstic i l'espai d'oci públic són els àmbits més perillosos per a les dones mentre l'espai laboral i públic en general és més hostil per a homes i persones no binaries, segons es desprèn de l'enquesta a la població de l'Alt Urgell.</p> <p>Són les dones les que pateixen la violència sexual i que es dóna en l'espai familiar.</p> <p>Es detecta manca d'informació a la ciutadania sobre el SIAD i, en tot cas, sembla que és un servei que no inetrpel.la els homes i les persones no binaries, qüestió que es pot atendre ates el tipus de violència que pateix cada sexe i gènere.</p>

Objectiu general: A3 Fer de l'Alt Urgell una comarca de tolerància Zero davant la violència masclista

Objectius específics:

A3E1	Replicar en el territori, experiències positives que s'estan duent a terme a la comarca en matèria d'eradicació de la violència masclista
A3E2	Treballar en la redefinició de noves masculinitats i violència masclista

Acció 1

Objectiu específic	Replicar en el territori, experiències positives que s'estan duent a terme a la comarca en matèria d'eradicació de la violència masclista
Nom de l'acció	M8. Expansió de les accions del territori per a l'eradicació de la violència masclista
Descripció de les actuacions	Fer una avaluació de les diferents experiències que s'han dut a terme al territori per a l'eradicació de la violència masclista durant els darrers 4 anys i replicar, les de més impacte i/o més adaptables, a diferents municipis de la comarca
Responsable	Tècnica del SIAD del Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Data Inici	Primer trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quantes iniciatives per a l'eradicació de la violència masclista, dutes a terme entre els anys 2017 i 2020 han estat avaluades? ➤ Quantes d'aquestes accions han estat replicades al territori? ➤ Quantes persones, desagregades per sexe, han estat impactades de manera directa?

Acció 2

Objectiu específic **Treballar en la redefinició de noves masculinitats i violència masclista**

Nom de l'acció	M9. El club dels valents
Descripció de les actuacions	Organitzar activitats centrades en la redefinició de les masculinitats i la seva relació amb l'eradicació de la violència masclista. Les activitats han de ser programades de manera periòdica i han d'abastar tot el territori de l'Alt Urgell
Responsable	Tècnica del SIAD del Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Data Inici	Tercer Trimestre 2022
Data de finalització	Quart Trimestre 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quantes activitats centrades en la redefinició de la masculinitat i la seva relació amb l'eradicació de la violència masclista s'han organitzat? ➤ Quants participants hi ha hagut?

8.2.4 Eix 4 Educació, cultura, oci i món digital

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
	<p>Les dones segueixen utilitzant l'espai domèstic més hores que els seus companys. Les polítiques adreçades a la connectivitat de les dones han de tenir en compte aquesta diferència en els usos de la xarxa.</p> <p>Els usos en línia travessen ja la majoria de les àrees de la vida i té una presència molt alta. Cal pensar, ara en l'existència de la bretxa digital que afecta de manera especial les dones al menys en un 2% dels casos en les respostes obtingudes en la present enquesta.</p>

Objectiu general: A4 Desenvolupar les possibilitats de formació, oci, educació i món digital al territori amb perspectiva de gènere

Objectius específics:

A4E1	Estudiar les necessitats de formació, oci, educació i món digital de la població amb una especial atenció a les dones
A4E2	Promoure que tota la ciutadania de la comarca tingui accés a les activitats promogudes des de l'administració comarcal
A4E3	Formular propostes per fer efectiva la coeducació en tots els nivells educatius en els sistemes reglats i no reglats, i altres agents socialitzadors

Acció 1

Objectiu específic **Estudiar les necessitats de formació, oci, educació i món digital de la població amb una especial atenció a les dones**

Nom de l'acció	M10. Bústia participativa
Descripció de les actuacions	Fer una diagnosi de les necessitats de la població a través de la creació de bústies participatives a tots els ajuntaments en les quals la població pugui dipositar paperetes anònimes en les quals es detallin les demandes. Les paperetes inclouran una casella per determinar el sexe i gènere de la ciutadania i poder, d'aquesta manera, comparar les necessitats i aplicar la perspectiva de gènere a l'estudi.
Responsable	Àrea d'Igualtat
Data Inici	Primer trimestre 2023
Data de finalització	Segon trimestre del 2023
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ S'han creat les bústies participatives? ➤ A quants municipis hi ha bústia participativa? ➤ Quina quantitat de persones, desagregades per sexe, han participat en la proposta?

Acció 2

Objectiu específic **Promoure que tota la ciutadania de la comarca tingui accés a les activitats promogudes des de l'administració comarcal**

Nom de l'acció	M11. Itineràncies
Descripció de les actuacions	A partir dels resultats de les dades obtingudes a partir de les bústies participatives, mantenir les activitats que ja s'organitzen i cobrir les necessitats no ateses. Tota l'oferta, però, haurà de ser itinerant de manera que arribi a tota la ciutadania de la comarca. S'haurà, doncs, de redefinir l'oferta existent i la nova dissenyar-la amb caràcter itinerant
Responsable	Àrea Igualtat
Data Inici	Tercer trimestre 2023
Data de finalització	Primer trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Es donen accions formatives, oci, educatives i del món digital de manera itinerant impactant a territori? ➤ Quantes poblacions de la comarca han comptat amb aquestes activitats? ➤ Quantes persones han participat de les activitats itinerants, desagregades per sexe?

Acció 3

Objectiu específic **Formular propostes per fer efectiva la coeducació en tots els nivells educatius en els sistemes reglats i no reglats, i altres agents socialitzadors**

Nom de l'acció	M12. Coeducació als centres de l'Alt Urgell
Descripció de les actuacions	Sensibilitzar els centres educatius perquè incorporin o continuïn incorporant, en els seus projectes de centre, la coeducació com a element transversal a partir de la formació de tot el claustre dels diferents centres educatius i formatius de la comarca en coeducació.
Responsable	SIAD
Data Inici	Segon trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Quantes formacions en matèria de coeducació dirigides a personal docent s'han organitzat? ➤ Quantes persones, desagregades per sexe hi ha participat?

Acció 4

Objectiu específic **Formular propostes per fer efectiva la coeducació en tots els nivells educatius en els sistemes reglats i no reglats, i altres agents socialitzadors**

Nom de l'acció	M13. Coeducació i famílies
Descripció de les actuacions	Implicar les famílies en el foment d'una educació no sexista, des de la coresponsabilitat de pares i mares. Promoure tallers adreçats a AMPES sobre educació igualitària i facilitar materials
Responsable	SIAD
Data Inici	Segon trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	<p>Quantes formacions en matèria de coeducació dirigides a AMPAS i AFA s'han organitzat?</p> <p>Quantes persones, desagregades per sexe hi ha participat?</p>

Acció 5

Objectiu específic **Formular propostes per fer efectiva la coeducació en tots els nivells educatius en els sistemes reglats i no reglats, i altres agents socialitzadors**

Nom de l'acció	M14. Biblioteques per a la igualtat d'oportunitats de dones i homes
Descripció de les actuacions	Fomentar que des de les biblioteques municipals es facin lectures de contes coeducatius, interculturals i d'educació per la pau.
Responsable	SIAD
Data Inici	Primer Trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	Quantes lectures de contes coeducatius, interculturals i d'educació per la pau s'han organitzat a les biblioteques de la comarca de l'Alt Urgell? Quantes persones, desagregades per sexe, han participat en aquestes activitats?

8.2.5 Eix 5 Mobilitat, accessibilitat i transport

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
	El 81% de les dones manifesten que el transport públic no cobreix les seves necessitats. Aquesta dada pot explicar els baixos índexs d'utilització dels transport públic, tant dins com fora de la comarca, aspecte fonamental en àrees rurals i de poblacions disseminades en les que la mobilitat és fonamental per a tots els aspectes de la vida. En tot cas veiem com les dones són el col·lectiu que més depèn del transport públic i que més necessiten la seva eficàcia ja que corren un perill més alt d'aïllament per aquesta causa.

Objectiu general: A5 Fer de l'Alt Urgell un territori sense dificultats de mobilitat

Objectius específics:

A5E1	Liderar la creació d'una taula per abordar les necessitats de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport.
A5E2	Diagnosticar les necessitats reals de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport

Acció 1

Objectiu específic **Liderar la creació d'una taula per abordar les necessitats de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport.**

Nom de l'acció	M15. Taula de transport
Descripció de les actuacions	Convocar una taula en la que estiguin representades totes les administracions que tinguin competències en matèria de transport, mobilitat i accessibilitat a la comarca de l'Alt Urgell amb la intenció de començar a treballar en aquest àmbit atesa la necessitat manifestada per la població.
Responsable	Consell de Dones
Data Inici	Segon trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	S'ha creat la taula de treball per abordar el tema dels transport a la comarca de l'Alt Urgell? Quantes reunions s'han dut a terme? S'han dissenyat accions en aquest àmbit? Quantes? Com afecten de manera diferenciada a dones i homes?

Acció 2

Objectiu específic **Diagnosticar les necessitats reals de la població de la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport**

Nom de l'acció	M16. Diagnostiquem el nostre transport públic
Descripció de les actuacions	Promoure l'activació d'un procés de diagnosi adreçat a conèixer les necessitats reals de la població a la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport.
Responsable	Consell de Dones
Data Inici	Quart trimestre del 2022
Data de finalització	Primer trimestre del 2023
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	S'ha dut a terme a diagnosi adreçada a conèixer les necessitats reals de la població a la comarca de l'Alt Urgell en matèria de mobilitat, accessibilitat i transport.

8.2.6 Eix 6 Drets Civils

PUNTS FORTS	ÀREES DE MILLORA
	<p>En general, el 56% de la població enquestada manifesta NO estar satisfeta amb els serveis que hi ha al seu municipi. Les dones es mostren més crítiques i un 56,4% suspelen les administracions en aquest sentit. La xifra d'homes insatisfets també és important i arriba al 50% així com les persones no binàries. Veiem com les dones, que fan un ús major dels serveis socials que ofereixen les diferents administracions, es mostren més insatisfetes i reivindicatives amb el seu funcionament ja que consideren que no cobreixen les seves necessitats. Son, per tant, insuficients.</p> <p>La població masculina no es vincula a les accions destinades a les seves companyes dones i no reconeix, per tant, les problemàtiques que viuen i pateixen. A l'Alt Urgell, les polítiques d'igualtat entre dones i homes es consideren, segons les dades estretes de l'enquesta a la població, "cosa de dones".</p>

Objectiu general: A6 Expandir la igualtat d'oportunitats de dones i homes com a estratègia vital a la comarca

Objectius específics:

A6E1	Fer dels serveis com SIAD i SAI accessibles
A6E2	Fomentar entre la població masculina les polítiques amb perspectiva de gènere
A6E3	Assegurar l'aplicació de les polítiques amb perspectiva de gènere a la comarca

Acció 1

Objectiu específic **Fer dels serveis com SIAD i SAI accessibles**

Nom de l'acció	M17. Contracte jornada completa personal tècnic SIAD
Descripció de les actuacions	Contracte programa de quatre anys per a la tècnica d'igualtat
Responsable	Comissió d'atenció a les persones del Consell Comarcal
Data Inici	Primer Trimestre 2022
Data de finalització	Indefinit
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell,

Indicadors de seguiment i avaluació	correus electrònics a les entitats.
	S'ha creat plaça per contracte programa de jornada completa per al personal tècnic del SIAD de l'Alt Urgell?

Acció 2

Objectiu específic	Fomentar, entre la població masculina. les polítiques amb perspectiva de gènere
Nom de l'acció	M18
Descripció de les actuacions	Disseny d'accions adreçades a la població masculina per a donar a conèixer les avantatges d'aplicar la perspectiva de gènere a totes les vessants de la realitat
Responsable	SIAD
Data Inici	Primer trimestre 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	Quantes accions s'han desenvolupat? Quants homes han assistit a les accions?

8.2.7 Eix 7 Polítiques de dones i participació ciutadana

A7E1	Potenciar la incorporació de les dones en tots els nivells de responsabilitat i presa de decisions al teixit empresarial de la comarca i als òrgans de govern de les diferents administracions, oferint espais institucionals que n'afavoreixin la participació.
A7E2	Promoure l'associacionisme de dones i la seva participació com a agents socials i polítics a tots els àmbits generant xarxes i potenciant les que ja hi ha.
A7E3	Incorporar de manera efectiva la cultura de la transversalitat de gènere a la comarca de l'Alt Urgell
A7E4	Difondre a tot el personal de l'ens local el Pla de polítiques de dones

Acció 1

Objectiu específic	Potenciar la incorporació de les dones en tots els nivells de responsabilitat i presa de decisions oferint espais institucionals que n'afavoreixin la participació.
Nom de l'acció	M18. Les dones i la gestió

Descripció de les actuacions	Aprofitar els espais de participació existents per fer tallers i formacions adreçades a les dones sobre temàtiques relacionades amb la igualtat d'oportunitats de dones i homes, rols de gènere en la participació, coresponsabilitat i conciliació, i totes aquelles matèries que permetin entendre els drets de les dones i la redefinició de les masculinitats.
Responsable	SIAD
Data Inici	Tercer trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre de 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	Quants espais de participació ja existents s'han obert per acollir grups de treball de dones? Quantes formacions en temàtiques relacionades amb la igualtat d'oportunitats de dones i homes, rols de gènere, etc s'han organitzat? Quantes persones, desagregades per sexe, han participat en aquestes formacions?

Acció 2

Objectiu específic **Promoure l'associacionisme de dones i la seva participació com a agents socials i polítics a tots els àmbits generant xarxes i potenciant les que ja hi ha.**

Nom de l'acció	M19. Dones arreu
Descripció de les actuacions	Oferir espais descentralitzats a les dones de la comarca per a fomentar la seva relació i participació, tot mantenint l'oferta de tallers i activitats que es realitzen al territori organitzades per diferents entitats a l'hora que es promouen accions des del Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Responsable	SIAD
Data Inici	Primer trimestre del 2023
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	Quants espais de dones descentralitzats s'han promogut a la comarca de l'Alt Urgell? Quantes poblacions han estat impactades per aquests espais descentralitzats? Quantes persones, desagregades per sexe, han participat o fet ús d'aquest espais?

Acció 3

Objectiu específic **Incorporar de manera efectiva la cultura de la transversalitat de gènere a la comarca de l'Alt Urgell**

Nom de l'acció	M20. Posada en marxa del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats a l'Alt Urgell
Descripció de les actuacions	Promoure que el Consell de Dones de la comarca de l'Alt Urgell sigui l'òrgan que faci el seguiment i avaluació del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell i que sigui el motor de la implantació del mateix.
Responsable	Consell de Dones
Data Inici	Primer trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	Quantes reunions s'han fet per a fer el seguiment de la implantació del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell? Quantes reunions d'avaluació del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell s'han dut a terme?

Acció 4

Objectiu específic **Difondre, a nivell comarcal, els continguts del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell**

Nom de l'acció	M21. Comunicuem
Descripció de les actuacions	Difondre als mitjans de comunicació locals i comarcals les activitats que s'organitzen en el marc del desplegament del Pla i continuar donant suport tècnic als municipis en l'aplicació de les polítiques amb perspectiva de gènere
Responsable	SIAD
Data Inici	Primer trimestre del 2022
Data de finalització	Quart trimestre del 2025
Canals de Comunicació i difusió	Xarxes socials, webs del consell i els ajuntaments, notes de premsa, premsa escrita locals, comarcal i provincial i nous mitjans creats en l'aplicació del Vè Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell, correus electrònics a les entitats.
Indicadors de seguiment i avaluació	Quantes notícies sobre la implantació del Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell han estat publicades en els mitjans de comunicació? Quantes assessories s'han fet als municipis per a la implantació de les polítiques amb perspectiva de gènere? Quantes notes de premsa i/o rodes de premsa s'han emès per tal de presentar accions relacionades amb el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell?

Quantes publicacions virtuals s'ha fet sobre el Vè Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats de dones i homes a l'Alt Urgell?

9.- Temporalització

	2022				2023				2024				2025							
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4				
Formació, treball i usos del temps																				
M1																				
M2																				
M3																				
Salut i benestar																				
M4																				
M5																				
M6																				
M7																				
Violència masclista																				
M8																				
M9																				
Educació, cultura, oci i món digital																				
M10																				
M11																				
M12																				
M13																				
M14																				
Mobilitat, accessibilitat i transport																				
M15																				
M16																				
Drets Civils																				
M17																				
M18																				
Perspectiva de gènere a l'Alt Urgell																				
M19																				
M20																				
M21																				
M22																				

10.- Bibliografia

DDAA: “Recomanacions per a gestionar l'impacte de la Covid-19 en el mercat laboral des de la perspectiva de gènere”. Consell de relacions Laborals de Catalunya. Comissió d'Igualtat i del Temps de treball del Consell de relacions laborals de Catalunya. 2020

Gelambí, M: Polítiques des d'una perspectiva de gènere. Universitat d'Estiu de la Universitat de Lleida. 2021

Gelambí, M: Propostes i exemples per introduir la perspectiva de gènere a l'administració Local. Consell Comarcal de l'Alt Urgell. 2020

Pazos, M.: “El papel de la igualdad de género en el cambio a un modelo productivo sostenible”. Revista Principios, núm.17, juliol 2010.

Pazos, M.: "La igualdad de género como eje de un nuevo modelo económico y social eficiente y sostenible: el cometido de las políticas públicas". Instituto de la Mujer, Ministerio de Salud, Asuntos sociales e Igualdad. 2010.

Pla estratègic de polítiques de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya 2019-2022. Institut Català de les Dones. 2019

II Pla de Polítiques de Dones per a la Ciutadania de la Comarca de la Noguera. Consell Comarcal de la Noguera. 2016

II Pla de Polítiques de Dones a la Comarca del Segrià 2019-2022. Consell Comarcal del Segrià 2019.

III Pla Comarcal de polítiques de dones i igualtat d'Oportunitats a la Comarca del Solsonès 2016-2019

IV Pla per a la Igualtat d'Oportunitats de l'Alt Urgell 2016-2019 del Consell Comarcal de l'Alt Urgell.

Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes.

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'eradicació de la violència masclista.

Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista per la que es defineix, entre d'altres, la diligència deguda de les administracions.

Reinoso Castillo, I.; Hernandez Martin, J.: "La perspectiva demográfica y su relación con la perspectiva de género: una reflexión para el debate", en Contribuciones a las Ciencias Sociales. 2011, www.eumed.net/rev/cccss/16/